

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ειδική έκθεση αριθ. 9

2012

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ,
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

EL

Ειδική έκθεση αριθ. 9 // 2012

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ. +352 4398-1
Φαξ +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Ειδική έκθεση αριθ. 9 // 2012

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο
(<http://europa.eu>).

Δελτίο καταλογογράφησης υπάρχει στο τέλος του τεύχους.
Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2012

ISBN 978-92-9237-668-0
doi:10.2865/48435

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2012
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παράγραφος

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

I-VII ΣΥΝΟΨΗ

1-19 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1-2 Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

3-4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

5-9 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

10-14 ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

15-19 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

20-24 ΕΛΕΓΧΟΣ

20-22 ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

23 ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

24 ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

25-79 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

25-54 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

25-37 ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

38-45 ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

46-49 ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

50-54 Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ

55-79 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

55-64 ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

65-77 ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΑΔΕΙΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

78-79 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ — ΕΛΛΙΠΕΙΣ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ

80–86 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ — ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ — ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΑΡΙΘ. 3/2005 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Αναγνωρισμένος φορέας ελέγχου για σκοπούς ισοδυναμίας: Φορέας ελέγχου ο οποίος λειτουργεί σε τρίτη χώρα, αναγνωρισμένος από την Επιτροπή ως ικανός να εγγυάται ότι οι κανόνες παραγωγής και επισήμανσης στην τρίτη χώρα, καθώς και τα μέτρα ελέγχου που εφαρμόζονται στους φορείς της τρίτης χώρας ισοδυναμούν με αυτά που εφαρμόζονται όσον αφορά τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση στην Κοινότητα.

Αναγνωρισμένος φορέας ελέγχου για σκοπούς συμμόρφωσης: Φορέας ελέγχου που λειτουργεί σε τρίτη χώρα, αναγνωρισμένος από την Επιτροπή ως ικανός να εγγυάται ότι οι στόχοι και οι αρχές της βιολογικής παραγωγής, καθώς και οι κανόνες παραγωγής και επισήμανσης στην τρίτη χώρα είναι ίδιοι με αυτούς που ισχύουν για τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση στην Κοινότητα.

Αναγνωρισμένη ως ισοδύναμη τρίτη χώρα: Τρίτη χώρα αναγνωρισμένη από την Επιτροπή ως συμμορφούμενη με τους κανόνες παραγωγής και τα πρότυπα ελέγχου που ισοδυναμούν με εκείνα που ισχύουν για τη βιολογική παραγωγή στην Κοινότητα και είναι, συνεπώς, ικανή να ανταποκρίνεται στους ίδιους στόχους και αρχές, εφαρμόζοντας κανόνες που εγγυώνται το ίδιο επίπεδο εξασφάλισης συμμόρφωσης.

Ανιχνευσιμότητα: Η δυνατότητα ανίχνευσης και παρακολούθησης τροφίμου, ζωτροφής, ζώου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τροφίμου ή ουσίας που πρόκειται ή αναμένεται να ενσωματωθεί σε τρόφιμα ή σε ζωτροφές, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής τους.

Αρμόδια αρχή: Η κεντρική αρχή ενός κράτους μέλους που είναι αρμόδια για την οργάνωση επίσημων ελέγχων στον τομέα της βιολογικής παραγωγής ή οποιαδήποτε άλλη αρχή στην οποία έχει ανατεθεί η εν λόγω αρμοδιότητα. Περιλαμβάνει επίσης, κατά περίπτωση, την αντίστοιχη αρχή τρίτης χώρας.

Βιολογική παραγωγή: Συνολικό σύστημα διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της παραγωγής τροφίμων που αποσκοπεί στη βιώσιμη γεωργία, την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και τη χρήση διαδικασιών που δεν βλάπτουν το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου, των φυτών ή των ζώων και την καλή διαβίωση των ζώων.

Δοκιμή καταλοίπων: Εργαστηριακή ανάλυση βιολογικών προϊόντων προκειμένου να εξεταστεί η παρουσία ουσιών που δεν επιτρέπονται στη βιολογική παραγωγή ή να διενεργηθεί έλεγχος των παραγωγικών τεχνικών που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής, όπως η χρήση συνθετικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, αντιβιοτικών, ορισμένων προσθέτων τροφίμων και βοηθητικών μέσων επεξεργασίας.

Επιχείρηση: Μεμονωμένο πρόσωπο ή εταιρεία που παράγει, αποθηκεύει, μεταποιεί, μεταφέρει, εξάγει ή εισάγει βιολογικά προϊόντα.

Μη συμμόρφωση: Περίπτωση κατά την οποία δεν τηρείται συγκεκριμένο πρότυπο ή απαίτηση πιστοποίησης.

Στάδια παραγωγής, προετοιμασίας και διανομής: Κάθε στάδιο από την πρωτογενή παραγωγή ενός βιολογικού προϊόντος μέχρι την αποθήκευση, την επεξεργασία, τη μεταφορά, την πώληση ή τη διάθεση στον τελικό καταναλωτή, και, κατά περίπτωση, την επισήμανση, τη διαφήμιση, την εισαγωγή, την εξαγωγή και τις υπερβολικές δραστηριότητες.

Συμπληρωματική επίσκεψη ελέγχου: Η επιπλέον επίσκεψη ενός φορέα ελέγχου πέραν της υποχρεωτικής ετήσιας επίσκεψης ελέγχου σε συγκεκριμένη επιχείρηση.

Φορέας διαπίστευσης: Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ο οποίος αναγνωρίζει επίσημα την αρμοδιότητα ενός φορέα ελέγχου να διενεργεί επιθεώρηση και πιστοποίηση σύμφωνα με τα βιολογικά πρότυπα. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα όργανα που είναι αρμόδια για τους ελέγχους στον τομέα των βιολογικών προϊόντων πρέπει να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 45011 ή τον οδηγό ISO 65.

Φορέας ελέγχου: Ανεξάρτητος ιδιωτικός φορέας που διενεργεί ελέγχους και πιστοποιήσεις στον τομέα της βιολογικής παραγωγής.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΓΤΚΘ: Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΓΤΟ: Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί

ΕΓΤΑΑ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

ΠΕΣΕ: Πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου

OFIS: Σύστημα πληροφοριών για τη βιολογική γεωργία (Organic Farming Information System)

SCOF: Μόνιμη επιτροπή βιολογικής γεωργίας (Standing Committee on Organic Farming)

ΣΥΝΟΨΗ

I.

Η βιολογική παραγωγή είναι ένα συνολικό σύστημα διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της παραγωγής τροφίμων με στόχο τη βιώσιμη γεωργία, την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και τη χρήση διαδικασιών που δεν βλάπτουν το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου, των φυτών και των ζώων, καθώς και την καλή διαβίωση των ζώων. Η αγορά βιολογικών προϊόντων έχει αναπτυχθεί ραγδαία και παρουσιάζει ποσοστά ετήσιας αύξησης που υπερβαίνουν το 10 % κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Η ευρωπαϊκή αγορά βιολογικών προϊόντων ανέρχεται σε 20 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, αντιπροσωπεύοντας κατά προσέγγιση μερίδιο 1,5 % της συνολικής αγοράς τροφίμων.

II.

Το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που διέπει τον τομέα της βιολογικής παραγωγής αποσκοπεί στην παροχή της βάσης που απαιτείται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής και, παράλληλα, στη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού, την εξασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Προς αυτόν τον σκοπό, έχει θεσπιστεί σύστημα ελέγχου το οποίο καλύπτει όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού βιολογικών προϊόντων, όπως την παραγωγή σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, την επεξεργασία τροφίμων, τη διανομή, την εισαγωγή και τις δραστηριότητες λιανικής πώλησης. Κάθε επιχείρηση στην εν λόγω αλυσίδα πρέπει να τηρεί τους ίδιους κανόνες για τη βιολογική παραγωγή, την επεξεργασία, τη διανομή, την επισήμανση και τους ελέγχους.

III.

Ο έλεγχος του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στην αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και στον τρόπο με τον οποίο τα διάφορα εμπλεκόμενα θεσμικά όργανα (η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές, οι φορείς διαπίστευσης και οι φορείς ελέγχου των κρατών μελών) εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους τόσο σε σχέση με το σύστημα ελέγχου εντός της ΕΕ όσο και κατά τη διαχείριση των καθεστώτων εισαγωγής που εφαρμόζονται σήμερα.

IV.

Το γενικότερο ερώτημα του ελέγχου που τέθηκε ήταν το εξής: Διασφαλίζεται επαρκώς με το σύστημα ελέγχου βιολογικών προϊόντων ότι πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις για την παραγωγή, τη μεταποίηση, τη διανομή και τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων;

ΣΥΝΟΨΗ

V.

Το σύστημα ελέγχου βιολογικών προϊόντων, όπως ορίζεται στους κανονισμούς της ΕΕ, αποσκοπεί στη διασφάλιση των παραγωγικών διαδικασιών αλλά όχι της βιολογικής φύσης των ίδιων των προϊόντων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει επιστημονικός τρόπος για να καθοριστεί εάν ένα προϊόν είναι βιολογικό ή όχι. Το Συνέδριο φρονεί ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκώς η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος και για να εξασφαλιστεί ότι δεν υπονομεύεται η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, είναι σκόπιμη η αποκατάσταση των αδυναμιών που ήρθαν στο φως με τον έλεγχο του Συνεδρίου.

VI.

Βάσει των αποτελεσμάτων του παρόντος ελέγχου, το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι:

- α) ορισμένες αρμόδιες αρχές δεν εκπληρώνουν επαρκώς τον εποπτικό ρόλο τους επί των φορέων ελέγχου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ορισμένοι φορείς ελέγχου να μην πληρούν μια σειρά απαιτήσεων της ΕΕ και να μην επωφελούνται, επομένως, της ευκαιρίας για να εφαρμόζουν ορισμένες ορθές πρακτικές·
- β) η ανταλλαγή πληροφοριών εντός ενός και του αυτού κράτους μέλους, μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και μεταξύ κρατών μελών δεν είναι ακόμη επαρκής προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία του συστήματος·
- γ) οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά τη διασφάλιση της ανιχνευσιμότητας των βιολογικών προϊόντων εντός της δικαιοδοσίας τους. Η επίτευξη της ανιχνευσιμότητας είναι ακόμη δυσκολότερη για προϊόντα που διέρχονται από τα σύνορα·
- δ) η Επιτροπή δεν έχει δώσει επαρκή προτεραιότητα σε δραστηριότητες εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών·
- ε) η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες από τις οποίες να αποκομίζει τη βεβαιότητα ότι η βιολογική παραγωγή σε τρίτες χώρες αναγνωρισμένες ως ισοδύναμες εξακολουθεί να πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις για όσο διάστημα οι χώρες αυτές διατηρούν αυτή την ιδιότητα. Το Συνέδριο επισημαίνει περαιτέρω ότι υπάρχει σημαντική καθυστέρηση κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για ισοδυναμία τις οποίες υποβάλλουν τρίτες χώρες·
- στ) υφίστανται αδυναμίες στο σύστημα που εφαρμόζεται για τη χορήγηση αδειών εισαγωγής.

VII.

Βάσει των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν, το Συνέδριο διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις:

- α) οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ενισχύσουν τον εποπτικό ρόλο τους επί των φορέων ελέγχου εφαρμόζοντας κατάλληλες τεκμηριωμένες διαδικασίες για την έγκριση και την εποπτεία των φορέων ελέγχου, προωθώντας την εναρμόνιση των ορισμών των παραβάσεων, των παρατυπιών και των αντίστοιχων κυρώσεων και προωθώντας αποδεδειγμένα ορθές πρακτικές·
- β) πρέπει να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών εντός ενός και του αυτού κράτους μέλους, μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα των ελέγχων και της εποπτείας·
- γ) οι έλεγχοι πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με την ανιχνευσιμότητα· σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή πρέπει να αποσαφηνίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διάφορων παραγόντων·
- δ) η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσει την παρακολούθηση των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών, πραγματοποιώντας επισκέψεις ελέγχου και συλλέγοντας και αξιοποιώντας τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες·
- ε) όσον αφορά τις εισαγωγές, η Επιτροπή πρέπει να μεριμνά για την άσκηση κατάλληλης εποπτείας επί των χωρών που υπάγονται στον κατάλογο εκείνων που έχουν αναγνωριστεί ως ισοδύναμες για βιολογική παραγωγή και να διενεργεί έγκαιρη αξιολόγηση των υποβαλλόμενων από τρίτες χώρες αιτήσεων υπαγωγής τους στον εν λόγω κατάλογο·
- στ) το Συνέδριο επικροτεί την απλούστευση που απορρέει από την πρωτοβουλία της Επιτροπής για σταδιακή κατάργηση του καθεστώτος αδειών εισαγωγής. Εντούτοις, για όσο διάστημα ισχύει το καθεστώς αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή του. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να ενισχύσουν τους ελέγχους που διενεργούνται επί των φορέων ελέγχου που είναι εξουσιοδοτημένοι να εκδίδουν πιστοποιητικά επιθεώρησης.

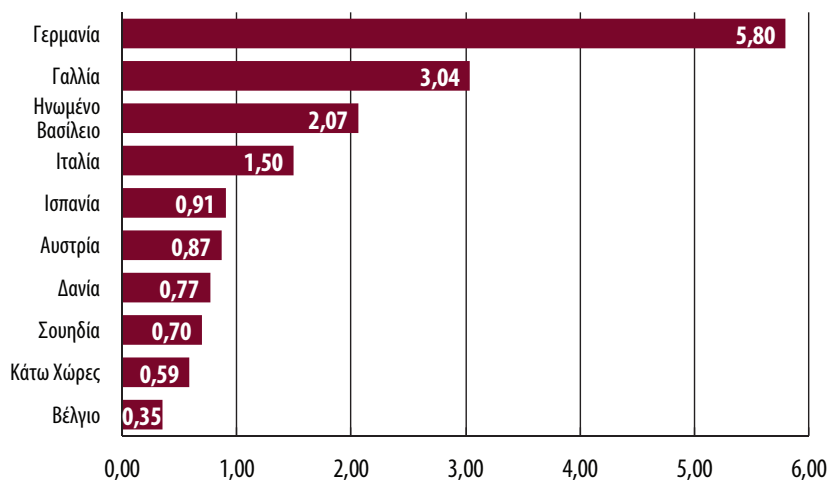
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

1. Η βιολογική παραγωγή είναι ένα συνολικό σύστημα διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων και παραγωγής τροφίμων με στόχο τη βιώσιμη γεωργία, την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και τη χρήση διαδικασιών που δεν βλάπτουν το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου, των φυτών ή των ζώων, καθώς και την καλή διαβίωση των ζώων. Τα βιολογικά προϊόντα παράγονται, επομένως, σύμφωνα με ένα συγκεκριμένο σύνολο κανόνων όπως η αμειψισπορά, η απαγόρευση χρήσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών και πολύ αυστηρά όρια για τη χρήση χημικών συνθετικών φυτοφαρμάκων και συνθετικών λιπασμάτων, αντιβιοτικών κτηνοτροφίας, πρόσθετων στα τρόφιμα και βοηθητικών μέσων επεξεργασίας. Τα βιολογικά προϊόντα, τα οποία θεωρούνται προϊόντα ανώτερης ποιότητας, πωλούνται κατά κανόνα σε υψηλότερες τιμές από τα συμβατικά προϊόντα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ: ΟΙ ΔΕΚΑ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΙΣ ΥΨΗΛΟΤΕΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΟ 2009 (ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ)

Πηγή: Willer, H., *Organic Agriculture in Europe 2009: Production and Market* (Η βιολογική γεωργία στην Ευρώπη το 2009: Παραγωγή και Αγορά). <http://orgprints.org/18365/2/willer-2011-european-market.pdf>

2.

Η αγορά βιολογικών προϊόντων έχει αναπτυχθεί ραγδαία και παρουσιάζει ποσοστά ετήσιας αύξησης που κυμαίνονται μεταξύ 10 και 15 % κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες¹. Η ΕΕ είναι ένας εκ των βασικών παραγωγών και καταναλωτών βιολογικών προϊόντων στον κόσμο. Κατά την περίοδο 2000-2008, το σύνολο των εκτάσεων βιολογικής καλλιέργειας² στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ (ΕΕ-27) αυξήθηκε κατά μέσο όρο 7,4 % ετησίως. Το 2008, ανερχόταν στο 4,3 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ), δηλαδή, σύμφωνα με εκτιμήσεις, σε 7,6 εκατομμύρια εκτάρια γης. Εκτιμάται ότι το ίδιο έτος περίπου 197 000 εκμεταλλεύσεις ασχολούνταν με τη βιολογική γεωργία στην ΕΕ των 27³. Περίπου το 15 % των βιολογικών προϊόντων που καταναλώνονται στην Ευρώπη εισάγονται από χώρες εκτός της ΕΕ, κυρίως προϊόντα που δεν καλλιεργούνται ή καλλιεργούνται σπανίως στην ΕΕ (καφές, μπανάνες, βαμβάκι κ.λπ.)⁴. Η ευρωπαϊκή αγορά βιολογικών τροφίμων ανέρχεται σε 20 δισεκατομμύρια ευρώ⁵ ετησίως, αντιπροσωπεύοντας κατά προσέγγιση ένα μερίδιο 1,5 % της συνολικής αγοράς τροφίμων⁶. Το **γράφημα 1** παρουσιάζει τα κράτη μέλη της ΕΕ με τις υψηλότερες πωλήσεις βιολογικών τροφίμων και ποτών⁷ και το **γράφημα 2** παρουσιάζει τα κράτη μέλη της ΕΕ με τις περισσότερες εκτάσεις βιολογικής καλλιέργειας.

¹ Πηγή: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/consumer-confidence/consumer-demand_en

² Όσες έχουν μετατραπεί πλήρως + όσες βρίσκονται σε φάση μετατροπής.

³ Πηγή: *An analysis of the organic sector* (Μια ανάλυση του βιολογικού τομέα), Ιούνιος 2010, Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα στοιχεία αφορούν το 2008 και την ΕΕ-27.

⁴ Δεν υπάρχουν ενοποιημένα στατιστικά στοιχεία που να το αποδεικνύουν, καθώς οι εμπορικές βάσεις δεδομένων της ΕΕ δεν κάνουν διάκριση μεταξύ βιολογικών και συμβατικών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

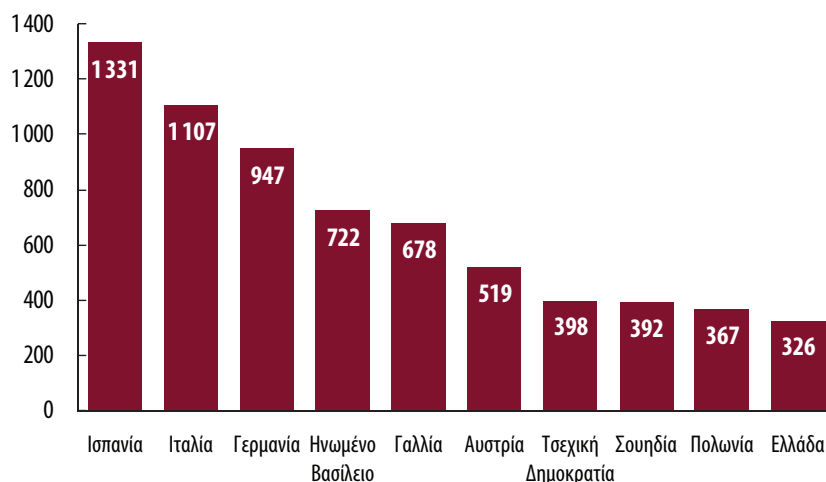
⁵ Πηγή: Willer, H., *Organic Agriculture in Europe 2009: Production and Market*. (Η βιολογική γεωργία στην Ευρώπη το 2009: Παραγωγή και Αγορά). <http://orgprints.org/18365/2/willer-2011-european-market.pdf>

⁶ Πηγή: Ερευνητικό Ινστιτούτο Βιολογικής Γεωργίας (FiBL), Υπηρεσία πληροφοριών για τη γεωργική αγορά (AMI). Στοιχεία για το 2008.

⁷ Τα βιολογικά τρόφιμα είναι μόνο ένας είδος βιολογικών προϊόντων. Στα υπόλοιπα συγκαταλέγονται, για παράδειγμα, τα βιολογικά καλλυντικά, τα βιολογικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και οι βιολογικές τροφές ζώων συντροφιάς.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

ΤΑ ΔΕΚΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΟΣΕΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΦΑΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΟΣΕΣ ΕΧΟΥΝ ΜΕΤΑΤΡΑΠΕΙ ΠΛΗΡΩΣ) ΤΟ 2009 (ΣΕ ΧΙΛΙΑ ΕΚΤΑΡΙΑ)

Πηγή: Willer, H., *Organic Agriculture in Europe 2009: Production and Market* (Η βιολογική γεωργία στην Ευρώπη το 2009: Παραγωγή και Αγορά). <http://orgprints.org/18365/2/willer-2011-european-market.pdf>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

3. Η ΕΕ ενισχύει οικονομικά τις πρακτικές βιολογικής γεωργίας μέσω των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Οι γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις υλοποιούνται κατά γενικό κανόνα μέσω συμβάσεων μεταξύ ενός δημόσιου φορέα στα κράτη μέλη και ενός δικαιούχου (γεωργού ή διαχειριστή γαιών). Αυτές οι συμβάσεις δεσμεύουν τον δικαιούχο να εφαρμόζει ειδικές γεωργικές πρακτικές. Μία εκ των γεωργικών πρακτικών που μπορούν να επιλέξουν οι δικαιούχοι είναι η βιολογική καλλιέργεια. Έως το τέλος του 2010, η δέσμευση για δημόσια ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ανήλθε σε περισσότερα από 690 εκατομμύρια ευρώ (ΕΕ-27)⁸. Η ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ αντιπροσωπεύει το 58 % του συνόλου της δημόσιας ενίσχυσης, ενώ το υπόλοιπο συνίσταται σε συνεισφορές των κρατών μελών.
4. Η βιολογική παραγωγή μπορεί επίσης να ενισχυθεί έμμεσα μέσω άλλων μέτρων από το ΕΓΤΑΑ (όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η κατάρτιση κ.λπ.) ή μέσω ειδικής ενίσχυσης⁹. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν δώσει προτεραιότητα στις ενισχύσεις εκμεταλλεύσεων ή έργων που προάγουν τη βιολογική παραγωγή.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5. Το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που διέπει τον τομέα της βιολογικής παραγωγής αποσκοπεί στην παροχή της βάσης που απαιτείται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής και, παράλληλα, στην εγγύηση του θεμιτού ανταγωνισμού, τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, την προστασία των συμφερόντων τους και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

⁸ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις οι οποίες στηρίζονται στα δεδομένα παρακολούθησης που παρείχαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων προόδου.

⁹ Άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16). Από τις 15 Μαρτίου 2012, προγραμματίστηκαν 348 εκατομμύρια ευρώ δυνάμει του εν λόγω άρθρου για την περίοδο 2010-2013. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την έμμεση ενίσχυση από το ΕΓΤΑΑ.

ΕΙΚΟΝΑ 1 — ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση.
Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

6.

Η βιολογική παραγωγή καλύπτει όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, όπως την παραγωγή σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, την επεξεργασία τροφίμων, τη διανομή και τις δραστηριότητες λιανικής πώλησης. Κάθε επιχείρηση στην εν λόγω αλυσίδα πρέπει να συμμορφώνεται με το ίδιο σύνολο κανόνων για τη βιολογική παραγωγή, την επεξεργασία, τη διανομή, την επισήμανση και τους ελέγχους. Στην ΕΕ, αυτοί οι κανόνες θεσπίζονται σε διάφορους κανονισμούς:

- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91¹⁰.
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων¹¹.
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες¹².

Επιπλέον, τα βιολογικά τρόφιμα πρέπει να συμμορφώνονται με τη γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα (κανονισμός (ΕΚ) 178/2002¹³), ενώ η βιολογική παραγωγή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004¹⁴, ο οποίος αποτελεί το γενικότερο νομοθέτημα για τους επίσημους ελέγχους των τροφίμων και των ζωοτροφών¹⁵.

ΕΙΚΟΝΑ 2 — Ο ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πηγή: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 271/2010 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 2010, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, όσον αφορά τον λογότυπο για τη βιολογική παραγωγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 19).

¹⁰ ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1. Ο κανονισμός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 967/2008 (αναβάλλει την υποχρεωτική χρήση του βιολογικού λογότυπου της ΕΕ) (ΕΕ L 264 της 3.10.2008, σ. 1).

¹¹ ΕΕ L 250 της 18.9.2008, σ. 1. Ο κανονισμός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1254/2008 (εισάγει νέους κανόνες για την παραγωγή βιολογικής μαγιάς) (ΕΕ L 337 της 16.12.2008, σ. 80).

¹² ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 25. Ο κανονισμός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 537/2009 (ΕΕ L 159 της 20.6.2009, σ. 6), τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 471/2010 (ΕΕ L 134 της 1.6.2010, σ. 1) και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 590/2011 (ΕΕ L 161 της 21.6.2011, σ. 9).

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).

¹⁵ Τα βιολογικά τρόφιμα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τις ειδικές νομοθετικές διατάξεις που ισχύουν για τα σχετικά εμπορεύματα, όπως με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004 για την υγιεινή των τροφίμων, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 853/2004 για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας.

- 7.** Στην ΕΕ, τα βιολογικά προϊόντα μπορούν συνεπώς να πιστοποιούνται ως «βιολογικά» και να φέρουν σχετική επισήμανση, εφόσον οι κανόνες παραγωγής συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των προαναφερθέντων κανονισμών της ΕΕ. Η επίθεση του λογότυπου της ΕΕ καθίσταται υποχρεωτική από την 1η Ιουλίου 2010 για τα προσυσκευασμένα τρόφιμα, ενώ είναι προαιρετική για τα εισαγόμενα προϊόντα.
- 8.** Σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, η Επιτροπή έχει θεσπίσει τη μόνιμη επιτροπή βιολογικής γεωργίας (SCOF). Η SCOF είναι η κανονιστική επιτροπή βιολογικής παραγωγής της Επιτροπής, της οποίας προεδρεύει η Επιτροπή και η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών. Σκοπός της είναι να διασφαλίζει ότι η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της δευτερογενούς νομοθεσίας ασκείται σε στενή συνεννόηση με τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.
- 9.** Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ολοκλήρωσε την κατάρτιση του «εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τους επίσημους ελέγχους στον βιολογικό τομέα»¹⁶. Το έγγραφο αυτό, μολονότι δεν είναι νομικά δεσμευτικό, καταδεικνύει τις προσπάθειες της Επιτροπής να απευθύνει περισσότερη συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη προς χρήση κατά την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τη βιολογική παραγωγή.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- 10.** Έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα ελέγχου το οποίο επαληθεύει και πιστοποιεί την ορθή εφαρμογή των κανόνων παραγωγής για κάθε επιχείρηση στην αλυσίδα εφοδιασμού (γεωργούς, μεταποιητές, εισαγωγείς). Το σύστημα ελέγχου αποσκοπεί στη διασφάλιση των παραγωγικών διαδικασιών και όχι των ίδιων των προϊόντων, εφόσον δεν υπάρχει κανένας επιστημονικός τρόπος προκειμένου να εξακριβωθεί εάν ένα προϊόν είναι βιολογικό ή όχι¹⁷. Η αγορά των βιολογικών προϊόντων εξαρτάται σημαντικά από την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και, ως εκ τούτου, από το εν λόγω σύστημα πιστοποίησης σκοπός του οποίου είναι η διασφάλιση της γνησιότητας των βιολογικών προϊόντων. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι καταναλωτές πρέπει να είναι βέβαιοι ότι, για παράδειγμα, κάθε φορά που αγοράζουν ένα βιολογικό μήλο ή ένα κομμάτι βιολογικού βοείου κρέατος από την τοπική υπεραγορά τους, τα προϊόντα αυτά έχουν παραχθεί σύμφωνα με αυστηρούς κανόνες που αποσκοπούν στον σεβασμό του περιβάλλοντος και των ζώων.

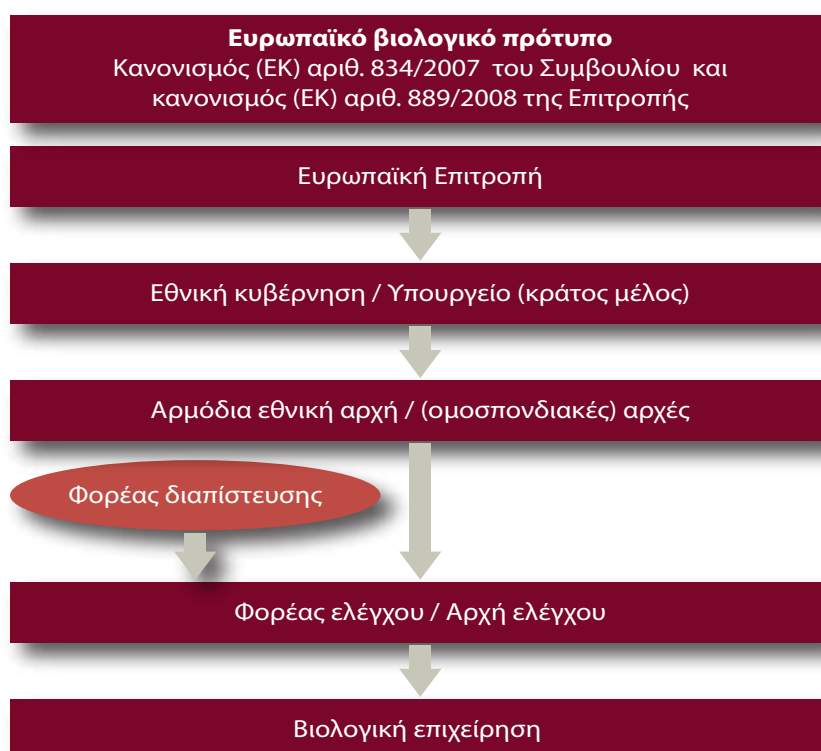
¹⁶ Έκδοση της 8ης Ιουλίου 2011 — Παρουσιάστηκε στη ΜΕΒΓ στις 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2011.

¹⁷ Βλέπε επίσης σημεία 32 έως 33.

- 11.** Το νομικό πλαίσιο της ΕΕ εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν συστήματα ελέγχου (βλέπε **γράφημα 3**). Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών.
- 12.** Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν τη θέσπιση ενός δημοσίου, ιδιωτικού ή μικτού συστήματος ελέγχου και να αναθέτουν την αρμοδιότητα του ελέγχου σε μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές. Η αρμόδια αρχή ορίζει, ανάλογα με το επιλεγθέν σύστημα: δημόσιες αρχές ελέγχου, ιδιωτικούς φορείς ελέγχου ή συνδυασμό των δύο. Η πλειονότητα των κρατών μελών (18) έχουν υιοθετήσει ένα σύστημα ιδιωτικών φορέων ελέγχου, ενώ πέντε κράτη μέλη έχουν ορίσει δημόσιες αρχές ελέγχου και τέσσερα έχουν υιοθετήσει ένα μικτό σύστημα αποτελούμενο από μια ορισθείσα δημόσια αρχή ελέγχου και εγκεκριμένους ιδιωτικούς φορείς ελέγχου. Οι αρμόδιες αρχές είναι υπεύθυνες για την έγκριση και την εποπτεία των φορέων και αρχών ελέγχου. Υποχρεούνται να οργανώνουν ελέγχους ή επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου όπου κρίνεται απαραίτητο και να αφαιρούν την έγκριση από φορείς ελέγχου που δεν πληρούν τις απαιτήσεις.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Πηγή: Economic concepts of organic certification (Οικονομικές έννοιες σχετικά με τη βιολογική πιστοποίηση) της 29ης Ιουλίου 2009, Certcost — Οικονομική ανάλυση συστημάτων πιστοποίησης για βιολογικά τρόφιμα και βιολογική γεωργία.

- 13.** Σε περίπτωση που κράτος μέλος επιλέξει σύστημα με ιδιωτικούς φορείς ελέγχου, οι φορείς αυτοί πρέπει να είναι διαπιστευμένοι¹⁸. Κάθε κράτος μέλος της ΕΕ έχει διορίσει έναν ενιαίο εθνικό φορέα διαπίστευσης. Οι έλεγχοι που διενεργούν οι εν λόγω φορείς διαπίστευσης αφορούν την τεχνική ικανότητα, την ανεξαρτησία, την αμεροληψία και την επαγγελματική ακεραιότητα των φορέων ελέγχου. Οι δημόσιες αρχές ελέγχου δεν χρειάζονται διαπίστευση.
- 14.** Οι φορείς ελέγχου (ή οι αρχές ελέγχου όπως είναι γνωστές στα δημόσια συστήματα) αποτελούν το κεντρικό στοιχείο του συστήματος ελέγχου. Διενεργούν ελέγχους σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρηματιών. Οι καταναλωτές, οι αρχές των κρατών μελών και η Επιτροπή βασίζονται κατά μεγάλο βαθμό στις εργασίες των εν λόγω φορέων. Οι τυπικοί έλεγχοι που διεξάγονται στις επιχειρήσεις βιολογικής γεωργίας περιλαμβάνουν φυσικές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων παραγωγής ή μεταποίησης, εξέταση των λογιστικών εγγράφων καθώς και δειγματοληψία των τελικών προϊόντων, των προϊόντων που έχουν συγκομιστεί, των φύλλων ή του χρώματος για την εξέταση χρήσης απαγορευμένων ουσιών. Το κόστος έκδοσης των πιστοποιητικών από τους φορείς επιβαρύνει τους μεμονωμένους επιχειρηματίες.

¹⁸ Σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του ευρωπαϊκού προτύπου EN 45011 ή του οδηγού ISO 65 (Γενικές απαιτήσεις για φορείς που προβαίνουν σε πιστοποίηση προϊόντων).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

- 15.** Για τα βιολογικά προϊόντα που παράγονται εκτός της ΕΕ, προβλέπονται τέσσερα διαφορετικά καθεστώτα εισαγωγής δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 (βλέπε **πίνακα 1**), ωστόσο, μόνο δύο εξ αυτών εφαρμόζονταν κατά τον χρόνο του ελέγχου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 834/2007

Καθεστώς εισαγωγής	Διαχείριση από	Σε εφαρμογή κατά τον χρόνο του ελέγχου
Κατάλογος των αναγνωρισμένων ως ισοδύναμων τρίτων χωρών	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ναι
Κατάλογος των αναγνωρισμένων φορέων / αρχών ελέγχου για τους σκοπούς της ισοδυναμίας	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Όχι — Κατά τον χρόνο του ελέγχου, δεν είχε δημοσιευθεί από την Επιτροπή ο πρώτος κατάλογος των ισοδύναμων φορέων ελέγχου.
Κατάλογος των αναγνωρισμένων φορέων / αρχών ελέγχου για τους σκοπούς της συμμόρφωσης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Όχι — Η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων για την κατάρτιση του πρώτου καταλόγου παρατείνεται έως την 31η Οκτωβρίου 2014.
Άδειες εισαγωγής	Κράτη μέλη	Ναι

- 16.** Εφόσον οι συνθήκες παραγωγής στις τρίτες χώρες ενδέχεται να είναι πολύ διαφορετικές από αυτές στην ΕΕ, μπορεί να μην είναι δυνατή η εφαρμογή των ίδιων ακριβώς κανόνων για την παραγωγή ή τον έλεγχο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επομένως τρίτες χώρες των οποίων το σύστημα παραγωγής και ελέγχου βιολογικών προϊόντων θεωρεί ισοδύναμο, γεγονός που σημαίνει ότι τα προϊόντα που πιστοποιούνται ως βιολογικά σε αυτή την τρίτη χώρα γίνονται αποδεκτά ως βιολογικά και στην ΕΕ. Οι χώρες που βρίσκονται επί του παρόντος στον κατάλογο των αναγνωρισμένων ως ισοδύναμων τρίτων χωρών είναι η Αργεντινή, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Κόστα Ρίκα, η Ινδία, το Ισραήλ, η Ιαπωνία, η Ελβετία, η Τυνησία, η Νέα Ζηλανδία και, από την 1η Ιουνίου 2012, οι Ηνωμένες Πολιτείες.
- 17.** Επιπλέον, δύο νέα καθεστώτα εισαγωγής τίθενται επί του παρόντος σε ισχύ, προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες οι οποίες δεν έχουν ακόμη αναγνωριστεί. Πρόκειται για τον κατάλογο των αναγνωρισμένων φορέων/αρχών ελέγχου για τους σκοπούς της ισοδυναμίας (δεν είχε δημοσιευθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου) και τον κατάλογο των αναγνωρισμένων φορέων/αρχών ελέγχου για τους σκοπούς της συμμόρφωσης (η προθεσμία για την παραλαβή αιτήσεων παρτείνεται έως τον Οκτώβριο 2014).
- 18.** Το τέταρτο καθεστώς, το καθεστώς των αδειών εισαγωγής, θεσπίστηκε ως καθεστώς αποκλειστικά μεταβατικού χαρακτήρα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2083/92 του Συμβουλίου. Έκτοτε, η δυνατότητα χορήγησης αδειών εισαγωγής έχει παραταθεί αρκετές φορές¹⁹. Ο ισχύων κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1267/2011 της 6ης Δεκεμβρίου 2011 ορίζει ότι δεν θα χορηγούνται πλέον άδειες εισαγωγής από την 1η Ιανουαρίου 2014. Ο ίδιος κανονισμός προβλέπει ότι οι άδειες που χορηγούνται από την 1η Ιουλίου 2012 πρέπει να λήγουν το αργότερο μετά από 12 μήνες. Εντούτοις, το εν λόγω καθεστώς εισαγωγής εξακολουθεί να εφαρμόζεται ευρέως, καθώς από τα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ εκδίδονται ετησίως περίπου 4 000 άδειες εισαγωγής (κυρίως από τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο).
- 19.** Η ορθή εφαρμογή των διαδικασιών ελέγχου για τις εισαγωγές (οι οποίες εγγυώνται ότι τα εισαγόμενα προϊόντα συμμορφώνονται τουλάχιστον με ισοδύναμες απαιτήσεις ως προς την παραγωγή και τον έλεγχο) είναι σημαντική προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ο θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των προϊόντων που παράγονται σε τρίτες χώρες και εκείνων που παράγονται εντός της ΕΕ.

¹⁹ Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2083/92 του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 15) επέτρεπε τη χορήγηση αδειών εισαγωγής μέχρι τις 31 Ιουλίου 1995· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1935/95 του Συμβουλίου (ΕΕ L 186 της 5.8.1995, σ. 1) παρέτεινε την προθεσμία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1804/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 222 της 24.8.1999, σ. 1) παρέτεινε την προθεσμία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1567/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 252 της 28.9.2005, σ. 1) παρέτεινε την προθεσμία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1991/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 411 της 30.12.2006, σ. 18) παρέτεινε την προθεσμία μέχρι 12 μήνες μετά τη δημοσίευση του πρώτου καταλόγου των εποπτικών φορέων και αρχών οι οποίοι είναι αναγνωρισμένοι για τον σκοπό της ισοδυναμίας· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 334, σ. 36) ορίζει ως καταληκτική ημερομηνία την 1η Ιανουαρίου 2013.

ΕΛΕΓΧΟΣ

ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 20.** Ο έλεγχος του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στην αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου και στον τρόπο με τον οποίο τα εμπλεκόμενα όργανα και φορείς (Επιτροπή και αρμόδιες αρχές, φορείς διαπίστευσης και φορείς ελέγχου στα κράτη μέλη) εκτελούν τα καθήκοντά τους. Το γενικότερο ερώτημα του ελέγχου που τέθηκε ήταν το εξής:

Διασφαλίζει επαρκώς το σύστημα ελέγχου βιολογικών προϊόντων ότι πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις για την παραγωγή, τη μεταποίηση, τη διανομή και τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων;

- 21.** Ειδικότερα, στόχος του ελέγχου ήταν η απάντηση των ακόλουθων ερωτημάτων:

- α) Είναι επαρκής η εφαρμογή των διαδικασιών ελέγχου που διέπουν τη βιολογική παραγωγή εντός της ΕΕ
 - Όταν τα κράτη μέλη εγκρίνουν τους φορείς ελέγχου και ασκούν τη σχετική εποπτεία επ' αυτών;
 - Όταν πραγματοποιείται ανταλλαγή πληροφοριών εντός ενός και του αυτού κράτους μέλους, μεταξύ κράτους μέλους και Επιτροπής, καθώς και μεταξύ κρατών μελών;
 - Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητα των προϊόντων;
 - Όταν η Επιτροπή ασκεί εποπτεία επί των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών;
- β) Είναι επαρκής η εφαρμογή των διαδικασιών ελέγχου για την εισαγωγή προϊόντων
 - Όταν η Επιτροπή διαχειρίζεται τον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών;
 - Όταν τα κράτη μέλη χορηγούν άδειες εισαγωγής;
 - Όταν οι φορείς ελέγχου στην ΕΕ ελέγχουν την τήρηση των απαιτήσεων από συγκεκριμένο εισαγωγέα;

- 22.** Όσον αφορά τις διαδικασίες ελέγχου που διέπουν τη βιολογική παραγωγή εντός της ΕΕ, με τον έλεγχο εξετάστηκε η περίοδος από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, δηλαδή από τον Ιανουάριο 2009. Σε σχέση με τις διαδικασίες ελέγχου για την εισαγωγή προϊόντων, με τον έλεγχο εξετάστηκε η περίοδος από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου²⁰ και των τροποποιήσεων αυτού (δηλαδή από τον Ιούνιο 1991 για τον πρώτο κατάλογο των αναγνωρισμένων ως ισοδύναμων τρίτων χωρών και από τον Ιούλιο 1992 για τις άδειες εισαγωγής).

²⁰ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής (ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1).

ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

23. Η συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων για τον έλεγχο πραγματοποιήθηκε μέσω:

- εξέτασης των φακέλων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των εγγράφων που έχει λάβει η Επιτροπή από τρίτες χώρες στο πλαίσιο των διαφόρων καθεστώτων εισαγωγής, και συναντήσεων με υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ AGRI) και της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών (ΓΔ SANCO — Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων),
- επισκέψεων ελέγχου σε έξι κράτη μέλη (Ηνωμένο Βασίλειο – Αγγλία, Γερμανία — Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία, Ιταλία — Εμίλια-Ρομάνια, Ισπανία — Ανδαλουσία, Γαλλία και Ιρλανδία²¹). Οι εν λόγω επισκέψεις περιλάμβαναν εξετάσεις εγγράφων, συναντήσεις με τις αρμόδιες αρχές, τους φορείς διαπίστευσης και δύο ιδιωτικούς φορείς ελέγχου ανά κράτος μέλος, καθώς και επιτόπιες επισκέψεις σε παραγωγούς, μεταποιητές και εισαγωγείς. Για τις επιτόπιες επισκέψεις οι ελεγκτές συνόδευαν τους επιθεωρητές προκειμένου να αξιολογήσουν την ποιότητα της επιθεώρησης και να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι δεύτεροι διενεργούν τους ελέγχους των εγγράφων και των μεθόδων παραγωγής,
- ελέγχων ανιχνευσιμότητας σε 85 προϊόντα προκειμένου να εξακριβωθεί: α) κατά πόσον ήταν δυνατός ο προσδιορισμός της πλήρους αλυσίδας των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στον εφοδιασμό με τα σχετικά προϊόντα, β) κατά πόσον όλες οι επιχειρήσεις είχαν στην κατοχή τους βιολογικό πιστοποιητικό και γ) κατά πόσον όλες οι επιχειρήσεις είχαν δεχθεί επίσκεψη επιθεώρησης κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε **παράρτημα I**).
- εργαστηριακών δοκιμών που διενεργήθηκαν σε 73 προϊόντα, προκειμένου να ελεγχθούν οι διαδικασίες που εφαρμόζουν οι φορείς ελέγχου κατά τη δειγματοληψία και την ερμηνεία των εργαστηριακών αποτελεσμάτων (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε **παράρτημα II**).
- έκθεσης αξιολόγησης η οποία καταρτίστηκε από διεθνώς αναγνωρισμένο εμπειρογνώμονα κατόπιν σύναψης σχετικής σύμβασης με το Συνέδριο (με εστίαση στην ποιότητα των διαδικασιών που εφαρμόζουν οι φορείς ελέγχου κατά τη διενέργεια των εργαστηριακών δοκιμών και την ερμηνεία των εργαστηριακών αποτελεσμάτων των 73 προϊόντων),
- ανασκόπησης των διαθέσιμων πολυετών εθνικών προγραμμάτων ελέγχου (ΠΕΣΕ) και των σχετικών ετήσιων εκθέσεων που είχαν υποβάλει στην Επιτροπή τα 27 κράτη μέλη.

²¹ Τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη επελέγησαν λόγω της βαρύτητάς τους εντός της αγοράς της ΕΕ (βλέπε σημείο 2). Η Ιρλανδία επελέγη για εξέταση και βελτιστοποίηση της μεθοδολογίας του ελέγχου.

²² ΕΕ C 279 της 11.11.2005, σ. 1.

²³ <http://eca.europa.eu>

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

24. Το Συνέδριο εξέδωσε την ειδική έκθεση αριθ. 3/2005 με τίτλο «Αγροτική ανάπτυξη: επαλήθευση των γεωργοπεριβαλλοντικών δαπανών»²², η οποία κάλυπτε μέρος του συστήματος ελέγχου της βιολογικής παραγωγής (βλέπε σημείο 43) και την ειδική έκθεση αριθ. 7/2011 σχετικά με τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της γεωργοπεριβαλλοντικής στήριξης²³.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 25.** Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα έπρεπε να έχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες για την έγκριση και την εποπτεία των φορέων ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων. Θα έπρεπε επίσης να προωθούν την εφαρμογή ορθών πρακτικών. Οι φορείς ελέγχου (ή οι αρχές ελέγχου στα δημόσια συστήματα) είναι το κεντρικό στοιχείο του συστήματος ελέγχου. Κατά τον έλεγχο των επιχειρήσεων βιολογικής γεωργίας, οι φορείς ελέγχου πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς της ΕΕ.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ Ή ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΩΣ

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι διαδικασίες για την έγκριση και την εποπτεία των φορέων ελέγχου εγκρίθηκαν επίσημα μόλις στις 18 Οκτωβρίου 2010, ενώ ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 για τη βιολογική παραγωγή είχε τεθεί σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2009.

Στη Γαλλία, η αρμόδια αρχή δεν είχε θεσπίσει διαδικασίες ή ερωτηματολόγια για την επικύρωση των σχεδίων ελέγχου των φορέων ελέγχου τα οποία αποτελούν το βασικό έγγραφο που υποβάλλεται από τους φορείς ελέγχου.

Στην Ισπανία (Ανδαλουσία), η αρμόδια αρχή δεν διέθετε ερωτηματολόγια επαλήθευσης για την εποπτεία των φορέων ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφοι 8 και 9, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 (όπως, για παράδειγμα, εξακρίβωση ότι κάθε επιχείρηση επιθεωρείται τουλάχιστον άπαξ ετησίως) ή σύμφωνα με άλλες διαδικασίες που θα αποτελούσαν ορθή πρακτική, όπως η εξακρίβωση της δειγματοληπτικής πολιτικής, των αποτελεσμάτων των αναλύσεων ή της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του φορέα ελέγχου και άλλων φορέων.

Στην Ιρλανδία, οι διαδικασίες για την έγκριση των φορέων ελέγχου δεν διευκρίνιζαν ποιοι ήταν οι έλεγχοι που έπρεπε να διενεργηθούν και γινόταν αναφορά μόνο στις απαιτούμενες διοικητικές εργασίες κατά την εξέταση νέων αιτήσεων. Δεν υπήρχαν διαδικασίες για την ανάκληση της έγκρισης των φορέων ελέγχου.

**ΑΝΕΠΑΡΚΩΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΝΑΚΛΗΣΗ
Ή ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ**

- 26.** Οι αρμόδιες αρχές εγκρίνουν τους φορείς ελέγχου και τους αναθέτουν καθήκοντα ελέγχου εφόσον αυτές βεβαιωθούν επαρκώς ότι η λειτουργία των φορέων αυτών συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των κανονισμών της ΕΕ. Μία εκ των κύριων απαιτήσεων για τους φορείς ελέγχου είναι η διαπίστευσή τους. Οι φορείς διαπίστευσης παρέχουν αρχική διαπίστευση και παρακολουθούν τη διαρκή τήρηση των απαιτήσεων διαπίστευσης. Εντούτοις, οι αρμόδιες αρχές έχουν την τελική ευθύνη για την εποπτεία των φορέων ελέγχου και την παρακολούθηση της διαρκούς συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς της ΕΕ.
- 27.** Το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο σε έξι κράτη μέλη που εφαρμόζαν σύστημα ιδιωτικών φορέων ελέγχου και διαπίστωσε ότι σε τρεις εξ αυτών οι διαδικασίες για την έγκριση, την ανάκληση ή την εποπτεία των φορέων ελέγχου δεν ήταν επαρκώς λεπτομερείς (για παράδειγμα, διαδικασίες που να περιγράφουν λεπτομερώς τους ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται κατά την επικύρωση των σχεδίων ελέγχου των φορέων ελέγχου ή κατά τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στο επίπεδο των φορέων ελέγχου). Σε μία περίπτωση, οι διαδικασίες αυτές δεν είχαν επικαιροποιηθεί εγκαίρως (βλέπε **πλαίσιο 1**).

ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΝΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΠΑΞ ΕΤΗΣΙΩΣ ΟΠΩΣ ΑΠΑΙΤΕΙ Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

- 28.** Οι φορείς ελέγχου είναι υπεύθυνοι για την επιθεώρηση των επιχειρήσεων και για την έκδοση βιολογικών πιστοποιητικών σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Σύμφωνα με μία εκ των βασικών απαιτήσεων, οι φορείς / αρχές ελέγχου πρέπει να επιθεωρούν τις επιχειρήσεις, είτε είναι παραγωγοί, είτε μεταποιητές, είτε εισαγωγείς, τουλάχιστον άπαξ ετησίως (άρθρο 27, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007). Η τήρηση αυτής της απαίτησης έχει ως στόχο να διασφαλίζεται έναντι των καταναλωτών η διαρκής συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τους κανόνες της βιολογικής παραγωγής.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 27 — Σύστημα ελέγχου

«3. [...] όλες οι επιχειρήσεις, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων χονδρικής πώλησης που διακινούν μόνον προσυσκευασμένα προϊόντα και των επιχειρήσεων που πωλούν στον τελικό καταναλωτή ή χρήστη, όπως περιγράφονται στο άρθρο 28 παράγραφος 2, υπόκεινται σε εξακρίβωση της συμμόρφωσης τουλάχιστον άπαξ ετησίως.»

29. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να εποπτεύουν τη συμμόρφωση των φορέων ελέγχου με την εν λόγω υποχρέωση. Εντούτοις, δεν διαθέτουν επαρκή στοιχεία προκειμένου να ασκούν εποπτεία με τον προσήκοντα τρόπο επί του θέματος επειδή:

- α) Τα στοιχεία που παρέχονται από τους φορείς ελέγχου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 14, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 δεν είναι κατάλληλα για την επαλήθευση αυτής της απαίτησης. Για παράδειγμα, οι υποβαλλόμενες στις αρμόδιες αρχές συνοπτικές εκθέσεις αναφέρουν τον συνολικό αριθμό των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί κατά τη διάρκεια του έτους. Στο πλαίσιο αυτό, δεν λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα εισόδου/εξόδου από το σύστημα ελέγχου κατά τη διάρκεια του έτους και, συνεπώς, δεν καθίσταται δυνατό να επαληθευθεί εάν κάθε επιμέρους επιχείρηση έχει δεχθεί επίσκεψη ελέγχου κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους, και

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 27 — Σύστημα ελέγχου

«14. Το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, οι αρχές και οι φορείς ελέγχου διαβιβάζουν στις αρμόδιες αρχές κατάλογο των επιχειρήσεων τις οποίες είχαν ελέγξει έως τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Συνοπτική έκθεση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων τους κατά το προηγούμενο έτος διαβιβάζεται μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους.»

- β) Ορισμένες αρμόδιες αρχές βασίζονται στις εργασίες που διενεργούνται από τον φορέα διαπίστευσης, ωστόσο, στις εκθέσεις αξιολόγησης που υποβάλλουν οι φορείς διαπίστευσης δεν περιλαμβάνονται επαρκή στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι τηρείται η απαίτηση ετήσιας επιθεώρησης. Συχνά, οι φορείς διαπίστευσης στηρίζονται μόνο στην περιγραφή των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τους φορείς ελέγχου και όχι στον έλεγχο τού κατά πόσον οι διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη. Επιπλέον, στο πλαίσιο του κύκλου διαπίστευσης ο οποίος διαρκεί τέσσερις με πέντε μήνες, δεν επιβάλλεται η ετήσια εξακρίβωση της απαίτησης της ΕΕ για ετήσια επιθεώρηση.

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΔΕΧΟΝΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

30. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και του άρθρου 65, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 οι φορείς ελέγχου πρέπει να προβαίνουν σε συστηματική **εκτίμηση κινδύνου των επιχειρήσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους έναντι παραγόντων κινδύνου** που σχετίζονται με τη φύση των δραστηριοτήτων τους (όπως η ποσότητα των σχετικών προϊόντων και ο κίνδυνος ανταλλαγής βιολογικών προϊόντων με συμβατικά), προκειμένου να αποφασίσουν τη διενέργεια συμπληρωματικών επισκέψεων ελέγχου (δηλαδή επισκέψεων ελέγχου πέραν των ετησίων, βλέπε σημείο 28). Η υψηλή συχνότητα εμφάνισης παρατυπιών σε συγκεκριμένο είδος προϊόντος ή επιχειρηματικής δραστηριότητας θα οδηγούσε σε συμπληρωματική παρακολούθηση υπό τη μορφή τυχαίων επισκέψεων ελέγχου σε επιχειρήσεις με τα ίδια χαρακτηριστικά. Εντούτοις,

επτά από τους 12 φορείς ελέγχου που δέχθηκαν επίσκεψη κατά τη διάρκεια του ελέγχου του Συνεδρίου δεν λαμβάνουν υπόψη τους τούς παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με τη φύση των επιχειρήσεων όταν αποφασίζουν την πραγματοποίηση συμπληρωματικών επισκέψεων ελέγχου.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 27 — Σύστημα ελέγχου

«3. Στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού, η φύση και η συχνότητα των ελέγχων καθορίζονται βάσει εκτίμησης του κινδύνου εκδήλωσης παρατυπιών ή παραβάσεων όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. [...]».

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008, άρθρο 65 — Επισκέψεις ελέγχου

«4. Ακόμη, η αρμόδια αρχή ή ο φορέας ελέγχου πρέπει να διενεργεί κυρίως αιφνιδιαστικές τυχαίες επισκέψεις ελέγχου, βάσει της γενικής εκτίμησης του κινδύνου μη συμμόρφωσης με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής, αφού λάβει υπόψη τουλάχιστον τα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων, την ποσότητα των σχετικών προϊόντων και τον κίνδυνο ανταλλαγής προϊόντων.»

- 31.** Μολονότι τούτο δεν απαιτείται από τους κανονισμούς, η **εναλλαγή επιθεωρητών** είναι μια πρακτική ορθής διαχείρισης για τους φορείς ελέγχου, η οποία περιορίζει τον κίνδυνο ανάπτυξης υπερβολικής οικειότητας μεταξύ του επιθεωρητή και της επιχείρησης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου, εντούτοις, καταδεικνύουν ότι μόνο τέσσερις από τους 12 φορείς ελέγχου όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη είχαν καθορισμένες διαδικασίες για την εναλλαγή επιθεωρητών (βλέπε **πλαίσιο 2**).

ΠΛΑΙΣΙΟ 2

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΕΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΤΗΝ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Στην Ιταλία, ένας εκ των φορέων ελέγχου στον οποίο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δεν επέβαλε υποχρεωτική εναλλαγή των επιθεωρητών του μετά την πάροδο ορισμένων ετών, παρά την υποχρέωσή του για ανάληψη διορθωτικής δράσης έπειτα από προειδοποίηση που έλαβε το 2009 από μία από τις αρμόδιες αρχές της οικείας περιοχής στο πλαίσιο των εποπτικών δραστηριοτήτων της. Ο φορέας ελέγχου επισήμανε ότι επί του παρόντος βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες με σκοπό την καθιέρωση της εναλλαγής επιθεωρητών (για παράδειγμα, ανά τετραετία).

ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- 32.** Οι περιορισμοί στη χρήση χημικών και άλλων ουσιών είναι βασική προϋπόθεση των μεθόδων βιολογικής παραγωγής. Οι έλεγχοι καταλοίπων μπορεί να παρέχουν αποδείξεις, σε περίπτωση αμφιβολίας, σχετικά με τη χρήση μη επιτρεπόμενων ουσιών, όπως απαγορευμένων φυτοφαρμάκων, ΓΤΟ, πρόσθετων τροφίμων ή φαρμακευτικών προϊόντων. Οι έλεγχοι καταλοίπων είναι ένα από τα εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιούνται από τους φορείς ελέγχου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις τηρούν τους κανόνες παραγωγής που ορίζονται στους διάφορους κανονισμούς. Οι ισχύοντες κανονισμοί δεν προβλέπουν ελάχιστο αριθμό εργαστηριακών δοκιμών που πρέπει να πραγματοποιούνται, αλλά απαιτούν τη διεξαγωγή ελέγχου μόνο σε περίπτωση που υπάρχουν υπόνοιες για χρήση μη επιτρεπόμενων προϊόντων στη βιολογική παραγωγή. Κατά συνέπεια, οι φορείς ελέγχου ερμηνεύουν διαφορετικά κάθε περίπτωση υπόνοιας και χρησιμοποιούν το εν λόγω εργαλείο με διαφορετικό τρόπο.

ΠΛΑΙΣΙΟ 3

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΔΙΕΘΕΤΑΝ ΟΡΘΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Στην Ιταλία, οι δύο φορείς ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη διέθεταν σχέδιο δειγματοληψίας για τη διεξαγωγή των συνήθων εργαστηριακών αναλύσεων προϊόντων. Το σχέδιο δειγματοληψίας τους είχε καθοριστεί με βάση ανάλυση κινδύνου. Στις περιπτώσεις επιχειρήσεων χαμηλού κινδύνου, η δειγματοληψία λαμβάνει χώρα μόνο σε περίπτωση ύπαρξης υπόνοιας. Για τις επιχειρήσεις μεσαίου κινδύνου, το λαμβανόμενο δείγμα είναι ποσοστό του συνόλου των επιχειρήσεων της ίδιας τάξης, ενώ στην περίπτωση επιχειρήσεων με υψηλό κίνδυνο το δείγμα περιλαμβάνει το 100 % αυτών.

Στη Γαλλία, ένας εκ των φορέων ελέγχου στον οποίο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη καταρτίζει κάθε έτος πρόγραμμα εργαστηριακών ελέγχων βάσει ανάλυσης κινδύνου, ενώ λαμβάνονται υπόψη τυχόν προειδοποιήσεις και τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους. Από το 2009, το συμβούλιο πιστοποίησης έχει καταρτίσει προσωρινό πρόγραμμα ελέγχων το οποίο καθορίζει τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων που πρόκειται να αναλυθούν και τον ελάχιστο αριθμό αναλύσεων που πρόκειται να διενεργηθούν επί αυτών των δειγμάτων.

Ένας δεύτερος φορέας ελέγχου στον οποίο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στη Γαλλία διαθέτει στρατηγική δειγματοληπτικών ελέγχων, η οποία ορίζεται στο σχέδιο ελέγχου και η οποία καθορίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δύναται να ζητηθεί ανάλυση. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται ειδικές περιστάσεις, όπως οι μικτές επιχειρήσεις (βιολογικές και συμβατικές) και ο κίνδυνος από ΓΤΟ. Ο υπεύθυνος υπάλληλος προετοιμάζει ετήσιο οδηγό με συστάσεις όσον αφορά τους ελέγχους αυτούς στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, ο οποίος χρησιμοποιείται προκειμένου να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζονται τα είδη και ο αριθμός τους. Η λήψη απόφασης για τη διενέργεια ανάλυσης παραμένει στη διακριτική ευχέρεια του επιθεωρητή. Το συμβούλιο πιστοποίησης ορίζει ετήσιο προϋπολογισμό για τις αναλύσεις αυτές και κάθε επιθεωρητής/ελεγκτής έχει στη διάθεσή του δικό του ετήσιο προϋπολογισμό ανάλογα με την τυπολογία του τομέα.

33.

Για την αξιολόγηση των συστημάτων ελέγχου καταλοίπων στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, το Συνέδριο αγόρασε μια σειρά προϊόντων και ζήτησε από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τους συνήθεις ελέγχους τους προκειμένου να εντοπίσουν μη επιτρεπόμενες ουσίες (βλέπε **παράρτημα II** για περισσότερες πληροφορίες). Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα των ελέγχων και οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν αξιολογήθηκαν από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Το Συνέδριο παρατήρησε ότι αρκετοί φορείς ελέγχου εφαρμόζουν ορθές πρακτικές όσον αφορά τους ελέγχους αυτούς. Συνιστάται η εφαρμογή τους και από άλλους φορείς ελέγχου:

- α) Οι διαδικασίες των φορέων ελέγχου που δέχθηκαν επίσκεψη σε δύο κράτη μέλη μπορούν να θεωρηθούν ως ορθή πρακτική, καθώς καθορίζουν ένα μονοετές ή πολυετές σχέδιο δειγματοληψίας για εργαστηριακούς ελέγχους ρουτίνας με γνώμονα την επικινδυνότητα, ακόμη και αν σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τη βιολογική γεωργία η δειγματοληψία απαιτείται μόνο σε περίπτωση υπονοιών (βλέπε **πλαίσιο 3**). Εντούτοις, πέντε φορείς ελέγχου που δέχτηκαν επίσκεψη δεν διαθέτουν σχέδιο δειγματοληψίας που να καθορίζει έναν **ελάχιστο αριθμό αναλύσεων** ή που να βασίζεται σε μια ανάλυση κινδύνου.
- β) Όλοι οι φορείς ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη λαμβάνουν δείγματα προς ανίχνευση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, που είναι μερικές από τις μη επιτρεπόμενες ουσίες σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή. Εντούτοις, ένας εξ αυτών δεν υπεβλήθη σε έλεγχο για άλλες ουσίες όπως πρόσθετα ζωοτροφών και τροφίμων ή βοηθητικά μέσα επεξεργασίας.
- γ) Τα αποτελέσματα των αναλύσεων χρειάζονται πάντα μια αξιόπιστη **ερμηνεία**²⁴. Το Συνέδριο παρατήρησε ότι οι διαδικασίες των δύο φορέων ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δεν περιγράφουν επαρκώς τον τρόπο ερμηνείας των αποτελεσμάτων των αναλύσεων ούτε τα περαιτέρω μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων των αναλύσεων.
- δ) Ως παράμετρος για το είδος των λαμβανόμενων δειγμάτων (για παράδειγμα, τρόφιμα, φύλλα, χώμα) και τον χρόνο της δειγματοληψίας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η υπόθεση ότι οι απαγορευμένες ουσίες έχουν χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής ή της μεταποίησης²⁵. Για παράδειγμα, η ανάλυση φύλλων ή χώματος προσφέρει συχνά πολύ καλύτερα αποτελέσματα από την ανάλυση της συγκομιδής ή του μεταποιημένου προϊόντος (για παράδειγμα, μαρμελάδα). Οι περισσότεροι φορείς ελέγχου για τους οποίους εξετάστηκε το εν λόγω ζήτημα λαμβάνουν υπόψη το είδος των λαμβανόμενων δειγμάτων προκειμένου να μεγιστοποιούν το όφελος από την ανάλυση. Εντούτοις, ένας εκ των φορέων ελέγχου που δέχτηκε επίσκεψη στην Ισπανία περιορίζει τα δείγματά του, κατά το δυνατόν, μόνο σε τελικά προϊόντα, γεγονός που αποβαίνει εις βάρος των **ελέγχων για την εξέταση των παραγωγικών διαδικασιών**.

²⁴ Σε περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων, είναι σημαντικό να προσδιοριστεί η πιθανή πηγή της μόλυνσης και η λήψη μέτρων για την αποφυγή της στο μέλλον

²⁵ Τα σύγχρονα φυτοφάρμακα έχουν αναπτυχθεί ώστε να διασπώνται γρήγορα και οι συστάσεις όσον αφορά τη χρήση τους αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των καταλοίπων. Οι περισσότερες εφαρμογές φυτοφαρμάκων δεν αφήνουν ανιχνεύσιμα κατάλοιπα στα τελικά προϊόντα.

- 34.** Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης ότι δύο εκ των δέκα φορέων ελέγχου στους οποίους εξετάστηκε το ζήτημα δεν εφαρμόζαν κατάλληλες διαδικασίες για τη δειγματοληψία και την ανάλυση. Στην Ισπανία, οι δύο φορείς ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη λαμβάνουν μόνο **ένα δείγμα** από τις επιχειρήσεις. Τούτο δεν συνάδει με το άρθρο 11, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και επιπλέον δυσχεραίνει τη θέση του φορέα ελέγχου σε περίπτωση που η επιχείρηση αποφασίσει να θέσει υπό αμφισβήτηση τα πορίσματα, καθώς δεν είναι δυνατές οι αναλύσεις σε δείγματα αντιπαραβολής. Το Συνέδριο θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές θα μπορούσαν να βελτιώσουν τον εγκριτικό και εποπτικό ρόλο τους διασφαλίζοντας ότι απαιτήσεις της ΕΕ όπως η προαναφερθείσα πληρούνται από τους φορείς ελέγχου.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004, Άρθρο 11 — Μέθοδοι δειγματοληψίας και ανάλυσης

«5. Οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν κατάλληλες διαδικασίες για να εξασφαλίζουν το δικαίωμα των υπευθύνων επιχειρήσεων ζωοτροφών και τροφίμων, τα προϊόντα των οποίων υποβάλλονται σε δειγματοληψία και ανάλυση, να ζητούν συμπληρωματική γνώμη εμπειρογνώμονα με την επιφύλαξη της υποχρέωσης των αρμόδιων αρχών να λαμβάνουν αμέσως μέτρα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

6. Ειδικότερα, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων ζωοτροφών και τροφίμων μπορούν να λαμβάνουν ικανό αριθμό δειγμάτων για να λαμβάνουν συμπληρωματική γνώμη εμπειρογνώμονα, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, αν πρόκειται για ιδιαίτερα ευπαθή προϊόντα ή όταν η ποσότητα διαθέσιμου υποστρώματος είναι πολύ μικρή.»

ΟΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ, ΟΙ ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 35.** Σε αρκετά κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν καθορίσει λεπτομερείς κατηγορίες περιπτώσεων μη συμμόρφωσης και τις αντίστοιχες κυρώσεις (Γερμανία, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο). Κατά συνέπεια, κάθε φορέας ελέγχου εντός ενός και του αυτού κράτους μέλους προσδιορίζει τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και επιβάλλει κυρώσεις κατά διαφορετικό τρόπο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα περιπτώσεις κατά τις οποίες, εντός του ίδιου κράτους μέλους, επιβάλλονται διαφορετικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει την ίδια παράβαση.

- 36.** Οι διαφορετικοί φορείς ελέγχου επιβάλλουν διαφορετικές κυρώσεις για την ίδια περίπτωση μη συμμόρφωσης, δεν επιβάλλουν την κατάλληλη κύρωση (σύμφωνα με το δικό τους σχέδιο ελέγχου ή σύμφωνα με τις οδηγίες τις αρμόδιας αρχής) ή επιβάλλουν κυρώσεις που δεν προβλέπονται στο δικό τους σχέδιο ελέγχου (βλέπε **πλαίσιο 4**).
- 37.** Μελέτες που διενεργήθηκαν από αναγνωρισμένους επιστήμονες έχουν επισημάνει ότι υφίστανται σημαντικές διαφορές μεταξύ των φορέων ελέγχου όσον αφορά τα αποτελέσματα του ελέγχου²⁶. Το Συνέδριο παρατήρησε ότι, το 2009, ένας φορέας ελέγχου σε ένα κράτος μέλος δεν είχε ανακαλέσει κανένα πιστοποιητικό, ενώ είχε αποφασίσει την επιβολή τριών μόνο αναστολών (ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε 0,38 ανακλήσεις ή αναστολές ανά 1 000 επιχειρήσεις), ενώ ένας άλλος φορέας ελέγχου σε άλλο κράτος μέλος είχε αποφασίσει για το ίδιο έτος την επιβολή 5,26 ανακλήσεων ή αναστολών ανά 1 000 επιχειρήσεις. Τέτοιου είδους διαφορές θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο αποτελεσματικής παρακολούθησης και συνέχειας από τις αρμόδιες αρχές σε ένα πρώτο στάδιο και από την Επιτροπή σε επίπεδο ΕΕ, κατά την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων τους.

²⁶ «Supervision of an organic control system in Europe — an analysis of German control data» («Εποπτεία ενός συστήματος ελέγχου βιολογικών προϊόντων στην Ευρώπη — ανάλυση των γερμανικών δεδομένων ελέγχου»), πρόγραμμα Certcost, Παρουσίαση στην Biofach Nuremberg, 19 Φεβρουαρίου 2010: Zorn κ.ά., «Monitoring of the organic control system in Germany — an opportunity to increase consumer's trust» («Παρακολούθηση του συστήματος ελέγχου βιολογικών προϊόντων στην Γερμανία — ευκαιρία για ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών»), *Jahrbuch der Österreichischen Gesellschaft für Agrarökonomie*, 2010, τόμος 19(1):71-80.

ΠΛΑΙΣΙΟ 4

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΒΛΗΘΕΙΣΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Η μη τήρηση μιας συγκεκριμένης απαίτησης σχετικά με τη ζωική παραγωγή²⁷ στην Ιταλία επιφέρει την «ανάκληση της επισημάνσης των βιολογικών προϊόντων», σε έναν φορέα ελέγχου στη Γαλλία θα οδηγούσε σε «προειδοποίηση», ενώ άλλος φορέας ελέγχου στη Γαλλία θα υπέβαλε «αίτημα για διορθωτική δράση». Οι ελεγκτές εντόπισαν παραδείγματα στα οποία, για αυτή την απαίτηση, στις επιχειρήσεις στην Ιταλία επιβλήθηκε «ανάκληση της επισημάνσης των βιολογικών προϊόντων», γεγονός που σημαίνει ότι δεν τους επιτρεπόταν να πωλούν τα προϊόντα τους ως βιολογικά, ενώ για την ίδια παράβαση στη Γαλλία οι επιχειρήσεις είχαν τη δυνατότητα να συνεχίζουν να πωλούν τα προϊόντα τους ως βιολογικά.

Ένας εκ των φορέων ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην Ιταλία περιλαμβάνει, στις εκθέσεις του επιθεώρησης για τους παραγωγούς, ενότητα με «Συστάσεις και μέτρα για την επιβολή των κανονισμών», πέραν της ενότητας στην οποία απαριθμούνται οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Οι ελεγκτές εντόπισαν περίπτωση κατά την οποία ένα περιστατικό μη συμμόρφωσης είχε καταγραφεί στην εν λόγω ενότητα αντί να ταξινομηθεί και εν συνεχεία να του επιβληθεί η σχετική κύρωση σύμφωνα με τις διαδικασίες.

²⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008, η περίοδος αναμονής μεταξύ της τελευταίας χορήγησης αλλοπαθητικών κτηνιατρικών φαρμάκων σε ένα ζώο υπό κανονικές συνθήκες χρήσης και της παραγωγής βιολογικών παραγόμενων τροφίμων από τα ζώα αυτά πρέπει να είναι διπλάσια από τη νόμιμη περίοδο αναμονής ή, σε περίπτωση που η περίοδος αυτή δεν προσδιορίζεται, 48 ώρες.

**ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

- 38.** Η ροή πληροφοριών συνιστά ζωτικό στοιχείο του συστήματος ελέγχου. Ελλείψει κατάλληλης ροής πληροφοριών, υπάρχει ο κίνδυνος μη αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου. Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου σε δύο από τα επίπεδα που έκρινε ως περισσότερο συναφή: τη ροή πληροφοριών μεταξύ του συστήματος ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή και του συστήματος ελέγχου για τις γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και τη ροή πληροφοριών από κράτη μέλη προς άλλα κράτη μέλη και προς την Επιτροπή.

Η ΡΟΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΩΡΓΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ

- 39.** Στο πλαίσιο του πυλώνα της αγροτικής ανάπτυξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, υπάρχουν ορισμένες πρακτικές βιολογικής γεωργίας που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Το άρθρο 36, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1975/2006²⁸ προβλέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών και των οργανισμών που συμμετέχουν στους ελέγχους σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας για αυτή την ενίσχυση.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1975/2006, άρθρο 36 — Αναφορά των ελέγχων στον οργανισμό πληρωμών

«1. Στις περιπτώσεις που δεν πραγματοποιούνται έλεγχοι από τους οργανισμούς πληρωμών, το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι οργανισμοί πληρωμών λαμβάνουν επαρκή πληροφόρηση για τους διενεργούμενους ελέγχους. Ο οργανισμός πληρωμών οφείλει να προσδιορίσει τις ανάγκες του όσον αφορά την πληροφόρηση.

[...].»

²⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1975/2006 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 74).

- 40.** Σε δύο κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, η ροή πληροφοριών μεταξύ του συστήματος ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή²⁹ και του καθεστώτος ενίσχυσης για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης³⁰ σχετικά με τις επιδοτήσεις για τη βιολογική γεωργία στο πλαίσιο των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ήταν ανεπαρκής. Στη Γαλλία, τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται από τους φορείς ελέγχου δεν κοινοποιούνται στον οργανισμό πληρωμών για τις γεωργοπεριβαλλοντικές επιδοτήσεις. Κατά συνέπεια, εγκυμονεί ο κίνδυνος οι διαπιστωνόμενες από τον φορέα ελέγχου περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που επηρεάζουν τις προϋποθέσεις για την είσπραξη γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων να μην καταλήξουν σε μείωση ή επιστροφή της ενίσχυσης. Ομοίως, στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπάρχει αντίστροφη ροή πληροφοριών και υπάρχει ο κίνδυνος ο φορέας ελέγχου να μην επιβάλει κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που αφορούν πρακτικές βιολογικής γεωργίας οι οποίες εντοπίζονται από τον οργανισμό πληρωμών στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων του. Η Επιτροπή έχει επίσης διαπιστώσει αδυναμίες σε αυτόν τον τομέα (βλέπε σημείο 53).

²⁹ Διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και τους σχετικούς εκτελεστικούς κανονισμούς.

³⁰ Διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1) και τους σχετικούς εκτελεστικούς κανονισμούς.

Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΔΕΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΠΛΗΡΩΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

- 41.** Τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν διάφορες υποχρεώσεις όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων:

- Υποβολή ετήσιων εκθέσεων για την εφαρμογή του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους που διενεργούνται, τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και τις κυρώσεις (άρθρο 44, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004, άρθρο 44 — Ετήσιες εκθέσεις

«3. Τα κράτη μέλη καθιστούν οριστικές τις εκθέσεις τους και τις αποστέλλουν στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από το τέλος του έτους στο οποίο αναφέρεται η έκθεση.»

- Υποβολή εκθέσεων για τις παρατυπίες και τις παραβάσεις που θίγουν τη βιολογική ιδιότητα ενός προϊόντος (άρθρο 30, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 30 — Μέτρα για τις παραβάσεις και τις παρατυπίες

«2. Τα στοιχεία που αφορούν παρατυπίες ή παραβάσεις οι οποίες θίγουν τη βιολογική ιδιότητα ενός προϊόντος αλληλοκοινοποιούνται αμέσως μεταξύ των σχετικών φορέων ελέγχου, αρμόδιων αρχών και κρατών μελών και, εφόσον ενδείκνυται, της Επιτροπής.

Το επίπεδο της κοινοποίησης εξαρτάται από τη σοβαρότητα και την έκταση της διαπιστωνόμενης παρατυπίας ή παράβασης.

[...].»

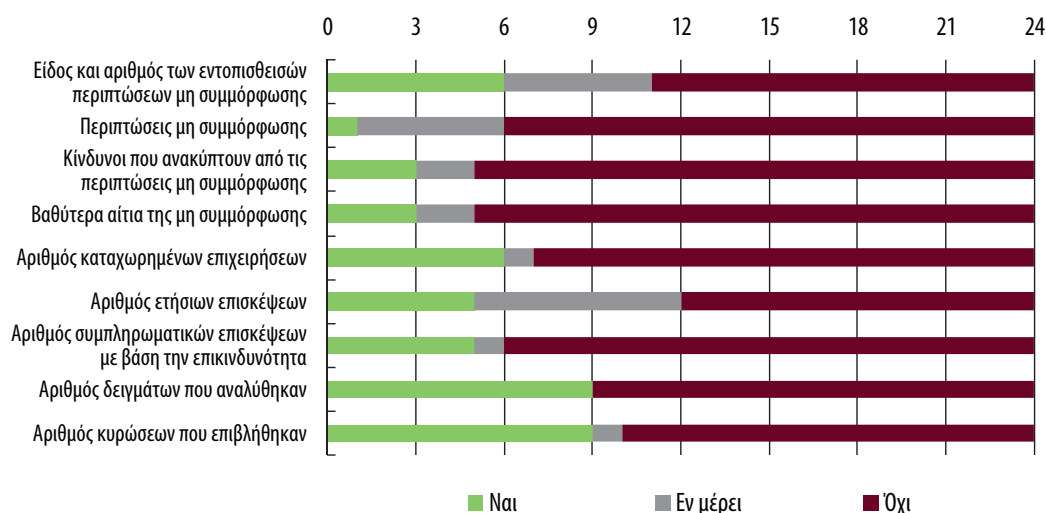
42.

Η πλειονότητα των κρατών μελών υποβάλλουν εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση του πολυετούς σχεδίου ελέγχου πολύ αργότερα από τις κανονιστικές προθεσμίες που έχουν τεθεί. Στην αρχή του 2011, δύο κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη υποβάλει τις εκθέσεις για το έτος 2009. Όσον αφορά το περιεχόμενο των εκθέσεων, τα κράτη μέλη οφείλουν να ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής³¹ για την προπαρασκευή της ετήσιας έκθεσης και να περιλαμβάνουν τις ελάχιστες απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τις εντοπισθείσες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που εντοπίστηκαν, τις καταχωρημένες επιχειρήσεις, τις επιθεωρήσεις, τα εξετασθέντα δείγματα και τις επιβληθείσες κυρώσεις. Εντούτοις, στην πράξη, οι πληροφορίες σχετικά με το βιολογικό σύστημα ελέγχου που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις είναι πολύ περιορισμένες. Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν παρέχουν ανάλυση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης που έχουν εντοπίσει ούτε βασικά στοιχεία για τον βιολογικό τομέα (βλέπε **γράφημα 4**).

³¹ Απόφαση της Επιτροπής 2008/654/ΕΚ, της 24ης Ιουλίου 2008, σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης για το ενιαίο ολοκληρωμένο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 56).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΒΕΙ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥΣ¹ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΣΗΜΕΙΑ²

¹ Τον Φεβρουάριο του 2011 στο Συνέδριο διετίθεντο οι ακόλουθες εκθέσεις: i) *ετήσια έκθεση 2009*: Εσθονία (ωστόσο η έκθεση δεν μπορούσε να αναλυθεί εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων αναφορικά με την ανάγνωση των αρχείων)· ii) *ετήσια έκθεση 2008*: Αυστρία, Γαλλία, Λετονία, Μάλτα, Πολωνία και Σουηδία· iii) για 19 κράτη μέλη η τελευταία διαθέσιμη ετήσια έκθεση ήταν αυτή του έτους 2007 (ωστόσο η ετήσια έκθεση της Βουλγαρίας δεν μπορούσε να αναλυθεί εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων αναφορικά με την ανάγνωση των αρχείων)· iv) για την Πορτογαλία δεν διετίθετο καμία έκθεση.

² Οι ετήσιες εκθέσεις για τη Βουλγαρία, την Εσθονία και την Πορτογαλία δεν αναλύθηκαν (βλέπε υποσημείωση 1 του **γραφήματος 4**).

43.

Στην ειδική έκθεση αριθ. 3/2005 με τίτλο «Αγροτική ανάπτυξη: επαλήθευση των γεωργοπεριβαλλοντικών δαπανών», το Συνέδριο εντόπισε αρκετές αδυναμίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων εκ μέρους των κρατών μελών σχετικά με τη βιολογική γεωργία³². Κατά τον χρόνο του ελέγχου του Συνεδρίου το 2005, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 απαιτούσε από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν ειδική έκθεση σχετικά με τη βιολογική παραγωγή. Εντούτοις, η απαίτηση αυτή αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004, στο πλαίσιο του οποίου η βιολογική γεωργία ενσωματώθηκε στη συνολική διαδικασία υποβολής εκθέσεων σχετικά τους επίσημους ελέγχους των τροφίμων και των ζωοτροφών. Στον **πίνακα 2** παρουσιάζεται επισκόπηση ορισμένων εκ των διαπιστώσεων της εν λόγω έκθεσης μαζί με την αξιολόγηση της κατάστασης κατά το 2011 από το Συνέδριο. Εντούτοις, η ετήσια υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής, λαμβανομένων υπόψη των τροποποιημένων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων.

³² Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 συγκαταλέγει τη βιολογική γεωργία στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΙΘ. 3/2005 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΒΛΕΠΕ ΠΛΗΡΗ ΠΙΝΑΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ)

Διαπιστώσεις της ειδικής έκθεσης αριθ. 3/2005	Η αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης από το Συνέδριο το 2011
Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή	
Δεν υποβάλλουν όλα τα κράτη μέλη τις ετήσιες εκθέσεις.	Η πλειονότητα των κρατών μελών υποβάλλουν εκθέσεις επί των δραστηριοτήτων ελέγχου τους με μεγάλη καθυστέρηση.
Οι ετήσιες εκθέσεις δεν καταλήγουν σε συμπεράσματα για τη λειτουργία του συστήματος.	Οι πληροφορίες που σχετίζονται με το σύστημα βιολογικού ελέγχου στις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις εξακολουθούν να είναι πολύ περιορισμένες.
Η αξιοποίηση των εκθέσεων από την Επιτροπή είναι περιορισμένη.	Η επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων από την Επιτροπή και τα σχόλιά της εστιάζουν κυρίως στον προσδιορισμό των ελλείπων στοιχείων παρά στην ανάλυσή τους σε σχέση με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου.
Η ποιότητα δεν είναι πάντοτε ικανοποιητική και οι εκθέσεις περιλαμβάνουν σφάλματα και ασυνέπειες.	Η ποιότητα των εκθέσεων των κρατών μελών εξακολουθεί να μην είναι καλή.
Ακόμη και εάν οι εκθέσεις αυτές ήταν ολοκληρωμένες και ακριβείς, δεν θα εξασφάλιζαν την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα των επιθεωρήσεων που διενεργούνται.	Η Επιτροπή δεν διαθέτει βασικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου στα κράτη μέλη.

44. Ο ισχύων κανονισμός απαιτεί από τα κράτη μέλη την άμεση διαβίβαση προς τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή των **κοινοποιήσεων των παρατυπιών και παραβάσεων** που θίγουν τη βιολογική ιδιότητα ενός προϊόντος. Προκειμένου να επιτραπεί σε κράτος μέλος να κοινοποιεί παρατυπίες και παραβάσεις που υποτίθεται ότι προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή το σύστημα πληροφοριών για τη βιολογική γεωργία (OFIS). Παρά το γεγονός ότι απαιτείται «άμεση» κοινοποίηση, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του εντοπισμού της παρατυπίας ή της παράβασης και της ημερομηνίας κατά την οποία αυτή κοινοποιείται μέσω του OFIS διαφέρει σημαντικά ανά περίπτωση και κυμαίνεται από περίπου έναν έως επτά μήνες. Ένας από τους λόγους στους οποίους οφείλονται αυτές οι διακυμάνσεις είναι, στην πράξη, το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν διαφορετικές ερμηνείες σχετικά με το χρονικό σημείο από το οποίο αρχίζει να ισχύει ο προσδιορισμός «άμεση». Για παράδειγμα στην περίπτωση εντοπισμού μη επιτρεπόμενων ουσιών, δεν είναι σαφές αν η κοινοποίηση πρέπει να γίνεται i) κατόπιν των πρώτων εργαστηριακών αποτελεσμάτων ή ii) κατόπιν των δεύτερων εργαστηριακών αποτελεσμάτων που επιβεβαιώνουν τα πρώτα.

45. Μόλις γίνει κοινοποίηση στο OFIS, η Επιτροπή αναμένει από τη χώρα στην οποία απευθύνεται η κοινοποίηση να εξετάσει τις πιθανές αιτίες της παρατυπίας και να απαντήσει μέσω OFIS εντός 30 ημερών³³. Οι **απαντήσεις** των κρατών μελών στις **κοινοποιήσεις** δεν υποβάλλονται επίσης εγκαίρως. Στις 20 Ιανουαρίου 2011, 38 κοινοποιήσεις εξακολουθούσαν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τις 36 εξ αυτών δεν είχε τηρηθεί η εν λόγω προθεσμία υποβολής απαντήσεων. Συνολικά, το 2009 και 2010 κοινοποιήθηκαν στο OFIS 100 κοινοποιήσεις για κοινοτικές παραβάσεις. Για τις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες ελήφθη απάντηση από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνθηκε κοινοποίηση, ο μέσος χρόνος μεταξύ της κοινοποίησης και της απάντησης ήταν 106 ημέρες.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

46. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν την ανιχνευσιμότητα των βιολογικών προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 13, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Η ανιχνευσιμότητα αναφέρεται από την Επιτροπή ως στοιχείο μεγάλης σημασίας για την εμπιστοσύνη των καταναλωτών³⁴ και μέσω αυτής καθίσταται δυνατή η επαλήθευση της εφαρμογής των απαιτήσεων της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή από το σύνολο των επιχειρήσεων που παρεμβαίνουν σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η ανιχνευσιμότητα καθιστά δυνατό τον εντοπισμό της πηγής του περιστατικού και την απομόνωση του προβλήματος που δεν επιτρέπει στα σχετικά προϊόντα να φθάσουν στο καταναλωτικό κοινό (βλέπε **πλαίσια 5** και **6**).

³³ Όπως ορίζεται στη «Διαδικασία για την παρακολούθηση των κοινοποιήσεων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 92, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 για τα μέτρα σε περίπτωση παράβασης ή παρατυπίας», όπως συμφωνήθηκε στη SCOF στις 28-29 Ιανουαρίου 2009.

³⁴ http://ec.europa.eu/agriculture/organic/the-farm/farm-fork_en και http://www.trace.eu.org/doc/TRACE_consumer-info-EA.pdf

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 27 — Σύστημα ελέγχου

«13. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το σύστημα ελέγχου που έχει συσταθεί επιτρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, την ανιχνευσιμότητα κάθε προϊόντος σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής, ιδίως για να παράσχει στους καταναλωτές την εγγύηση ότι τα βιολογικά προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.»

47.

Σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, οι φορείς ελέγχου συμπεριλάμβαναν ελέγχους για τον προσδιορισμό των προμηθευτών και των πελατών προκειμένου να επαληθεύουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης σε σχέση με τα αποδεικτικά έγγραφα³⁵. Οι έλεγχοι εποπτείας διενεργούνται επίσης από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Ορισμένες από αυτές διενεργούν οι ίδιες ελέγχους ανιχνευσιμότητας σε επίπεδο τελικών προϊόντων (Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία), ενώ, σε άλλα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν τους ελέγχους των υποχρεωτικών εγγράφων ανιχνευσιμότητας στις εποπτικές δραστηριότητές τους επί των φορέων ελέγχου (Γερμανία, Ιταλία).

³⁵ Όπως ορίζεται στο άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008.

ΠΛΑΙΣΙΟ 5

ΟΡΘΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ: ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ

Στην Ιταλία αρκετοί φορείς ελέγχου έχουν αναπτύξει διαδικτυακές βάσεις δεδομένων οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα σε καταναλωτές και εταιρείες που αποκτούν βιολογικά προϊόντα από επιχειρήσεις που έχουν οι ίδιοι πιστοποιήσει να επαληθεύουν την ακρίβεια των σχετικών με τη συναλλαγή εγγράφων της επιχείρησης ή του πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Το Συνέδριο θεωρεί αυτού του είδους τις διαδικασίες ορθή πρακτική από άποψη διαφάνειας και ανιχνευσιμότητας.

ΠΛΑΙΣΙΟ 6

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέσω της άσκησης ανιχνευσιμότητας που διενήργησε το Συνέδριο, εντοπίστηκε ένα ψευδές πιστοποιητικό βιολογικής συναλλαγής. Το Συνέδριο αγόρασε βιολογικό αλεύρι και οι επακόλουθοι έλεγχοι κατέδειξαν ότι τα πιστοποιητικά ήταν ψευδή, και, ως εκ τούτου, η ιδιότητα του προϊόντος ως βιολογικού δεν επιβεβαιώθηκε. Η περίπτωση αυτή αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης έρευνας για εικαζόμενη απάτη, η οποία δημοσιοποιήθηκε στο τέλος του 2011 και διενεργείται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

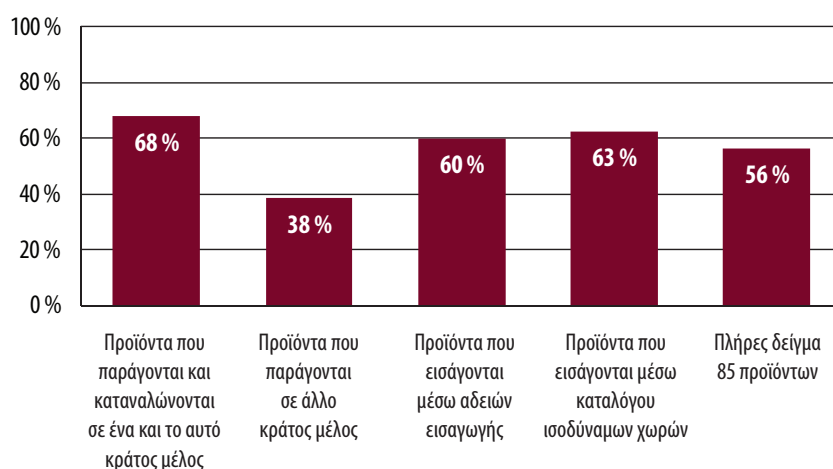
48.

Παρά την ύπαρξη εν λειτουργία συστημάτων ελέγχου στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη για τον έλεγχο των απαιτήσεων ανιχνευσιμότητας, άσκηση ανιχνευσιμότητας που διενεργήθηκε από το Συνέδριο (βλέπε **παράρτημα Ι** για περισσότερες λεπτομέρειες) σε 85 προϊόντα διαφορετικής προέλευσης και σύνθεσης καταδεικνύει ότι η ανιχνευσιμότητα δεν διασφαλίζεται για όλα τα προϊόντα μέχρι το επίπεδο του παραγωγού. Κατά το αρχικό χρονικό διάστημα της άσκησης (τρεις μήνες)³⁶, για το 40 % των προϊόντων δεν μπορούσε να γίνει αναγωγή έως το επίπεδο του παραγωγού και οι αιτούμενες πληροφορίες (ταυτοποίηση των επιχειρήσεων μέχρι το επίπεδο του παραγωγού και το πιστοποιητικό συμμόρφωσης για κάθε ταυτοποιούμενη επιχείρηση) ήταν πλήρεις για το 48 % των προϊόντων. Λαμβανομένων υπόψη των πρόσθετων πληροφοριών που παρασχέθηκαν από ορισμένα κράτη μέλη κατόπιν της ολοκλήρωσης της άσκησης, δηλαδή, εντός συνολικού χρονικού διαστήματος 6 μηνών, το 32 % των προϊόντων εξακολουθούσε να μην μπορεί να ανιχνευθεί μέχρι το επίπεδο του παραγωγού και μόνο για το 56 % των προϊόντων η προσκομισθείσα τεκμηρίωση ήταν πλήρης (βλέπε επίσης το **γράφημα 5** για μια σύνοψη των αποτελεσμάτων, τα οποία διαχωρίζονται ανάλογα με την προέλευση του προϊόντος). Μία σημαντική εξήγηση για την εν λόγω κατάσταση είναι ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν αρμοδιότητα επί των επιχειρήσεων που βρίσκονται εκτός της επικράτειάς τους, όσον αφορά προϊόντα ή συστατικά που κυκλοφορούν εντός και εκτός των συνόρων της ΕΕ.

³⁶ Η Γερμανία παρείχε πληροφορίες μετά από 9 εβδομάδες (13 προϊόντα), η Ισπανία μετά από 4 εβδομάδες (21 προϊόντα), η Γαλλία μετά από 8 εβδομάδες (23 προϊόντα), η Ιταλία μετά από 9 εβδομάδες (15 προϊόντα) και το Ηνωμένο Βασίλειο μετά από 13 εβδομάδες (15 προϊόντα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ (ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΖΗΤΗΘΗΚΑΝ ΗΤΑΝ ΠΛΗΡΗ)¹

¹ 31 προϊόντα παρήχθησαν και πωλήθηκαν στο ίδιο κράτος μέλος, 26 προϊόντα παρήχθησαν σε ένα κράτος μέλος, αλλά πωλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, 20 προϊόντα περιλάμβαναν τουλάχιστον ένα συστατικό εισαγόμενο μέσω καθεστώτος αδειών εισαγωγής και 8 προϊόντα περιλάμβαναν τουλάχιστον ένα συστατικό εισαγόμενο από χώρα που θεωρείται ισοδύναμη.

49. Επιπλέον, η άσκηση ανιχνευσιμότητας αποκάλυψε έναν αριθμό παραγόντων που λειτουργούν εις βάρος της αξιοπιστίας του συστήματος ελέγχου, όπως η έλλειψη σαφούς αναφοράς των παραγωγών ή των ομάδων παραγωγών στα πιστοποιητικά της ομάδας, η ομαδική πιστοποίηση για χώρες πλην των αναπτυσσομένων, ή η ύπαρξη εγγράφων που παρουσιάζουν ομοιότητες με το πιστοποιητικό συμμόρφωσης, αλλά τα οποία δεν έχουν την ίδια αξία³⁷.

³⁷ Στην Ιταλία, οι φορείς ελέγχου εκδίδουν «πιστοποιητικό καταλληλότητας επιχείρησης» (*attestato di idoneità aziendale*) το οποίο πιστοποιεί την υπαγωγή της επιχείρησης στο σύστημα ελέγχου. Στη Γαλλία, οι φορείς ελέγχου εκδίδουν μια «άδεια», ήτοι δήλωση με την οποία οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εφαρμόζουν μεθόδους για την εφαρμογή μεθόδων βιολογικής παραγωγής όσον αφορά το σύνολο των βιολογικών δραστηριοτήτων τους. Τα έγγραφα αυτά δεν περιλαμβάνουν τον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται σε πιστοποίηση.

ΕΙΚΟΝΑ 3 — ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

© Ευρωπαϊκή Ένωση.
Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

**Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ**

- 50.** Το άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλλει σε έλεγχο τα επίσημα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των κρατών μελών. Η Επιτροπή έχει τη γενική υποχρέωση εποπτείας και συντονισμού του συστήματος ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή και πρέπει να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους. Μια πρώτη προϋπόθεση για την εφαρμογή ενός συστήματος ελέγχου είναι η δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία του. Μια δεύτερη προϋπόθεση είναι η διαθεσιμότητα αναλογικών μέτρων επιβολής που μπορούν να εφαρμοστούν στα κράτη μέλη.
- 51.** Όπως αναφέρεται στις παραγράφους 41 έως 45, η υποβολή εκθέσεων των κρατών μελών στην Επιτροπή είναι εξαιρετικά περιορισμένη και συχνά ελλιπής, πραγματοποιείται δε με μεγάλες καθυστερήσεις. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν διαθέτει τα βασικά στοιχεία που χρειάζεται για να βελτιώσει τη δική της διαδικασία παρακολούθησης, να πληροφορεί το κοινό ή να απαντά στα ερωτήματα του Κοινοβουλίου και να παρέχει αξιόπιστη βάση για τη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Σε ό,τι αφορά τα πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου και τις σχετικές ετήσιες εκθέσεις, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν έχουν αναλάβει καμία δράση προκειμένου να παραλαμβάνουν εγκαίρως από τα κράτη μέλη τις ετήσιες εκθέσεις. Μόλις αυτές υποβληθούν, η ΓΔ AGRI τις εξετάζει, εντοπίζει τις ελλείπουσες πληροφορίες, τις αναλύει και, κατά περίπτωση, υποβάλλει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των παρασχεθεισών πληροφοριών.
- 52.** Από το 2001 και εξής, η Επιτροπή δεν έχει διενεργήσει ελέγχους στα κράτη μέλη³⁸ προκειμένου να επαληθεύσει ότι οι επίσημοι έλεγχοι που αφορούν τη βιολογική παραγωγή διεξάγονται σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι όροι της συνεργασίας μεταξύ της ΓΔ AGRI και της ΓΔ SANCO εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο συζήτησης και, από το 2012, η βιολογική γεωργία θα αποτελεί κανονικό μέρος του ετήσιου προγράμματος επιθεωρήσεων του ΓΤΚΘ³⁹. Εντούτοις, οι προτεραιότητες του προγράμματος ελέγχου του ΓΤΚΘ βασίζονται στην επικινδυνότητα και ο κύριος παράγοντας κινδύνου που λαμβάνεται υπόψη εξακολουθεί να είναι η «ασφάλεια των τροφίμων». Κατά τον χρόνο του ελέγχου, τα ζητήματα που συνδέονται με τη βιολογική παραγωγή δεν περιλαμβάνονταν στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων.
- 53.** Η Επιτροπή (ΓΔ AGRI) διενεργεί επισκέψεις ελέγχου σε κράτη μέλη όταν ασκεί έλεγχο επί των δαπανών αγροτικής ανάπτυξης. Εντούτοις, η επισκόπηση των αντίστοιχων εκθέσεων ελέγχου⁴⁰ καταδεικνύει ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τα διάφορα κράτη μέλη δεν μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους.

³⁸ Πριν από το 2001 οι έλεγχοι που διεξάγονταν από το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (ΓΤΚΘ) κατεδείκνυν σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή.

³⁹ Το ΓΤΚΘ είναι υπηρεσία υπαγόμενη στη ΓΔ SANCO.

⁴⁰ Μία από τις αδυναμίες που εντόπισε η Επιτροπή αφορά την έλλειψη δέουσας ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του συστήματος για τη βιολογική παραγωγή και του καθεστώτος ενίσχυσης για τις γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις.

- 54.** Σε περίπτωση μη εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ που ισχύει για τη βιολογική παραγωγή, η Επιτροπή έχει τη γενική δυνατότητα να αποστέλλει προειδοποιητικές επιστολές προς τα κράτη μέλη ή να κινεί διαδικασία επί παραβάσει. Εντούτοις, οι κανόνες που διέπουν τη βιολογική παραγωγή δεν προβλέπουν κανένα ειδικό εκτελεστικό μέτρο επιβολής το οποίο θα μπορούσε να εφαρμόζει η Επιτροπή όταν τα κράτη μέλη δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους. Η Επιτροπή απηύθυνε έξι προειδοποιητικές επιστολές προς τέσσερα κράτη μέλη⁴¹. Εντούτοις, αυτή η διαδικασία είναι ιδιαίτερα επαχθής και χρονοβόρα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΕΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

- 55.** Σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007, η Επιτροπή μπορεί να αναγνωρίζει τρίτες χώρες, των οποίων το σύστημα παραγωγής συμμορφώνεται προς αρχές και κανόνες παραγωγής ισοδύναμους με τους οριζόμενους στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και των οποίων τα μέτρα ελέγχου έχουν ισοδύναμη αποτελεσματικότητα με τα οριζόμενα στον ίδιο κανονισμό, και καταρτίζει κατάλογο των χωρών αυτών. Οι χώρες που επί του παρόντος αναγνωρίζονται ως ισοδύναμες είναι η Αργεντινή, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Κόστα Ρίκα, η Ινδία, το Ισραήλ, η Ιαπωνία, η Ελβετία, η Νέα Ζηλανδία, η Τυνησία και, από την 1η Ιουνίου 2012, οι Ηνωμένες Πολιτείες. Τα βιολογικά προϊόντα που πιστοποιούνται ως βιολογικά σε αυτές τις τρίτες χώρες γίνονται, επομένως, αποδεκτά ως βιολογικά στην ΕΕ.
- 56.** Ενώ η Επιτροπή έχει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του καταλόγου, μοιράζεται εν μέρει την ευθύνη αυτή με τα κράτη μέλη, τα οποία τη συνεπικουρούν στη διαδικασία αναγνώρισης και εποπτείας. Η ορθή διαχείριση του καταλόγου πρέπει να περιλαμβάνει την κατάλληλη εφαρμογή σαφών διαδικασιών για τη συμμετοχή τρίτων χωρών σύμφωνα με τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού της ΕΕ, καθώς και την πρόβλεψη επαρκών εγγυήσεων ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τρίτες χώρες κατόπιν της αναγνώρισής τους ως ισοδύναμων εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις.

Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΤΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ

- 57.** Κατά την εξέταση των αιτήσεων για αναγνώριση της ισοδυναμίας, η Επιτροπή πρέπει να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες⁴² που παρέχονται από την τρίτη χώρα και ενδέχεται να αποφασίζει την επιτόπια εξέταση των κανόνων παραγωγής και των μέτρων ελέγχου της ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας.

⁴¹ Οι τέσσερις επιστολές αφορούσαν τη διαπίστευση φορέων ελέγχου. Η πέμπτη επιστολή αφορούσε τον αριθμό και τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων ελέγχων, την παρακολούθηση των εντοπισθεισών παρατυπιών, την παρακολούθηση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης αναστολής και την παρακολούθηση μιας αποστολής ελέγχου από το ΓΤΚΘ το 2000. Μια περαιτέρω επιστολή απεστάλη τον Ιούλιο του 2011, κατά τον χρόνο της διενέργειας του ελέγχου του Συνεδρίου.

⁴² Όπως ορίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

- 58.** Στην πράξη, η Επιτροπή αξιολογεί γενικά την ισοδυναμία των υποψήφιων χωρών σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί έναν τυποποιημένο «συγκριτικό πίνακα» για να καταγράφει τους ελέγχους που διενεργούνται κατά την αξιολόγηση της ισοδυναμίας των προτύπων παραγωγής και της αποτελεσματικότητας του συστήματος ελέγχου που ισχύει στις τρίτες χώρες. Επιπλέον, εκτός από την Αργεντινή, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία και την Ελβετία (βλέπε **πίνακα 4**), διενήργησε τουλάχιστον μία επίσκεψη σε κάθε υποψήφια χώρα πριν την συμπεριλάβει στον κατάλογο. Από το 2010, η Επιτροπή έχει υιοθετήσει τη χρήση τυποποιημένων ερωτηματολογίων ελέγχου για τις επισκέψεις σε τρίτες χώρες.
- 59.** Ο αριθμός των τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση για υπαγωγή στον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών αυξάνεται. Μεταξύ 2000 και 2011, παρελήφθησαν είκοσι πέντε αιτήσεις, εκ των οποίων η Επιτροπή μπόρεσε να εξετάσει μόνο οκτώ. Επιπλέον, αρκετές από τις χώρες που βρίσκονται ήδη στον κατάλογο έχουν ζητήσει επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ισοδυναμίας. Οι διευρυμένες και διαρκώς αυξανόμενες υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώνει η Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων πόρων που έχει στη διάθεσή της, έχουν οδηγήσει σε μεγάλες καθυστερήσεις κατά τη διαχείριση συγκεκριμένων αιτήσεων (π.χ. η Βολιβία υπέβαλε την αίτησή της το 2006, και η Χιλή υπέβαλε την πρώτη αίτησή της το 2000 και συμπληρωματικές πληροφορίες το 2009, αλλά η Επιτροπή δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει την εξέταση των παρασχεθεισών πληροφοριών).

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΟΤΙ ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΩΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

- 60.** Οι αναγνωρισμένες ως ισοδύναμες τρίτες χώρες έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή έκθεση για τις δραστηριότητες ελέγχου που ασκήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος⁴³. Ο κανονισμός προβλέπει ότι τα κράτη μέλη συνεπικουρούν την Επιτροπή στην αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων⁴⁴. Βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις, η Επιτροπή, με τη βοήθεια κρατών μελών-συνεισρηγτών, πρέπει να εξασφαλίζει την άσκηση κατάλληλης εποπτείας επί των αναγνωρισμένων τρίτων χωρών. Η φύση της εποπτείας πρέπει να καθορίζεται βάσει εκτίμησης του κινδύνου εμφάνισης παρατυπιών ή παραβάσεων των διατάξεων που ορίζονται στον κανονισμό της ΕΕ⁴⁵. Εντούτοις, η Επιτροπή δε, διαθέτει λεπτομερείς διαδικασίες για τη διαχείριση και την αναθεώρηση του καταλόγου των ισοδύναμων τρίτων χωρών και δεν έχει ακόμη συστηματοποιηθεί η εκτίμηση κινδύνου των τρίτων χωρών.

⁴³ Άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

⁴⁴ Άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

⁴⁵ Άρθρο 33, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

- 61.** Η ανάλυση των **ετήσιων εκθέσεων** από την Επιτροπή δεν είναι τυποποιημένη (για παράδειγμα, δεν χρησιμοποιούνται ερωτηματολόγια ή τυποποιημένοι μορφότυποι έκθεσης) και η ανάλυση δεν καταλήγει σε συγκεκριμένες δράσεις (για παράδειγμα, έγγραφο σημείωμα της Επιτροπής). Σε ορισμένες περιπτώσεις (για παράδειγμα, η έκθεση του Ισραήλ 2008/09, Αργεντινή) δεν ήταν δυνατό να βρεθούν αποδεικτικά στοιχεία που να βεβαιώνουν ότι η Επιτροπή είχε εξετάσει την έκθεση (για παράδειγμα, καμία ιδιόχειρη σημείωση ή άλλα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία). Συχνά, δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι τα κράτη μέλη που είχαν οριστεί ως συνεισηγητές βοηθούσαν την Επιτροπή στη διασφάλιση της κατάλληλης εποπτείας (για παράδειγμα, διατυπώνοντας παρατηρήσεις επί των ετήσιων εκθέσεων) όπως ορίζεται στον κανονισμό. Η Επιτροπή δεν έχει παράσχει στα ορισθέντα ως συνεισηγητές κράτη μέλη κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα όσα αναμένεται να περιλαμβάνονται στις εκθέσεις τους.
- 62.** Το Συνέδριο ανέλυσε ένα δείγμα των ετήσιων εκθέσεων των τρίτων χωρών που αναγνωρίζονται επί του παρόντος ως ισοδύναμες. Αυτές οι ετήσιες εκθέσεις δεν είναι πλήρεις, καθώς δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες παρακολούθησης, τον αριθμό και το είδος των επιθεωρήσεων που διενεργούνται από τους φορείς ελέγχου ή τον αριθμό των εργαστηριακών δοκιμών που διενεργούνται και τα σχετικά αποτελέσματα. Σε δύο περιπτώσεις δεν περιλαμβάνουν καμία επεξήγηση σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν κατόπιν των παρατυπιών που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς των εκθέσεων και για τις οποίες βρίσκονταν σε επικοινωνία με την Επιτροπή (βλέπε **πίνακα 3**). Η Επιτροπή απέστειλε πολύ πρόσφατα (2011) κατευθυντήριες οδηγίες στις τρίτες χώρες σχετικά με το περιεχόμενο αυτών των ετήσιων εκθέσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΠΟΥ ΉΤΑΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Θέμα	Αργεντινή	Ισραήλ	Ινδία	Νέα Ζηλανδία	Τυνησία ¹	Κόστα Ρίκα
Δραστηριότητες παρακολούθησης και εποπτείας που διενεργήθηκαν από την αρμόδια αρχή στην τρίτη χώρα	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι	μ.δ.	Ναι
Διορθωτικές ενέργειες της αρμόδιας αρχής στην τρίτη χώρα	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι	μ.δ.	Όχι
Αριθμός των φορέων ελέγχου που λειτουργούν στην τρίτη χώρα	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	μ.δ.	Ναι
Αριθμός και φύση των επιθεωρήσεων που διενήργησαν οι φορείς ελέγχου	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	μ.δ.	Όχι
Αριθμός των εργαστηριακών δοκιμών που διενεργήθηκαν και τα σχετικά αποτελέσματα	Όχι	Ναι	Όχι	Όχι	μ.δ.	Ναι

¹ Η Τυνησία συμπεριελήφθη στον κατάλογο των ισοδύναμων χωρών το 2009, αλλά δεν είχε υποβάλει καμία ετήσια έκθεση μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2010. Τον Νοέμβριο 2010, υπέβαλε την ετήσια έκθεση για το 2009.

- 63.** Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες σχετικά με τον τρόπο άσκησης της εποπτείας επί των αναγνωρισμένων τρίτων χωρών, δεν είναι βέβαιο πότε πρέπει να διενεργούνται οι **επιτόπιες επισκέψεις** κατόπιν της ένταξής των στον κατάλογο. Το Συνέδριο επισημαίνει εν προκειμένω ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί τακτικές επιτόπιες επισκέψεις σε τρίτες χώρες (για παράδειγμα, η τελευταία επίσκεψη στο Ισραήλ πραγματοποιήθηκε το 1999, στην Κόστα Ρίκα το 2000) (βλέπε **πίνακα 4**).
- 64.** Το γεγονός ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλουν οι ισοδύναμες τρίτες χώρες είναι ελλιπείς, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν πραγματοποιεί τακτικά επιτόπιους ελέγχους στις ισοδύναμες τρίτες χώρες, δεν της επιτρέπουν να διασφαλίζει ότι τα πρότυπα παραγωγής και η αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου στις τρίτες χώρες που συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο παραμένουν ισοδύναμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΛΕΠΤΟΜΕΡΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Τρίτες χώρες αναγνωρισμένες ως ισοδύναμες	Ημερομηνία ένταξης στον κατάλογο	Επιτόπιες επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν (έτος) πριν από την ένταξη της τρίτης χώρας στον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών	Επιτόπιες επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν (έτος) μετά την ένταξη της τρίτης χώρας στον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών ¹
Αργεντινή	1996	-	1999 και 2000
Αυστραλία	1996	-	1999
Καναδάς	2011	2010	-
Κόστα Ρίκα	2003	2000	-
Ινδία	2006	2004	-
Ισραήλ	1996	1994	1999
Ιαπωνία	2010	2001 και 2009	-
Νέα Ζηλανδία	2002	-	2003
Ελβετία	1996	-	2001
Τυνησία	2009	2008	-

¹ Με κόκκινο σημειώνονται οι χώρες στις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί επιτόπια επίσκεψη μετά την ένταξή τους στον κατάλογο ή στις οποίες η τελευταία επιτόπια επίσκεψη πραγματοποιήθηκε πριν από 7 και πλέον έτη· με πράσινο σημειώνονται οι χώρες για τις οποίες πραγματοποιήθηκε πρόσφατα επιτόπια επίσκεψη μετά την αναγνώρισή τους ως ισοδύναμων, ή οι οποίες συμπεριελήφθησαν πρόσφατα στον κατάλογο.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙΣΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΑΔΕΙΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

- 65.** Τα βιολογικά προϊόντα που παράγονται εκτός ΕΕ μπορούν να εισάγονται μέσω του καθεστώτος αδειών εισαγωγής. Οι άδειες εισαγωγής εκδίδονται για συγκεκριμένες περιόδους από την αρμόδια αρχή κάθε επιμέρους κράτους μέλους, έχουν μέγιστη διάρκεια ισχύος ένα έτος⁴⁶, αφορούν συγκεκριμένο εισαγωγέα και σαφώς προσδιορισμένα προϊόντα και μπορούν να ανακληθούν σε περίπτωση που δεν πληρούνται πλέον οι απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33, παράγραφος 1, στοιχεία α) και β), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

⁴⁶ Πρόσφατα, η μέγιστη διάρκεια ισχύος περιορίστηκε σε 12 μήνες (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1267/2011). Προηγουμένως, η ακριβής διάρκεια ισχύος των αδειών εισαγωγής δεν προσδιοριζόταν στους κανονισμούς της ΕΕ.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007, άρθρο 33 — Εισαγωγή προϊόντων που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις

«1. Προϊόν που εισάγεται από τρίτες χώρες μπορεί επίσης να διατίθεται στην κοινοτική αγορά ως βιολογικό, υπό τους εξής όρους:

- α) τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με κανόνες παραγωγής ισοδύναμους προς τους αναφερόμενους στους τίτλους III και IV·
- β) οι επιχειρήσεις έχουν υποβληθεί σε μέτρα ελέγχου ισοδύναμης αποτελεσματικότητας με τα αναφερόμενα στον τίτλο V και τα μέτρα αυτά είχαν μόνιμη και ουσιαστική εφαρμογή·

[...].»

- 66.** Η Επιτροπή διαδραματίζει εποπτικό ρόλο και ενδέχεται να απαιτήσει από κράτος μέλος να ανακαλέσει την άδεια που έχει χορηγήσει όταν κρίνει ότι δεν πληρούνται οι εν λόγω απαιτήσεις (βλέπε **πλαίσιο 8**).
- 67.** Περίπου 4 000 άδειες εισαγωγής χορηγούνται ετησίως από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Κατά την έκδοσή τους είναι ιδιαίτερα δύσκολο να διασφαλιστεί μια εναρμονισμένη προσέγγιση από τις αρμόδιες αρχές των 27 κρατών μελών. Εξαιτίας αυτών των δυσκολιών, το καθεστώς αδειών εισαγωγής πρόκειται να καταργηθεί σταδιακά μέχρι το τέλος του Ιουνίου του 2015. Οι επισκέψεις του Συνεδρίου στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος ελέγχου κατέδειξαν τις ακόλουθες αδυναμίες τόσο σε επίπεδο ελέγχων που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές όσο και σε επίπεδο Επιτροπής.

ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΣ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

- 68.** Κάθε αποστολή βιολογικών προϊόντων που εισάγεται μέσω αυτού του καθεστώτος πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό επιθεώρησης. Το εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να εκδίδεται από φορέα ελέγχου της τρίτης χώρας. Ο φορέας ελέγχου πρέπει να είναι αποδεκτός από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους η οποία χορηγεί την άδεια εισαγωγής. Κατά τη χορήγηση της άδειας εισαγωγής, η αρμόδια αρχή του χορηγούντος την άδεια κράτους μέλους πρέπει, επομένως, να αποδέχεται τον φορέα που προτείνει ο υποβάλλων την αίτηση για την άδεια εισαγωγής εισαγωγέας ως ικανό να εκδίδει πιστοποιητικά επιθεώρησης. Εντούτοις, οι κανονισμοί της ΕΕ δεν ορίζουν τη βάση επί της οποίας πραγματοποιείται η αναγνώριση.
- 69.** Στην πράξη, οι περισσότερες αρμόδιες αρχές βασίζουν την απόφασή τους για αναγνώριση ενός φορέα ελέγχου τρίτης χώρας ως αρμόδιου να εκδίδει πιστοποιητικά επιθεώρησης στον έλεγχο της διαπίστευσης του ενδιαφερόμενου φορέα ελέγχου. Εντούτοις, οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη δεν ελέγχουν ενεργά κατά πόσον οι φορείς ελέγχου που ευθύνονται για την έκδοση των πιστοποιητικών επιθεωρήσεων ανανεώνουν τη διαπίστευσή τους και κατά πόσον οι παρεχόμενες διαπιστεύσεις είναι οι κατάλληλες προκειμένου να διασφαλίζεται η ισοδυναμία με τα πρότυπα της ΕΕ.
- 70.** Το Συνέδριο παρατήρησε ότι μόνο ορισμένα κράτη μέλη (Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία) διενεργούν συμπληρωματικούς ελέγχους και απαιτούν από τους εισαγωγείς που αιτούνται άδεια εισαγωγής να υποβάλλουν εκθέσεις επιθεώρησης που εκδίδονται από τους αρμόδιους φορείς ελέγχου στις τρίτες χώρες, προκειμένου να ελέγξουν εάν οι πρακτικές ελέγχου είναι ισοδύναμες με αυτές που απαιτούνται από τον κανονισμό της ΕΕ. Το σύνολο των ελέγχων των κρατών μελών συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο εγγράφων, κανένα από τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δεν διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις.
- 71.** Μόλις χορηγηθεί άδεια εισαγωγής, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στην ΕΕ βασίζονται στο πιστοποιητικό επιθεώρησης που συνοδεύει κάθε αποστολή εισαγόμενων προϊόντων και στο οποίο δηλώνεται (στο τετραγωνίδιο 15 του πιστοποιητικού και σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008) ότι στην τρίτη χώρα έχουν εφαρμοστεί ισοδύναμοι κανόνες παραγωγής και ισοδύναμα μέτρα ελέγχου.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, άρθρο 13 — Πιστοποιητικό ελέγχου

«4. Η αρχή ή ο φορέας που εκδίδει πιστοποιητικά ελέγχου εκδίδει πιστοποιητικό ελέγχου και θεωρεί τη δήλωση στο τετραγωνίδιο 15 του πιστοποιητικού, μόνον:

- α) αφού διενεργήσει έλεγχο των εγγράφων με βάση όλα τα σχετικά έγγραφα ελέγχου, που συμπεριλαμβάνουν ιδίως το πρόγραμμα παραγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων, τα έγγραφα μεταφοράς και τα εμπορικά έγγραφα· και
- β) αφού διενεργήσει φυσικό έλεγχο στη σχετική αποστολή ή λάβει ρητή δήλωση του εξαγωγέα που δηλώνει ότι η συγκεκριμένη αποστολή έχει παραχθεί ή/και προπαρασκευασθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007· επαληθεύει την αξιοπιστία αυτής της δήλωσης βάσει εκτίμησης κινδύνων.

Επιπλέον, η εν λόγω αρχή ή φορέας ελέγχου δίδει αύξοντα αριθμό σε κάθε εκδιδόμενο πιστοποιητικό και τηρεί χρονολογικό αρχείο των πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί.»

- 72.** Ειδικά η θεώρηση του τετραγωνιδίου 15 στο εν λόγω πιστοποιητικό αποτελεί, ουσιαστικά, μια δήλωση του ίδιου του φορέα ελέγχου που εκδίδει το πιστοποιητικό ελέγχου στην τρίτη χώρα. Οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη δεν διενεργούν ελέγχους για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας αυτής της δήλωσης. Τούτο καταδεικνύει τον λόγο για τον οποίο είναι πολύ σημαντικές οι εξακριβώσεις που διεξάγονται από τις αρμόδιες αρχές των χορηγούντων την άδεια κρατών μελών σχετικά με την αρμοδιότητα του φορέα ελέγχου να εκδίδει αυτό το πιστοποιητικό πριν από τη χορήγηση άδειας εισαγωγής.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΠΑΡΚΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΘΕΣΗ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

- 73.** Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με το περιεχόμενο των **ετήσιων εκθέσεων** που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή δεν προβλέπουν την ενσωμάτωση πληροφοριών σχετικά με τις άδειες εισαγωγής που χορηγούνται από τα κράτη μέλη.

- 74.** Το OFIS προβλέπει τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τις **άδειες εισαγωγής** μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής, όπως απαιτείται από το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα από τις επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος ελέγχου εντοπίστηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο **OFIS** σχετικά με τις άδειες εισαγωγής δεν είναι αξιόπιστες ούτε πλήρεις (βλέπε **πλαίσιο 7**).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008, **άρθρο 19 — Μεταβατικοί κανόνες για τις ισοδύναμες εισαγωγές προϊόντων μη προερχόμενων από τις καταχωρισμένες στον κατάλογο τρίτες χώρες**

«2. Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει τα υπόλοιπα κράτη μέλη και την Επιτροπή σχετικά με κάθε άδεια που χορηγεί κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβάνοντας στην ενημέρωση αυτή πληροφορίες για τα σχετικά πρότυπα παραγωγής και ρυθμίσεις ελέγχου.»

- 75.** Κατόπιν εξέτασης των πρακτικών της μόνιμης επιτροπής βιολογικής γεωργίας (για τα έτη 2010 και 2011) αποδείχθηκε ότι η εν λόγω επιτροπή δεν εκτελεί ικανοποιητικά τον ρόλο της για ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τη λειτουργία του καθεστώτος αδειών εισαγωγής.

ΠΛΑΙΣΙΟ 7

ΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ OFIS ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ

Ο έλεγχος κατέδειξε ότι, από τις 26 άδειες εισαγωγής που ανακλήθηκαν από τη Γερμανία το 2009 μόνο οι 11 εμφανίστηκαν ορθά στο OFIS, άλλες 11 έφεραν τον χαρακτηρισμό «λήξασες» αντί «ανακληθείσες», ενώ 4 δεν είχαν καταχωριστεί καθόλου στο OFIS.

Το 2009, η Γερμανία ανέστειλε προσωρινά 8 άδειες εισαγωγής εξαιτίας των καταλοίπων φυτοφαρμάκων που εντοπίστηκαν σε ορισμένες αποστολές. Εντούτοις, ο ισχύων κανονισμός της ΕΕ δεν προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής άδειας εισαγωγής. Επομένως, το OFIS δεν προβλέπει την κωδικοποίηση μιας άδειας ως «τελούσας σε αναστολή», τέσσερις άδειες έφεραν τον χαρακτηρισμό «λήξασες» και μία είχε επισημανθεί ως «ανακληθείσα». Τρεις εκ των αδειών εισαγωγής δεν είχαν κωδικοποιηθεί καθόλου στο OFIS.

Μία άδεια εισαγωγής από την Ιταλία για το 2009 επισημάνθηκε εσφαλμένα ως «ανακληθείσα», ενώ θα έπρεπε να είχε παραμείνει ενεργός.

- 76.** Από το 2001 και εξής, η Επιτροπή δεν έχει διενεργήσει κανέναν **έλεγχο στα κράτη μέλη** με σκοπό να εξακριβώσει εάν οι άδειες εισαγωγής χορηγούνται μόνο σε περίπτωση που πληρούνται οι απαιτήσεις του κανονισμού. Ελλείψει οποιασδήποτε επιτόπιας επίσκεψης σε κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών, η Επιτροπή δεν διαθέτει επικαιροποιημένα στοιχεία, προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσον οι άδειες εισαγωγής μπορούσαν και έπρεπε να χορηγηθούν.
- 77.** Σχετικά με τις άδειες εισαγωγής, σε περίπτωση που, κατόπιν εξέτασης, διαπιστώνεται ότι οι ισοδύναμοι κανόνες παραγωγής και τα ισοδύναμα μέτρα ελέγχου δεν έχουν εφαρμοστεί στην τρίτη χώρα⁴⁷, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το χορηγόν την άδεια κράτος μέλος να την ανακαλέσει⁴⁸. Η Επιτροπή, καθ' όλη σχεδόν την εικοσαετία της ισχύος του εν λόγω καθεστώτος εισαγωγής, δεν χρησιμοποίησε ποτέ έως τώρα τη διαδικασία αυτή. Ωστόσο, σε μία περίπτωση, η Επιτροπή συνέστησε (αλλά δεν απαίτησε) στα κράτη μέλη να ανακαλέσουν τις άδειες εισαγωγής για ορισμένο προϊόν, η σύσταση όμως αυτή δεν υιοθετήθηκε από όλα (βλέπε **πλαίσιο 8**).

⁴⁷ Άρθρο 33, παράγραφος 1, στοιχεία α) και β), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

⁴⁸ Άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

ΠΛΑΙΣΙΟ 8

ΠΡΟΪΟΝ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΡΙΤΗ ΧΩΡΑ

Τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2009, κατόπιν όλο και περισσότερων περιπτώσεων εντοπισμού μη επιτρεπόμενων ουσιών σε ένα προϊόν που εισαγόταν από τρίτη χώρα, η Επιτροπή εξέδωσε δύο ανακοινώσεις προς τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω της SCOF. Σε αυτές τις ανακοινώσεις, η Επιτροπή συνέστησε την ανάκληση των αδειών εισαγωγής αυτού του προϊόντος από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα. Τα περισσότερα κράτη μέλη συμμορφώθηκαν με τη σύσταση της Επιτροπής και ανακάλεσαν τις σχετικές άδειες εισαγωγής. Το Συνέδριο εντόπισε τρία κράτη μέλη που δεν συμμορφώθηκαν με τη σύσταση. Την 1η Μαρτίου 2010, η Επιτροπή εξέδωσε μια ανακοίνωση προς τους εκπροσώπους της SCOF με την οποία επέτρεπε την έκδοση νέων αδειών για τα σχετικά προϊόντα. Εκείνη την περίοδο, ορισμένα κράτη μέλη είχαν ήδη αρχίσει να χορηγούν νέες άδειες εισαγωγής για τα ίδια προϊόντα.

**ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ — ΕΛΛΙΠΕΙΣ ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ**

- 78.** Για τα εισαγόμενα προϊόντα, τα πρώτα στάδια της αλυσίδας παραγωγής πρέπει να ελέγχονται στην τρίτη χώρα σύμφωνα με τους ισοδύναμους κανόνες παραγωγής και τα ισοδύναμα μέτρα ελέγχου (βλέπε σημεία 55 έως 77). Μόλις τα προϊόντα αυτά φθάσουν στην ΕΕ, το σύστημα ελέγχου που λειτουργεί εντός της ΕΕ μπορεί να ελέγξει μόνο το τελευταίο τμήμα της αλυσίδας παραγωγής, δηλαδή, τον εισαγωγέα. Το Συνέδριο παρατήρησε ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται κατ' αυτόν τον τρόπο είναι συχνά ελλιπείς.

**ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΧΝΑ ΕΛΛΙΠΕΙΣ**

- 79.** Οι επισκέψεις του Συνεδρίου στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος ελέγχου οδήγησαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις σε σχέση με την τήρηση εκ μέρους των φορέων ελέγχου των υποχρεώσεών τους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 82 και 84 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής:

- για τρεις από τους οκτώ φορείς ελέγχου στους οποίους εξετάστηκε το παρόν ζήτημα, οι φορείς ελέγχου δεν εξακρίβωναν κατά πόσον οι εισαγωγείς παρείχαν πλήρη περιγραφή της μονάδας ούτε εάν δήλωναν ότι δεσμεύονται να υποβάλλουν σε έλεγχο κάθε εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για αποθήκευση των προϊόντων (άρθρο 82 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008, άρθρο 82 — Διατάξεις ελέγχου

«1. Όσον αφορά τους εισαγωγείς, η αναφερόμενη στο άρθρο 63 παράγραφος 1 στοιχείο α) πλήρης περιγραφή της μονάδας περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις του εισαγωγέα και τις δραστηριότητες εισαγωγής του, αναφέροντας τα σημεία εισόδου των προϊόντων στην Κοινότητα και όλες τις άλλες εγκαταστάσεις τις οποίες προτίθεται να χρησιμοποιήσει ο εισαγωγέας για την αποθήκευση των εισαγομένων προϊόντων, μέχρι την παράδοσή τους στον πρώτο παραλήπτη.

Ακόμη, η αναφερόμενη στο άρθρο 63, παράγραφος 2, δήλωση πρέπει να περιέχει δέσμευση του εισαγωγέα που εγγυάται ότι όλες οι εγκαταστάσεις τις οποίες θα χρησιμοποιήσει για την αποθήκευση των προϊόντων υπόκεινται σε έλεγχο[...].»

- για πέντε από τους επτά φορείς ελέγχου στους οποίους εξετάστηκε το παρόν ζήτημα, οι φορείς ελέγχου δεν απαιτούσαν από τους εισαγωγείς να τους ειδοποιούν για κάθε εισαγόμενη αποστολή (άρθρο 84 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008, άρθρο 84 — Στοιχεία για τις εισαγόμενες αποστολές

«Ο εισαγωγέας ενημερώνει έγκαιρα την αρχή ή τον φορέα ελέγχου για κάθε αποστολή που πρόκειται να εισαχθεί στην Κοινότητα [...]».

ΕΙΚΟΝΑ 4 — ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΘΕΙ ΩΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΕ

© Ευρωπαϊκή Ένωση.
Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- 80.** Το σύστημα ελέγχου για τα βιολογικά προϊόντα όπως ορίζεται στους κανονισμούς της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση της παραγωγικής διαδικασίας αλλά όχι της βιολογικής φύσης των ίδιων των προϊόντων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει επιστημονικός τρόπος να καθοριστεί κατά πόσον ένα προϊόν είναι βιολογικό ή όχι. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος σε ικανοποιητικό βαθμό και την εγγύηση ότι δεν υπονομεύεται η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, θα πρέπει να αποκατασταθούν οι αδυναμίες που ήρθαν στο φως από τον έλεγχο του Συνεδρίου.
- 81.** Το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρμόδιες αρχές δεν εκπληρώνουν επαρκώς τον εποπτικό ρόλο τους επί των φορέων ελέγχου. Κατά συνέπεια, ορισμένοι φορείς ελέγχου δεν πληρούν μια σειρά απαιτήσεων της ΕΕ και δεν επωφελούνται της ευκαιρίας να εφαρμόσουν ορισμένες ορθές πρακτικές (σημεία 27, 29 έως 31, 33 έως 37 και 79). Το Συνέδριο διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις:

ΣΥΣΤΑΣΗ 1

Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ενισχύσουν τον εποπτικό ρόλο τους επί των φορέων ελέγχου εφαρμόζοντας κατάλληλες τεκμηριωμένες διαδικασίες για την έγκριση και την εποπτεία των φορέων ελέγχου, προωθώντας την εναρμόνιση των ορισμών των παραβάσεων, των παρατυπιών και των αντίστοιχων κυρώσεων και προωθώντας αποδεδειγμένα ορθές πρακτικές.

- 82.** Η ανταλλαγή πληροφοριών εντός ενός και του αυτού κράτους μέλους, μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και μεταξύ κρατών μελών δεν είναι ακόμη επαρκής προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία του συστήματος (σημεία 40 και 42 έως 45). Το Συνέδριο συνιστά:

ΣΥΣΤΑΣΗ 2

Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν την άμεση ροή κάθε σχετικής με τις παραβάσεις και τις παρατυπίες πληροφορίας που διαβιβάζεται από τους φορείς ελέγχου προς τους οργανισμούς πληρωμών και αντίστροφα· και η Επιτροπή πρέπει να ορίσει τη μορφή και τη συχνότητα των ανακοινώσεων των παραβάσεων και των παρατυπιών, να θεσπίσει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη τηρούν τις υποχρεώσεις τους περί υποβολής εκθέσεων και εξετάζουν το σύστημα πληροφόρησης που παρέχεται για την ανακοίνωση των παραβάσεων και των παρατυπιών και, τέλος, να εξετάσει το ενδεχόμενο έκδοσης ανακοινώσεων που αναφέρονται σε τρίτες χώρες.

- 83.** Οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά τη διασφάλιση της ανιχνευσιμότητας των βιολογικών προϊόντων εντός της δικαιοδοσίας τους. Η επίτευξη της ανιχνευσιμότητας είναι ακόμη δυσκολότερη για προϊόντα που διέρχονται από τα σύνορα (σημεία 48 έως 49). Το Συνέδριο συνιστά:

ΣΥΣΤΑΣΗ 3

Οι έλεγχοι πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με την ανιχνευσιμότητα· σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή πρέπει να αποσαφηνίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διάφορων παραγόντων.

- 84.** Η Επιτροπή δεν έχει δώσει επαρκή προτεραιότητα στις δραστηριότητες εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων, για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών (σημεία 51 έως 54). Το Συνέδριο συνιστά:

ΣΥΣΤΑΣΗ 4

Η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσει την παρακολούθηση των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών, πραγματοποιώντας επισκέψεις ελέγχου και συλλέγοντας και αξιοποιώντας τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες.

- 85.** Η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες από τις οποίες να αποκομίζει τη βεβαιότητα ότι τα συστήματα ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή σε τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί ως ισοδύναμες εξακολουθούν να πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις για όσο διάστημα αυτές διατηρούν αυτή την ιδιότητα. Το Συνέδριο σημειώνει ότι υφίσταται σημαντική καθυστέρηση στην αξιολόγηση των αιτήσεων για ισοδυναμία που υποβάλλονται από τις τρίτες χώρες (σημεία 59 έως 64). Το Συνέδριο συνιστά:

ΣΥΣΤΑΣΗ 5

Η Επιτροπή πρέπει να μεριμνά για την άσκηση κατάλληλης εποπτείας στις αναγνωρισμένες ως ισοδύναμες για βιολογική παραγωγή χώρες και να διενεργεί έγκαιρη αξιολόγηση των υποβληθεισών από τρίτες χώρες αιτήσεων υπαγωγής τους στον εν λόγω κατάλογο.

- 86.** Το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες στο σύστημα που χρησιμοποιείται για τη χορήγηση αδειών εισαγωγής (σημεία 68 έως 77). Το Συνέδριο επικροτεί την απλούστευση που απορρέει από την πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη σταδιακή κατάργηση του καθεστώτος αδειών εισαγωγής και συνιστά:

ΣΥΣΤΑΣΗ 6

Για όσο διάστημα ισχύει το καθεστώς αδειών εισαγωγής, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή του. Οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τους ελέγχους που διενεργούνται επί των φορέων ελέγχου που είναι εξουσιοδοτημένοι να εκδίδουν πιστοποιητικά επιθεώρησης.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα Ι, του οποίου προεδρεύει ο κύριος Ιωάννης ΣΑΡΜΑΣ, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 28ης Μαρτίου 2012.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος

ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Το άρθρο 27, παράγραφος 13, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 ορίζει ότι
 «13. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το σύστημα ελέγχου που έχει συσταθεί επιτρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, την ανιχνευσιμότητα κάθε προϊόντος σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής, ιδίως για να παράσχει στους καταναλωτές την εγγύηση ότι τα βιολογικά προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.»

2. Κατά την άσκηση ανιχνευσιμότητας που διενεργήθηκε στο πλαίσιο του παρόντος ελέγχου, το Συνέδριο ζήτησε να του προσκομιστούν ορισμένα έγγραφα για 85 προϊόντα που αγοράστηκαν κατά τις επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν στα κράτη μέλη, προκειμένου να παρακολουθήσει την πορεία τους ανατρέχοντας έως την προέλευσή τους. Τα στοιχεία που ζητήθηκαν ήταν:
 - στοιχεία ταυτοποίησης όλων των επιχειρήσεων που είχαν παρεμβληθεί στην προμήθεια του προϊόντος (μέχρι και το επίπεδο του παραγωγού) —για προϊόντα που αποτελούνται από περισσότερα από ένα συστατικά τα στοιχεία αυτά ζητήθηκαν για τα δύο σημαντικότερα βιολογικά συστατικά (από άποψη βάρους)·
 - το βιολογικό πιστοποιητικό για κάθε ταυτοποιημένη επιχείρηση όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο· και
 - η τελευταία έκθεση επιθεώρησης για καθεμιά από τις ταυτοποιημένες επιχειρήσεις.

3. Στην άσκηση επελέγησαν να συμπεριληφθούν διαφορετικοί τύποι προϊόντων προκειμένου να καλυφθούν διαφορών ειδών κίνδυνοι που συνδέονται με τις ακόλουθες μεταβλητές:
 - διαφορετική σύνθεση (προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό φυτικής προέλευσης, προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό ζωικής προέλευσης, προϊόντα που αποτελούνται από περισσότερα από ένα συστατικά)·
 - διαφορετική προέλευση (προϊόντα που παράγονται στο ίδιο κράτος μέλος όπου αγοράζονται, προϊόντα που παράγονται σε διαφορετικό κράτος μέλος από το κράτος μέλος στο οποίο αγοράζονται, προϊόντα που παράγονται σε τρίτη χώρα)·
 - διαφορετικό σύστημα που εφαρμόζεται για την εισαγωγή των προϊόντων (προϊόντα που εισάγονται μέσω εθνικών αδειών εισαγωγής, προϊόντα που εισάγονται μέσω του καταλόγου ισοδύναμων τρίτων χωρών).

4. Προκειμένου να διενεργηθεί η παρούσα άσκηση, οι ελεγκτές του Συνεδρίου, για κάθε κράτος μέλος που επισκέφθηκαν:
- ο προετοίμασαν έναν κατάλογο των προϊόντων που θα αγόραζαν (λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη που αναφέρεται στο σημείο 3), στον οποίο περιλαμβάνονταν προϊόντα πιστοποιημένα από τους φορείς ελέγχου που λειτουργούσαν στο κράτος μέλος όπου πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη ή οι οποίοι λειτουργούσαν στα υπόλοιπα κράτη μέλη όπου το Συνέδριο πραγματοποίησε επισκέψεις ελέγχου, και προέβησαν στην αγορά των προϊόντων·
 - ο ζήτησαν, από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη, τα αρχεία ανιχνευσιμότητας για τα προϊόντα που αγοράστηκαν κατά την επίσκεψη ελέγχου και για τα οποία ο φορέας ελέγχου που εμφανίζεται στην ετικέτα του προϊόντος ήταν ο εν λειτουργία φορέας ελέγχου σε εκείνο το κράτος μέλος·
 - ο ζήτησαν, από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη, τα αρχεία ανιχνευσιμότητας για τα προϊόντα που είχαν αγοραστεί σε άλλα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια προηγούμενων επισκέψεων ελέγχου, για τα οποία ο φορέας ελέγχου που αναγραφόταν στην ετικέτα ήταν ο εν λειτουργία φορέας ελέγχου στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.
5. Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν μια επισκόπηση της κατανομής των προϊόντων που περιελήφθησαν στην άσκηση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 — ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Χώρα στην οποία αγοράστηκε το προϊόν	Προϊόντα που παράγονται και καταναλώνονται στο ίδιο κράτος μέλος	Προϊόντα που παράγονται σε άλλο κράτος μέλος	Προϊόντα που παράγονται σε χώρα από τον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών	Προϊόντα που παράγονται σε χώρα που εξάγει μέσω εθνικών αδειών εισαγωγής	Συνολικός αριθμός των προϊόντων που αγοράστηκαν ανά χώρα
Γερμανία	3	5	3	5	16
Ισπανία	15	5	0	3	23
Γαλλία	7	7	0	2	16
Ιταλία	2	4	2	4	12
Λουξεμβούργο	0	1	0	0	1
Ηνωμένο Βασίλειο	4	4	3	6	17
Σύνολο	31	26	8	20	85

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 — ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Κράτη μέλη της ΕΕ (14)	Τρίτες χώρες από τον κατάλογο των ισοδύναμων τρίτων χωρών (6)	Άλλες τρίτες χώρες (14)
Δανία	Καναδάς	Βολιβία
Γερμανία	Κόστα Ρίκα	Βραζιλία
Ιρλανδία	Ινδία	Κίνα
Ελλάδα	Ιαπωνία	Δομινικανή Δημοκρατία
Ισπανία	Τυνησία	Ισημερινός
Γαλλία	Ελβετία	Καζαχστάν
Ιταλία		Παραγουάη
Ουγγαρία		Περου
Κάτω Χώρες		Φιλιππίνες
Αυστρία		Νότια Αφρική
Πολωνία		Σρι Λάνκα
Ρουμανία		Τουρκία
Σουηδία		Ουκρανία
Ηνωμένο Βασίλειο		Ουρουγουάη

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 — ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

	Προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό φυτικής προέλευσης	Προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό ζωικής προέλευσης	Προϊόντα που αποτελούνται από περισσότερα από ένα συστατικά	Σύνολο
Αριθμός προϊόντων	37	11	37	85

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 — ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΓΟΡΑΣΤΗΚΑΝ

Στοιχεία ανιχνευσιμότητας ζητήθηκαν σε	Αγοράστηκαν στο ίδιο κράτος μέλος	Αγοράστηκαν σε διαφορετικό κράτος μέλος	Σύνολο
Γερμανία	12	1 (Ηνωμένο Βασίλειο)	13
Ισπανία	20	1 (Γερμανία)	21
Γαλλία	16	3 (Ισπανία), 1 (Ιταλία), 2 (Γερμανία), 1 (Ηνωμένο Βασίλειο)	23
Ιταλία	11	1 (Γερμανία), 2 (Ηνωμένο Βασίλειο), 1 (Λουξεμβούργο)	15
Ηνωμένο Βασίλειο	13	-	13
Σύνολο	72	13	85

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 — ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ ΕΙΣΑΧΘΕΝ ΑΠΟ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Στοιχεία ανιχνευσιμότητας ζητήθηκαν σε	Αγοράστηκαν στο ίδιο κράτος μέλος	Αγοράστηκαν σε διαφορετικό κράτος μέλος	Σύνολο
Γερμανία	3	-	3
Ισπανία	-	-	0
Γαλλία	-	1 (Ηνωμένο Βασίλειο)	1
Ιταλία	2	-	2
Ηνωμένο Βασίλειο	2	-	2
Σύνολο	7	1	8

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 — ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ ΕΙΣΑΧΘΕΝ ΜΕΣΩ ΑΔΕΙΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΙΧΑΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Στοιχεία ανιχνευσιμότητας ζητήθηκαν σε	Αγοράστηκαν στο ίδιο κράτος μέλος	Αγοράστηκαν σε διαφορετικό κράτος μέλος	Σύνολο
Γερμανία	4	-	4
Ισπανία	2	-	2
Γαλλία	2	1 (Ισπανία)	3
Ιταλία	4	1 (Γερμανία)	5
Ηνωμένο Βασίλειο	6	-	6
Σύνολο	18	2	20

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Το Συνέδριο ζήτησε τη διενέργεια εργαστηριακών δοκιμών για 73 προϊόντα που αγοράστηκαν κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα κράτη μέλη. Σε κάθε κράτος μέλος, ζητήθηκε από έναν από τους φορείς ελέγχου στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη να διενεργήσει εργαστηριακές δοκιμές στα προϊόντα που αγόρασε το Συνέδριο. Η δειγματοληψία και οι αναλύσεις έπρεπε να διενεργηθούν με βάση τις διαδικασίες και τις πρακτικές των φορέων ελέγχου. Οι ελεγκτές του Συνεδρίου επέλεξαν και αγόρασαν τα προϊόντα, ενώ από τον φορέα ελέγχου ζητήθηκε: 1) να επιλέξει τις ουσίες για τις οποίες θα έπρεπε να εξεταστεί κάθε προϊόν· 2) να επιλέξει το εργαστήριο/εργαστήρια με το οποίο/α συνεργάζεται συνήθως· 3) να προβεί στη δειγματοληψία βάσει των κανονικών διαδικασιών· 4) να διαβιβάσει τα εργαστηριακά αποτελέσματα στο Συνέδριο. Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων των αναλύσεων πραγματοποιήθηκε από έναν εμπειρογνώμονα ο οποίος προσελήφθη από το Συνέδριο για τον σκοπό αυτό.
2. Από τα 73 δείγματα που αναλύθηκαν, τα 67 υποβλήθηκαν σε ένα και μόνο είδος ανάλυσης, ενώ 6 υποβλήθηκαν σε δύο διαφορετικά είδη ανάλυσης. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν 79 αναλύσεις συμπεριλαμβανομένων ελέγχων για φυτοφάρμακα, αντιβιοτικά, ΓΤΟ, βαρέα μέταλλα και συντηρητικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ — ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΖΗΤΗΘΗΚΕ Η ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Κωδικός προϊόντος Συνεδρίου	Χώρα	Προϊόν	Είδος ανάλυσης
DE-01	Γερμανία	Γαρίδες	Βαρέα μέταλλα, συντηρητικά
DE-02	Γερμανία	Μύρτιλα	Φυτοφάρμακα
DE-03	Γερμανία	Μανούρι	Αγελαδινό γάλα
DE-04	Γερμανία	Πιπεριά	Φυτοφάρμακα
DE-05	Γερμανία	Αυγά	Σημάδια κυλήματος
DE-06	Γερμανία	Δαμάσκηνα	Φυτοφάρμακα
DE-07	Γερμανία	Τσιπς μπανάνας	Φυτοφάρμακα
DE-08	Γερμανία	Λεμονάδα	ΓΤΟ
DE-09	Γερμανία	Μούσλι	Φυτοφάρμακα
DE-10	Γερμανία	Πράσινο τσάι	Φυτοφάρμακα
DE-11	Γερμανία	Τσάι	Φυτοφάρμακα
DE-12	Γερμανία	Ελαιόλαδο	Φυτοφάρμακα
DE-13	Γερμανία	Ελαιόλαδο	Φυτοφάρμακα
DE-14	Γερμανία	Μαρμελάδα σύκου	Φυτοφάρμακα
DE-15	Γερμανία	Λιναρόσπορος	Φυτοφάρμακα, ΓΤΟ
DE-16	Γερμανία	Πίτουρα σιταριού	Φυτοφάρμακα, ΓΤΟ
DE-17	Γερμανία	Δαμάσκηνα με σοκολάτα	Φυτοφάρμακα
DE-18	Γερμανία	Χουρμάδες	Φυτοφάρμακα
DE-19	Γερμανία	Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο	Βαρέα μέταλλα

Κωδικός προϊόντος Συνεδρίου	Χώρα	Προϊόν	Είδος ανάλυσης
DE-20	Γερμανία	Σπόροι σόγιας	Φυτοφάρμακα, ΓΤΟ
DE-21	Γερμανία	Μπλε σπόροι παπαρούνας	Βαρέα μέταλλα, Φυτοφάρμακα
DE-22	Γερμανία	Μέλι	ΓΤΟ
DE-23	Γερμανία	Πιπερόριζα	Φυτοφάρμακα
ES-01	Ισπανία	Μπριζόλες από λαιμό ζώου	Συντηρητικά
ES-02	Ισπανία	Μαγιονέζα	Φυτοφάρμακα
ES-03	Ισπανία	Ελαιόλαδο	Φυτοφάρμακα
ES-04	Ισπανία	Μπαγκέτα	Φυτοφάρμακα
ES-05	Ισπανία	Ελιές ποικιλίας manzanilla	Φυτοφάρμακα
ES-06	Ισπανία	Αυγά	Συντηρητικά
ES-07	Ισπανία	Κολοκυθάκι για γαρνιτούρα	Φυτοφάρμακα
ES-08	Ισπανία	Κριτσίνια με ελαιόλαδο	Φυτοφάρμακα
ES-09	Ισπανία	Μαρμελάδα μανταρινιού	Φυτοφάρμακα
ES-10	Ισπανία	Τσάι Παραγουάης	Φυτοφάρμακα
ES-11	Ισπανία	Τηγανιτές πατάτες	Φυτοφάρμακα
ES-12	Ισπανία	Σοκολάτα	Φυτοφάρμακα
ES-13	Ισπανία	Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο	Φυτοφάρμακα
ES-14	Ισπανία	Μαρμελάδα κυδωνιού	Φυτοφάρμακα
ES-15	Ισπανία	Φρέσκο κατσικίσιο τυρί	Φυτοφάρμακα
ES-16	Ισπανία	Γκρέιπφρουτ	Φυτοφάρμακα
FR-01	Γαλλία	Φρέσκο γάλα	Φυτοφάρμακα
FR-04	Γαλλία	Μήλα	Φυτοφάρμακα
FR-05	Γαλλία	Σπόροι κολοκύθας	Φυτοφάρμακα
FR-07	Γαλλία	Ντοματόσουπα	Φυτοφάρμακα
FR-08	Γαλλία	Χυμός ιβίσκου	Φυτοφάρμακα
FR-09	Γαλλία	Ρύζι για σούσι	Φυτοφάρμακα
FR-10	Γαλλία	Ποτό βρώμης	Φυτοφάρμακα
FR-12	Γαλλία	Αχλάδια	Φυτοφάρμακα
IT-01	Ιταλία	Γάλα	Αντιβιοτικά
IT-02	Ιταλία	Μήλα	Φυτοφάρμακα
IT-03	Ιταλία	Καλαμποκέλαιο	Φυτοφάρμακα, ΓΤΟ
IT-04	Ιταλία	Πολτός φρούτων	Φυτοφάρμακα
UK-01	Ηνωμένο Βασίλειο	Πατάτες	Φυτοφάρμακα
UK-02	Ηνωμένο Βασίλειο	Μπέικον	Φυτοφάρμακα
UK-03	Ηνωμένο Βασίλειο	Γάμπρες	Φυτοφάρμακα
UK-04	Ηνωμένο Βασίλειο	Αβοκάντο	Φυτοφάρμακα
UK-05	Ηνωμένο Βασίλειο	Αρνίσιος κιμάς	Αντιβιοτικά

Κωδικός προϊόντος Συνεδρίου	Χώρα	Προϊόν	Είδος ανάλυσης
UK-06	Ηνωμένο Βασίλειο	Στήθος κοτόπουλο	Αντιβιοτικά
UK-07	Ηνωμένο Βασίλειο	Πορτοκάλια	Φυτοφάρμακα
UK-08	Ηνωμένο Βασίλειο	Τυρί τσένταρ	Αντιβιοτικά
UK-09	Ηνωμένο Βασίλειο	Μούσλι	Φυτοφάρμακα
UK-10	Ηνωμένο Βασίλειο	Αποφλοιωμένα καρύδια	Φυτοφάρμακα
UK-11	Ηνωμένο Βασίλειο	Σταφίδες σουλτανίνες	Φυτοφάρμακα
UK-12	Ηνωμένο Βασίλειο	Μέλι	Φυτοφάρμακα
UK-13	Ηνωμένο Βασίλειο	Ζάχαρη	Φυτοφάρμακα
UK-14	Ηνωμένο Βασίλειο	Άγριο ρύζι	Φυτοφάρμακα
UK-15	Ηνωμένο Βασίλειο	Κέικ φρούτων (Fruit-T-loaf)	Φυτοφάρμακα
UK-16	Ηνωμένο Βασίλειο	Ραπάνι	Φυτοφάρμακα
UK-17	Ηνωμένο Βασίλειο	Ζυμαρικά «φουσίλι»	Φυτοφάρμακα
UK-18	Ηνωμένο Βασίλειο	Παιδική τροφή-landcashire hotpot	Φυτοφάρμακα
UK-19	Ηνωμένο Βασίλειο	Ξίδι	Φυτοφάρμακα
UK-20	Ηνωμένο Βασίλειο	Μάτε	Φυτοφάρμακα
UK-21	Ηνωμένο Βασίλειο	Πράσινο τσάι	Φυτοφάρμακα
UK-22	Ηνωμένο Βασίλειο	Γλυκοπατάτα	Φυτοφάρμακα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΙΘ. 3/2005 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση αριθ. 3/2005	Οι απαντήσεις της Επιτροπής στην ειδική έκθεση αριθ. 3/2005	Η αξιολόγηση του Συνεδρίου για την τρέχουσα κατάσταση το 2011
Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή		
47. α) δεν υποβάλλουν όλα τα κράτη μέλη εκθέσεις εποπτείας. Για παράδειγμα, δεν υπήρχαν εκθέσεις από την Αυστρία. Όταν ο έλεγχος ολοκληρώθηκε (Νοέμβριος 2004), από τις 48 εκθέσεις που έπρεπε να είχαν υποβληθεί για την περίοδο 2000-2003 από τα δώδεκα κράτη μέλη που έφεραν τη σχετική υποχρέωση, 15 δεν υποβλήθηκαν. Οι εκθέσεις που έλειπαν όσον αφορά την Αυστρία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Πορτογαλία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν στο μεταξύ κοινοποιηθεί.		Από την 1η Ιανουαρίου 2006, η βιολογική γεωργία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τον επίσημο έλεγχο τροφίμων και ζωοτροφών και πρέπει να καλύπτεται από το ΠΕΣΕ και τη σχετική γενική ετήσια έκθεσή του. Τα κράτη μέλη καθυστερούν πολύ την υποβολή αυτών των εκθέσεων (βλέπε σημείο 42).
47. β) οι εκθέσεις αποτελούνται από έναν πίνακα με τον αριθμό των επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν από τους διάφορους ιδιωτικούς οργανισμούς ελέγχου, τον αριθμό των δειγμάτων που ελήφθησαν για ανάλυση και τον αριθμό των παρατυπιών που διαπιστώθηκαν και των ποινών που επιβλήθηκαν. Δεν υπάρχει κανένα συμπέρασμα σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος.	Η συμπλήρωση του τυποποιημένου πίνακα αποτελεί την ελάχιστη απαίτηση αναφοράς, αν και το «έγγραφο οδηγιών» αναφέρει ότι «εφόσον τα κράτη μέλη το θεωρούν σκόπιμο, είναι δυνατή η παροχή περαιτέρω πληροφοριών». Ορισμένα κράτη μέλη διαβίβασαν και γραπτή έκθεση με περιγραφή του συστήματος επιθεώρησης και με συμπεράσματα για τις επιθεωρήσεις που διεξήχθησαν.	Οι πληροφορίες σχετικά με το σύστημα βιολογικού ελέγχου σε αυτές τις ετήσιες εκθέσεις είναι πολύ περιορισμένες. Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν παρέχουν ανάλυση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης που εντοπίζονται ούτε των βασικών στοιχείων για τον βιολογικό τομέα (βλέπε σημείο 42).
47. γ) η χρήση των εκθέσεων αυτών από την Επιτροπή είναι περιορισμένη.	Οι εκθέσεις αυτές ήταν περιορισμένης χρήσης για την αξιολόγηση της επιθεώρησης εκ μέρους των αρχών κρατών μελών, αλλά χωρίς αμφιβολία βοήθησαν να φανεί κατά πόσο όλες οι επιχειρήσεις υποβλήθηκαν σε επιθεωρήσεις (βλέπε και σημείο 49).	Η επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων από την Επιτροπή και ο σχολιασμός τους επικεντρώνονται κυρίως στον εντοπισμό των ελλειψουσών πληροφοριών παρά στις παρατηρήσεις σε σχέση με το περιεχόμενο που αφορά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου (βλέπε σημείο 51).
47. δ) η ποιότητα δεν είναι πάντοτε ικανοποιητική και οι εκθέσεις περιέχουν σφάλματα και ασυνέπειες. Στις οδηγίες της Επιτροπής αναφέρεται ότι οι εκθέσεις που υποβάλλονται στην Επιτροπή έως τώρα παρουσιάζουν μεγάλη ανομοιογένεια, δυσχεραίνοντας τον σχηματισμό συνολικής εικόνας της εφαρμογής από την Επιτροπή. Η κατάσταση αυτή εξακολουθούσε να υφίσταται όταν πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος του Συνεδρίου.	Το έγγραφο εκείνο είχε σκοπό να δοθούν στα κράτη μέλη οδηγίες όσον αφορά τον τύπο και το μορφότυπο των πληροφοριών που έπρεπε να υποβάλουν. Από τότε οι εκθέσεις γράφονται σε περισσότερο ομοιόμορφο μορφότυπο. Η Επιτροπή έχει ήδη αποδυθεί σε διαδικασία βελτίωσης του μορφοτύπου και του περιεχομένου της έκθεσης επιθεώρησης, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.	Βλέπε αξιολόγηση στη διαπίστωση 47, στοιχείο β), του παρόντος πίνακα.
48. Παρόλο που τα κράτη μέλη υποβάλλουν κατάλογο των οργανισμών ελέγχου, δεν διαβιβάζουν ετησίως όλα τα κράτη λεπτομερή στοιχεία για την πρότυπη διαδικασία ελέγχου τους. 49. Το Συνέδριο συνάγει ότι, ακόμα και εάν οι εκθέσεις αυτές ήταν πλήρεις και ακριβείς, δεν θα παρέχαν βεβαιότητα σχετικά με την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων.	Οι εκθέσεις απέδωσαν ορισμένες ενδείξεις για το σύστημα επιθεώρησης που εφαρμόζεται, όπως την επιβεβαίωση του πλήθους επισκέψεων επιθεώρησης που πραγματοποιήθηκαν, το οποίο τουλάχιστον προσεγγίζει πολύ –και στις περισσότερες περιπτώσεις υπερβαίνει– το πλήθος επιχειρήσεων, καθώς και το πλήθος παραβάσεων που κοινοποιήθηκαν. Στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τα βιολογικά τρόφιμα και τη βιολογική γεωργία, η Επιτροπή διαπιστώνει την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των εκθέσεων επιθεώρησης.	Η Επιτροπή δεν διαθέτει βασικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των κρατών μελών (βλέπε σημεία 51 και 52).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΟΨΗ

V.

Η Επιτροπή γνωρίζει ότι υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στο σύστημα ελέγχου και κίνδυνος να υπονομευθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η βελτίωση του συστήματος εποπτείας και ελέγχου αποτελεί τον πυρήνα της τρέχουσας δράσης της Επιτροπής στον τομέα της βιολογικής παραγωγής. Η Επιτροπή αξιολογεί προς το παρόν το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή. Το ζήτημα των ελέγχων είναι ένα από τα βασικά ζητήματα που καλύπτει η παρούσα αξιολόγηση. Σε ένα επόμενο στάδιο, ενδέχεται να τροποποιηθεί η νομοθεσία, εάν αυτό είναι απαραίτητο.

VI. α)

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ασκήσουν τον εποπτικό ρόλο τους, παρέχοντάς τους κυρίως κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη σωστή λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα «Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τους επίσημους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής»¹, προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις σχετικές με το σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής κανονιστικές διατάξεις. Επίσης, κλήθηκαν τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στην τρέχουσα πρωτοβουλία κατάρτισης «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα» σε θέματα βιολογικής παραγωγής. Και το έγγραφο εργασίας και η κατάρτιση περιέχουν τμήμα για την εποπτεία των φορέων ελέγχου.

VI. β)

Οι διατάξεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών περιέχονται στους κανονισμούς της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή. Υπάρχουν διάφοροι δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής: το σύστημα πληροφοριών για τη βιολογική γεωργία (OFIS), ένα εργαλείο ΤΠ που διαχειρίζεται η Επιτροπή· η ιστοσελίδα του συστήματος διαχείρισης του κέντρου επικοινωνίας και ενημέρωσης (CIRCA)· και η μόνιμη επιτροπή βιολογικής γεωργίας (SCOF)². Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι απαιτούνται βελτιώσεις και θα εξετάσει διεξοδικότερα το θέμα.

¹ Έκδοση της 8ης Ιουλίου 2011 —υποβλήθηκε στη SCOF στις 27-28 Σεπτεμβρίου 2011 (http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/eu-policy/data-statistics/control_guidelines_version_08072011_en.pdf).

² Το 2011, πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες 92 ημερήσιες συνεδριάσεις της SCOF.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

VI. γ)

Η εκτίμηση της ανιχνευσιμότητας αποτελεί μέρος των ελέγχων που θα διενεργεί από το τρέχον έτος (2012) το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (ΓΤΚΘ).

VI. δ)

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία του συστήματος ελέγχου. Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα: το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για τους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής που δημοσιεύτηκε στα μέσα του 2011, οι ειδικοί έλεγχοι των συστημάτων ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή για τη βιολογική γεωργία τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες από το 2012³ και η τρέχουσα αξιολόγηση του νομικού πλαισίου της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή.

VI. ε)

Οι ετήσιες εκθέσεις των αντίστοιχων αρμόδιων αρχών αποτελούν τη βασική πηγή πληροφόρησης για τα αναγνωρισμένα συστήματα ελέγχου τρίτων χωρών. Η Επιτροπή επίσης συλλέγει, ανταλλάσσει και ελέγχει, μαζί με τα κράτη μέλη, πληροφορίες σχετικά με παρατυπίες που αφορούν προϊόντα από τρίτες χώρες και τα αποτελέσματα των ερευνών τους.

Η Επιτροπή ενισχύει την εποπτεία της αναγνωρισμένων τρίτων χωρών μέσω της βελτίωσης της ροής πληροφοριών⁴ και της διοργάνωσης ελέγχων⁵.

Όσον αφορά τις υφιστάμενες καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των αιτήσεων τρίτων χωρών για αναγνώριση της ισοδυναμίας, η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο και περιέλαβε πρόσφατα στον κατάλογο δύο νέες χώρες (τον Καναδά το 2011 και τις Ηνωμένες Πολιτείες το 2012).

³ Το ΓΤΚΘ έχει περιλάβει στο πρόγραμμα ελέγχων του για το 2012 δύο ελέγχους σε κράτη μέλη (Πορτογαλία και Πολωνία) και έναν σε τρίτη χώρα (Ινδία). Το πρόγραμμα είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/food/fvo/inspectprog/index_en.htm.

⁴ Μέσω της παροχής υποδείγματος ετήσιας έκθεσης και της επισημοποίησης της διαδικασίας εσωτερικής εποπτείας.

⁵ Το 2012, το ΓΤΚΘ θα ελέγξει τα συστήματα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας στην Ινδία.

VI. στ)

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη ορισμένων αδυναμιών στο σύστημα των αδειών εισαγωγής. Για τον λόγο αυτό, από τον Ιούνιο του 2012 έως τον Ιούλιο του 2015, θα καταργηθεί σταδιακά το σύστημα των χορηγούμενων από τα κράτη μέλη αδειών εισαγωγής και θα αντικατασταθεί από σύστημα αναγνωρισμένων φορέων ελέγχου, η διαχείριση και εποπτεία του οποίου θα ασκείται άμεσα από την Επιτροπή. Με αυτό τον τρόπο θα εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγών στα σύνορα της ΕΕ. Αυτό το νέο σύστημα θα τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιουλίου 2012.

VII. α)

Η Επιτροπή συμφωνεί με αυτή τη σύσταση και καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να διευκολύνει τον εποπτικό ρόλο των κρατών μελών, παρέχοντας σε αυτά τις σχετικές πληροφορίες και κατάρτιση σε θέματα εποπτείας.

Βλ. επίσης απάντηση στο σημείο VI. α) ανωτέρω.

VII. β)

Εκτός από τους υφιστάμενους ποικίλους διαύλους επικοινωνίας που αναφέρονται στην απάντηση στο σημείο VI β), αναπτύσσονται νέα στοιχεία ΤΠ⁶. Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτιώσεων και θα εξετάσει το ζήτημα διεξοδικότερα.

VII. γ)

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων ορίζονται στη γενική νομοθεσία περί τροφίμων⁷, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και τους κανονισμούς της ΕΕ για τη βιολογική γεωργία⁸. Εντούτοις, ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων αρχών ελέγχου της αλυσίδας των τροφίμων θα βελτιώσει την εφαρμογή των γενικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων σχετικά με την ανιχνευσιμότητα των βιολογικών προϊόντων. Η ανάπτυξη άλλων εργαλείων, όπως η ηλεκτρονική πιστοποίηση ή οι βάσεις δεδομένων, θα μπορούσαν επίσης να βελτιώσουν την ανιχνευσιμότητα. Η Επιτροπή θα εξετάσει αν απαιτείται βελτίωση της τρέχουσας αξιολόγησης του νομικού πλαισίου της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή.

⁶ Η Επιτροπή αναπτύσσει νέα στοιχεία του OFIS για την κοινοποίηση παρατυπιών που αφορούν εισαγόμενα προϊόντα και για την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες και φορείς ελέγχου που έχουν αναγνωριστεί ως ισοδύναμοι για την πιστοποίηση εισαγωγών.

⁷ Οι απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας που ορίζονται στη γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα εφαρμόζονται σε όλους τους επιχειρηματίες του τομέα των τροφίμων. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων έχουν ήδη καθοριστεί στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

⁸ Οι κανονισμοί της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή επιβάλλουν πράγματι ορισμένες πρόσθετες απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας στους επιχειρηματίες που παράγουν βιολογικά προϊόντα (π.χ. τήρηση ειδικού μητρώου).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

VII. δ)

Η Επιτροπή έχει ξαναρχίσει τους ειδικούς ελέγχους της βιολογικής παραγωγής στα κράτη μέλη (βλ. απάντηση στο σημείο VI. δ) ανωτέρω). Σκοπός αυτών των ελέγχων είναι να επαληθευτεί αν εφαρμόζονται οι κανονισμοί της ΕΕ σχετικά με τη βιολογική γεωργία, με ειδική έμφαση στην εφαρμογή και λειτουργία του συστήματος ελέγχου. Για τη συλλογή των απαραίτητων δεδομένων και πληροφοριών, υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης του συστήματος αναφοράς των κρατών μελών στην Επιτροπή.

VII. ε)

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να ενισχύσει την εποπτεία των ισοδύναμων τρίτων χωρών⁹. Όσον αφορά την έγκαιρη αξιολόγηση των αιτήσεων τρίτων χωρών για αναγνώριση της ισοδυναμίας, η Επιτροπή έχει σημειώσει πρόοδο τελευταία (βλ. απάντηση στο σημείο VI. ε) ανωτέρω).

VII. στ)

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση του Συνεδρίου. Η βασική πρόκληση του συστήματος αδειών εισαγωγής είναι να διασφαλιστεί η υιοθέτηση μιας εναρμονισμένης προσέγγισης από τις αρμόδιες αρχές των 27 κρατών μελών¹⁰. Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κύριων κρατών μελών εισαγωγής βελτιώνεται, ωστόσο: τα κράτη μέλη συνέρχονται τακτικά σε μια άτυπη ομάδα για τις εισαγωγές και ανταλλάσσουν πληροφορίες μέσω του CIRCA και του OFIS. Επιπλέον, όταν παρίσταται ανάγκη, η Επιτροπή συντονίζει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με άδειες εισαγωγής που χορηγούνται για ένα συγκεκριμένο προϊόν/επιχείρηση/φορέα ελέγχου/τρίτη χώρα, εάν προκύψουν προβλήματα.

⁹ Οι προσπάθειες αυτές περιλαμβάνουν τους προγραμματισθέντες ελέγχους από το 2012 σε τρίτες χώρες, μέσω της παροχής υποδείγματος ετήσιας έκθεσης και της επισημοποίησης της διαδικασίας εσωτερικής εποπτείας και της πρόσκλησης προς τρίτες χώρες να συμμετάσχουν σε ενέργειες κατάρτισης στη βιολογική γεωργία που οργανώνονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα».

¹⁰ Η Επιτροπή θα επαληθεύσει τους ελέγχους που διενεργούν τα κράτη μέλη στους φορείς ελέγχου κατά τη διάρκεια των ελέγχων που έχουν προγραμματιστεί στα κράτη μέλη από το 2012.

15.

Η Επιτροπή δημοσίευσε τον πρώτο κατάλογο αναγνωρισμένων φορέων και αρχών ελέγχου για τους σκοπούς της ισοδυναμίας στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1267/2011 της 6ης Δεκεμβρίου 2011, ο οποίος τίθεται σε εφαρμογή την 1η Ιουλίου 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

25.

Στο «Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής»¹¹, η Επιτροπή επισήμανε την ανάγκη τεκμηριωμένων διαδικασιών σχετικά με την εποπτεία των φορέων ελέγχου (Κεφάλαιο 6 — Εποπτεία των φορέων ελέγχου). Στο ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή υπενθύμισε στα κράτη μέλη τη γενική απαίτηση να ακολουθούν οι αρμόδιες αρχές τεκμηριωμένες διαδικασίες (Κεφάλαιο 4 — Απαιτήσεις της αρμόδιας αρχής για επίσημους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής γεωργίας).

27.

Οι αναφερόμενες από το Συνέδριο αδυναμίες σε σχέση με αυτό το σημείο αφορούν την τεκμηρίωση των διαδικασιών μάλλον παρά την εφαρμογή τους. Από τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, δεν μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η έγκριση, η ανάκληση και η εποπτεία των φορέων ελέγχου στα κράτη μέλη δεν διενεργούνται σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΕ. Βλ. επίσης την απάντηση στα σημεία 30-37.

Πλαίσιο 1

Η Επιτροπή έλεγξε την ύπαρξη και την ποιότητα των διαδικασιών των αρμόδιων αρχών για την έγκριση και εποπτεία των φορέων ελέγχου, στο πλαίσιο ενός πιλοτικού ελέγχου για τη βιολογική γεωργία το 2011, και θα τις ελέγχει συστηματικά σε όλους τους επόμενους ελέγχους της βιολογικής γεωργίας από το 2012. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. την απάντηση στο σημείο 52.

Βλ. επίσης απάντηση στο σημείο 25.

¹¹ Βλ. υποσημείωση στην απάντηση στο σημείο VI. α).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

29. α)

Ο κατάλογος των επιχειρήσεων και η συνοπτική έκθεση που ζητήθηκε από τους φορείς ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 14, δεν παρέχεται με σκοπό να μπορέσει η αρμόδια αρχή να επαληθεύσει ότι ελέγχθηκαν όλες οι επιχειρήσεις τουλάχιστον μία φορά το έτος. Βασικός σκοπός του είναι να ενημερωθεί η αρμόδια αρχή ποιες επιχειρήσεις έλαβαν πιστοποίηση βιολογικής παραγωγής και να αποκτήσει μια γενική εικόνα για τις δραστηριότητες του φορέα ελέγχου το συγκεκριμένο έτος.

Ένας εφικτός τρόπος για να διαπιστώσει η αρμόδια αρχή τη συμμόρφωση με την απαίτηση διενέργειας ετήσιου ελέγχου σε κάθε επιχείρηση είναι να επαληθεύσει τη διαδικασία του φορέα ελέγχου μετά την έγκρισή του και στη συνέχεια να επαληθεύσει την εφαρμογή της με τον έλεγχο δείγματος φακέλων της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της ετήσιας εποπτείας. Δεν είναι δυνατό να γίνεται μια απλή σύγκριση ανάμεσα στον αριθμό των ελέγχων και τον αριθμό των πιστοποιημένων επιχειρήσεων, διότι δεν απαιτούνται επισκέψεις ελέγχου σε επιχειρήσεις οι οποίες κρίθηκε ότι αντιπροσωπεύουν υψηλότερο βαθμό κινδύνου στο πλαίσιο μιας εκτίμησης κινδύνου.

29. β)

Οι αρμόδιες αρχές μπορεί να έχουν συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με φορείς πιστοποίησης για την εποπτεία των φορέων ελέγχου. Ο βασικός λόγος είναι να αποφευχθεί η επικάλυψη εργασιών. Παρ' όλα αυτά, η συνολική ευθύνη για την εποπτεία των φορέων ελέγχου ανήκει στην αρμόδια για τη βιολογική γεωργία αρχή του κράτους μέλους.

Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 απαιτεί από τις αρμόδιες αρχές οι οποίες έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα ελέγχου να εξετάζουν ή να επιθεωρούν τον φορέα ελέγχου, χωρίς να διευκρινίζεται η συχνότητα αυτών των ελέγχων ή επιθεωρήσεων.

30. και 37. Κοινή απάντηση

Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο να διαπιστώνει αν ένας φορέας ελέγχου τηρεί τις κατάλληλες διαδικασίες και αν αυτές εφαρμόζονται σωστά. Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ασκήσουν αυτό το καθήκον. Αυτή η βοήθεια συνίσταται κυρίως στην παροχή πληροφοριών στα κράτη μέλη σχετικά με τρόπο με τον οποίο πρέπει να λειτουργεί το σύστημα ελέγχου. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή δημοσίευσε έγγραφο εργασίας για το σύστημα ελέγχων στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, το οποίο βοηθά τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν κανονιστικές διατάξεις σχετικά με το σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας. Γίνεται ειδική σύσταση στα κράτη μέλη σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου και την προσέγγιση βάσει κινδύνου (Κεφάλαιο 8 — Προσέγγιση βάσει κινδύνου). Ακόμη, τα κράτη μέλη μπορούν να συμμετέχουν στην τρέχουσα κατάρτιση σε θέματα βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καλύτερη κατάρτιση, ασφαλέστερα τρόφιμα» (BTSF).

31.

Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι η εναλλαγή επιθεωρητών, μολονότι δεν απαιτείται ρητά από τους κανονισμούς, είναι μια ορθή πρακτική που πρέπει να ακολουθούν οι φορείς ελέγχου. Η Επιτροπή θα περιλάβει αυτή τη σύσταση σε μελλοντική έκδοση του εγγράφου εργασίας της σχετικά με τους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής γεωργίας.

Πλαίσιο 2

Βλ. απάντηση στο σημείο 31.

32.

Οι κανονισμοί της ΕΕ που διέπουν τη βιολογική παραγωγή θεωρούν τη δειγματοληψία ως συμπληρωματικό εργαλείο ελέγχου που καθίσταται υποχρεωτικό σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν υπόνοιες χρήσης μη επιτρεπόμενων ουσιών. Οι φορείς ελέγχου και οι αρχές ελέγχου οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα για κάθε είδος υπόνοιας. Στο έγγραφο εργασίας της για τους ελέγχους, η Επιτροπή συνιστά στις αρμόδιες αρχές ελέγχου να επαληθεύουν, στο πλαίσιο της εποπτείας, αν οι φορείς ελέγχου εφαρμόζουν πολιτική δειγματοληψιών και τα αποτελέσματά τους. Το ίδιο έγγραφο απαιτεί από τις αρμόδιες αρχές να αναφέρουν στην Επιτροπή τον αριθμό των δειγμάτων που αναλύονται. Η δειγματοληψία και ο έλεγχος καταλοίπων είναι ένας από τους τομείς που εξέτασε η Επιτροπή στο πλαίσιο του πιλοτικού ελέγχου στη βιολογική γεωργία το 2011 και θα συνεχίσει να εξετάζει συστηματικά σε όλους τους επόμενους ελέγχους της βιολογικής γεωργίας από το 2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

33.

Βλ. απάντηση στο σημείο 32.

34.

Βλ. απάντηση στο σημείο 32.

35.

Η πολιτική επιβολής κυρώσεων είναι ένας από τους τομείς που έλεγξε η Επιτροπή στο πλαίσιο του πιλοτικού ελέγχου στη βιολογική γεωργία το 2011 και θα συνεχίσει να ελέγχεται συστηματικά σε όλους τους επόμενους ελέγχους της βιολογικής γεωργίας από το 2012.

36 και πλαίσιο 4 — Κοινή απάντηση

Μολονότι θα μπορούσε να επιδιωχθεί περαιτέρω εναρμόνιση, οι κυρώσεις επιβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας (όπως ορίζει το άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 σχετικά με τις κυρώσεις). Εφόσον απαιτείται κατά περίπτωση εκτίμηση, το γεγονός ότι για την ίδια ακριβώς περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβλήθηκαν διαφορετικές κυρώσεις δεν είναι αυτομάτως ύποπτο: το αν η συμπεριφορά του επιχειρηματία ήταν εσκεμμένη ή απλώς θέμα αμέλειας, ή η μη συμμόρφωση συνέβη κατ'εξακολούθηση ή μία φορά θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να αποτελέσει επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό περιστατικό.

37.

Ασκώντας τον εποπτικό της ρόλο, η Επιτροπή παρακολουθεί όλες τις περιπτώσεις παρατυπιών που της κοινοποιούν τα κράτη μέλη κατ'εφαρμογή του άρθρου 92, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008. Εντούτοις, η εν λόγω κοινοποίηση περιορίζεται σε περιπτώσεις παρατυπιών που αφορούν την εμπορία προϊόντων μεταξύ των κρατών μελών.

Από το 2012, το ΓΤΚΘ θα διενεργεί ειδικούς ελέγχους στη βιολογική παραγωγή που, μεταξύ άλλων, θα επαληθεύουν αν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα επιβολής και κυρώσεις.

38.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της σωστής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του συστήματος ελέγχου της βιολογικής παραγωγής και του συστήματος ελέγχου για τις πληρωμές για γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης την ανάγκη δημιουργίας ενός λειτουργικού συστήματος επικοινωνίας μεταξύ της αρμόδιας για τη βιολογική παραγωγή αρχής και των αρμόδιων αρχών σε άλλους (οριζόντιους) τομείς στο πρόσφατα δημοσιευθέν έγγραφο εργασίας σχετικά με τους επίσημους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής, το οποίο τονίζει ότι οι εντοπιζόμενες στη βιολογική παραγωγή παρατυπίες πρέπει να κοινοποιούνται συστηματικά στις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για το Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης ή το Ταμείο Αλιείας της ΕΕ.

39.

Μολονότι οι φορείς ελέγχου δεν είναι εξουσιοδοτημένοι φορείς για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, η Επιτροπή επικροτεί την ορθή πρακτική της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων στη διενέργεια των ελέγχων υπηρεσιών και οργανισμών. Οι οργανισμοί πληρωμής οφείλουν να διενεργούν τους δικούς τους ελέγχους στους δικαιούχους βιολογικής παραγωγής. Μετά τη διενέργεια των ελέγχων της, η Επιτροπή διατυπώνει συστάσεις και, εάν είναι απαραίτητο, εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις, ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών και οργανισμών που εμπλέκονται στη διενέργεια των ελέγχων είναι ανεπαρκείς ή κρίνεται ότι οι έλεγχοι από τους οργανισμούς πληρωμών δεν είναι πλήρεις και ανεξάρτητοι από τους ελέγχους που διενεργούν οι ίδιοι οι φορείς ελέγχου.

40.

Στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης για το μέτρο 214, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επαληθεύουν τη ροή πληροφοριών μεταξύ της αρμόδιας αρχής για τη βιολογική γεωργία και του οργανισμού πληρωμής για την αγροτική ανάπτυξη και, εφόσον είναι απαραίτητο, διατυπώνουν συστάσεις για τη δημιουργία ενός λειτουργικού συστήματος διπλής κοινοποίησης. Οι οργανισμοί πληρωμών εκτιμούν αν οι δικαιούχοι τηρούν τους κανονισμούς της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή, εξετάζοντας τα πιστοποιητικά που χορηγούν οι φορείς ελέγχου σύμφωνα με τους συναφείς και τακτικούς ελέγχους σε κάθε δικαιούχο που συμμετέχει στο σύστημα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

42.

Όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά από το 2012 και μετά. Η Επιτροπή έχει επίσης διευκρινίσει, στο έγγραφο εργασίας της για τους επίσημους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, τις ελάχιστες απαιτούμενες πληροφορίες όσον αναφορά τους ελέγχους της βιολογικής παραγωγής, που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις. Υπενθύμισε επίσης στα κράτη μέλη την υποχρέωσή τους να περιλαμβάνουν στην ετήσια έκθεση πληροφορίες για τους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής στις διάφορες συνεδριάσεις που οργανώνει η Επιτροπή (συνεδριάσεις της μόνιμης επιτροπής για τη βιολογική γεωργία και πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου (MANCP) και ετήσια έκθεση του δικτύου (ΕΕ)).

44.

Εφόσον η διατύπωση του κανονισμού είναι αρκούντως ακριβής («άμεση»), δεν είναι απαραίτητο να οριστεί άλλη προθεσμία. Αντιθέτως, ο καθορισμός παρόμοιας προθεσμίας θα σήμαινε θα μπορούσε να γίνει ανεκτή κάποια καθυστέρηση. Στη συνεδρίαση της SCOF της 7ης Ιουλίου 2011 επισημάνθηκε στα κράτη μέλη η υποχρέωσή τους να κοινοποιούν άμεσα τις περιπτώσεις παρατυπιών.

Ο κανονισμός αναφέρει επίσης με απόλυτη σαφήνεια «όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώνει παρατυπίες ...» (άρθρο 92, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008), που σημαίνει ότι η κοινοποίηση των παρατυπιών πρέπει να γίνεται κατά τον χρόνο εντοπισμού τους. Στο αναφερόμενο από το Συνέδριο παράδειγμα, σε περίπτωση που μεταγενέστερα εργαστηριακά αποτελέσματα δείξουν ότι το αποτέλεσμα ήταν ψευδώς θετικό, το κράτος μέλος διατηρεί τη δυνατότητα να αποσύρει την κοινοποίησή του και να ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη για τους σχετικούς λόγους.

45.

Η Επιτροπή έχει λάβει διάφορα μέτρα για να διασφαλιστεί η έγκαιρη κοινοποίηση παρατυπιών από τα κράτη μέλη. Καταρχάς, τον Ιανουάριο του 2009 η Επιτροπή μείωσε την προθεσμία απάντησης από τέσσερις μήνες σε 30 ημερολογιακές ημέρες. Επιπλέον, οι κοινοποιήσεις παρατυπιών συζητούνται σε κάθε συνεδρίαση της SCOF, όπου η Επιτροπή αναφέρει όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις για τις οποίες δεν τηρήθηκε η προθεσμία απάντησης των 30 ημερών και ζητά από τα οικεία κράτη μέλη να απαντήσουν. Η Επιτροπή αποστέλλει επίσης τακτικά προειδοποιητικές επιστολές στα κράτη μέλη.

Πλαίσιο 5

Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι αυτές οι βάσεις δεδομένων αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την ενίσχυση της διαφάνειας και αποτελεσματικότητας του συστήματος ελέγχου της βιολογικής γεωργίας. Οι φορείς ελέγχου άλλων κρατών μελών έχουν αναπτύξει παρόμοιες βάσεις δεδομένων. Για να δοθεί στο ευρύ κοινό η δυνατότητα να γνωρίζει τις επιχειρήσεις και τα προϊόντα τους που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να δημοσιεύουν στο διαδίκτυο επικαιροποιημένους καταλόγους επιχειρήσεων και τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 426/2011).

48.

Η Επιτροπή καταγράφει την παρατήρηση του Συνεδρίου. Η εκτίμηση της ανιχνευσιμότητας αποτελεί μέρος των ελέγχων που θα διενεργεί το ΓΤΚΘ από το τρέχον έτος (2012).

49.

Για να τυποποιηθεί η μορφή του πιστοποιητικού που χορηγείται από τους φορείς ελέγχου σε επιχειρήσεις οι οποίες συμμορφώνονται με τους κανονισμούς της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή, η Επιτροπή δημοσίευσε στο παράρτημα XII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 υπόδειγμα εγγράφου το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται σε όλη την ΕΕ.

Τον Μάιο του 2011, με πρωτοβουλία της Επιτροπής τροποποιήθηκε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008, ώστε να περιληφθεί διάταξη σχετικά με τη δημοσίευση του καταλόγου επιχειρήσεων βιολογικής παραγωγής σε κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με τα αποδεικτικά έγγραφά τους (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 426/2011).

Πλαίσιο 6

Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τις υποθέσεις απάτης στην ΕΕ και εξασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές διενεργούν σε βάθος ανάλυση και έρευνα. Η Επιτροπή συμμετέχει επίσης ενεργά στην «Πρωτοβουλία καταπολέμησης της απάτης», μια κοινή ιδιωτική πρωτοβουλία που αναλήφθηκε το 2007 στην οποία συμμετέχουν ενδιαφερόμενοι φορείς από τον τομέα της βιολογικής γεωργίας με στόχο την αναζήτηση κοινών προσεγγίσεων για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της βιολογικής παραγωγής. Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου της βιολογικής γεωργίας¹². Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι διεξάγεται έρευνα σε εθνικό επίπεδο για την υπόθεση που αναφέρεται από το Συνέδριο στο πλαίσιο 6.

¹² Ενδεικτικά αναφέρεται η πρόσφατη πρωτοβουλία της να ζητήσει από τα κράτη μέλη να δημοσιεύσουν καταλόγους επιχειρήσεων του κλάδου της βιολογικής γεωργίας, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με τα αποδεικτικά έγγραφά τους (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 426/2011).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

50 και 51. Κοινή απάντηση

Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει βελτιωθεί ο χρόνος υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη μετά τη διενέργεια του ελέγχου. Εντούτοις, το πεδίο κάλυψης της βιολογικής παραγωγής από τους επίσημους ελέγχους εξακολουθεί να είναι περιορισμένο και η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να υποβάλλουν εκθέσεις πιο έγκαιρα και με ουσιαστικότερο περιεχόμενο. Το ζήτημα αυτό θα εξεταστεί στην τρέχουσα αξιολόγηση του νομικού πλαισίου της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή.

Εκτός από τις ετήσιες εκθέσεις, η Επιτροπή λαμβάνει πληροφορίες για τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου και μέσω άλλων διαύλων επικοινωνίας. Υπάρχει διαρκής ανταλλαγή πληροφοριών για τις παραβάσεις και παρατυπίες μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής μέσω του OFIS. Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται επίσης συχνά από τη SCOF, όπως εξετάζονται κατά περίπτωση και άλλα θέματα σχετικά με τους ελέγχους. Πρόσφατα, υπήρξε εκτενής ανταλλαγή πληροφοριών στη SCOF για το σύστημα ελέγχου στο πλαίσιο της προετοιμασίας του εγγράφου εργασίας για τους επίσημους ελέγχους¹³.

Στο πλαίσιο των αποστολών γενικού ελέγχου και γενικής παρακολούθησης, υπενθυμίζεται στα κράτη μέλη η απαίτηση να υποβάλλουν έγκαιρα τις ετήσιες εκθέσεις τους. Παρόμοιες υπενθυμίσεις μπορούν να γίνονται και στα πλαίσια αποστολών ειδικότερων ελέγχων.

Η δημοσίευση της πρώτης έκθεσης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, η οποία περιέχει παρατηρήσεις για τις ετήσιες εκθέσεις των κρατών μελών, έχει αυξήσει την πίεση που ασκείται σε όλα τα μέρη να υποβάλλουν τις εκθέσεις τους έγκαιρα. Η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να υποβάλλουν σύντομη των εκθέσεων τους βάσει κοινά αποδεκτών κριτηρίων, ώστε να είναι περισσότερο κατανοητή η έκθεση και να παρακάμπτονται τα προβλήματα μετάφρασης (ορισμένες εκθέσεις καταλαμβάνουν αρκετές εκατοντάδες σελίδες).

¹³ Το έγγραφο συζητήθηκε στις συνεδριάσεις της SCOF στις 14-15 Δεκεμβρίου 2009, 1 Μαρτίου 2010, 26 Απριλίου 2010 και 16-17 Ιουνίου 2010.

52.

Οι ρυθμίσεις εργασίας μεταξύ της ΓΔ AGRI και της ΓΔ SANCO εγκρίθηκαν υπό μορφή Μνημονίου Συμφωνίας που υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2011, με αποτέλεσμα να περιληφθούν ειδικοί έλεγχοι της βιολογικής παραγωγής στο πρόγραμμα του τακτικού ετήσιου ελέγχου του ΓΤΚΘ από το 2012.

Η Επιτροπή παρακολούθησε ειδικά τους αναφερόμενους στην υποσημείωση του σημείου 52 ελέγχους οι οποίοι διενεργήθηκαν πριν από το 2001.

53.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των γεωργο-περιβαλλοντικών επιμέρους μέτρων που εφαρμόζονται στο εκάστοτε κράτος μέλος / περιφέρεια.

54.

Εκτός από τη διαδικασία επί παραβάσει, η οποία πρέπει να κινείται σε όλες τις περιπτώσεις συστηματικής και καθολικής μη εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ, η Επιτροπή δεν διαθέτει επί του παρόντος άλλα μέτρα επιβολής ειδικά για τον τομέα της βιολογικής παραγωγής. Αν και χρονοβόρα, η διαδικασία επί παραβάσει έχει γενικά θετικό αντίκτυπο στη συμμόρφωση των κρατών μελών.

58.

Το 2011, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επεξεργάστηκαν μια εσωτερική διαδικασία όσον αφορά την προσθήκη τρίτων χωρών. Η διαδικασία προβλέπει λεπτομερή περιγραφή της πορείας αναγνώρισης και περιλαμβάνει τυποποιημένους καταλόγους ελέγχου και έγγραφα εργασίας για τους ελέγχους εγγράφων και τις επιτόπου εκτιμήσεις.

59.

Πρόσφατα σημειώθηκε πρόοδος στην αξιολόγηση ορισμένων τρίτων χωρών από την Επιτροπή, με αποτέλεσμα να περιληφθούν η Τυνησία το 2009, η Ιαπωνία το 2010, ο Καναδάς το 2011 και οι Ηνωμένες Πολιτείες το 2012. Εξετάζονται εντατικά και διάφορες άλλες αιτήσεις.

60. και 61. Κοινή απάντηση

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής αναπτύσσουν μια εσωτερική διαδικασία για την εποπτεία, διαχείριση και την αναθεώρηση του καταλόγου των ισοδύναμων τρίτων χωρών, με στόχο να επισημοποιήσουν και να τυποποιήσουν τη διαδικασία. Το 2011, η Επιτροπή θέσπισε ένα τυποποιημένο υπόδειγμα για την αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων για το έτος 2010. Όταν το απαιτούσε η ανάλυση, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις συμπληρωματικών πληροφοριών στην εκάστοτε χώρα. Έχουν ληφθεί όλες οι απαντήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

62.

Η ανάλυση του Συνεδρίου αφορούσε τις ετήσιες εκθέσεις του 2009. Το 2011, η Επιτροπή έστειλε σε τρίτες χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αναλυτικό υπόδειγμα που εξηγεί τι είδους πληροφορίες πρέπει να περιέχει η έκθεση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα των εκθέσεων του 2010. Όταν ήταν απαραίτητο, η Επιτροπή έστειλε αίτηση παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών (βλ. απάντηση στο σημείο 61)¹⁴.

63.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής αναπτύσσουν μια εσωτερική διαδικασία για την εποπτεία, τη διαχείριση και την αναθεώρηση του καταλόγου των ισοδύναμων τρίτων χωρών. Από το 2012, το ΓΤΚΘ θα διενεργεί επιτόπιους ελέγχους στις εγγεγραμμένες στον κατάλογο τρίτες χώρες στα πλαίσια του ελέγχου της βιολογικής παραγωγής στην Ινδία¹⁵.

64.

Η Επιτροπή έλαβε προσφάτως μέτρα για να ενισχύσει την εποπτεία των τρίτων χωρών του καταλόγου που περιλαμβάνουν την ανάπτυξη αναλυτικής εσωτερικής διαδικασίας, υπόδειγμα ετήσιας έκθεσης και την αξιολόγηση και τους ελέγχους της σε τρίτες χώρες. Βλ. αναλυτικότερα τις απαντήσεις στα σημεία 60-63.

67.

Για την υπέρβαση των εγγενών αδυναμιών του συστήματος των αδειών εισαγωγής, το σύστημα καταργείται σταδιακά και αντικαθίσταται από ένα σύστημα αναγνωρισμένων φορέων ελέγχου των εισαγωγών, το οποίο τίθεται σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2012 και τελεί υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

¹⁴ Παραδείγματος χάριν, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, το Ισραήλ απέστειλε αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την ετήσια έκθεση του 2009/10. Δόθηκαν στοιχεία σχετικά με το πεδίο της εκτίμησης, της αξιολόγησης, τα συμπεράσματα (μη συμμόρφωση), τα διορθωτικά μέτρα και την κατάσταση ως προς τα διορθωτικά μέτρα του κάθε εγκεκριμένου φορέα ελέγχου. Η έκθεση επίσης ανέφερε ότι, στις περιπτώσεις που ανιχνεύτηκαν κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, ανακλήθηκε άμεσα η άδεια του επιχειρηματία. Οι φορείς ελέγχου διενήργησαν σε βάθος έρευνες και η διοίκηση έλαβε διορθωτικά μέτρα.

¹⁵ Βλ. υποσημείωση στην απάντηση στο σημείο VI. δ).

68.–70. Κοινή απάντηση

Τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν άδεια εισαγωγής μόνο εφόσον υπάρχουν 1) επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με ισοδύναμους κανόνες παραγωγής και 2) οι επιχειρήσεις υποβλήθηκαν σε μέτρα ελέγχου ισοδύναμης αποτελεσματικότητας (άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008). Τα κράτη μέλη μπορούν να αποδέχονται ένα πιστοποιητικό ελέγχου μόνο αν έχει εκδοθεί από φορέα ελέγχου που μπορεί να εγγυηθεί ότι έχουν τηρηθεί οι δύο προαναφερόμενοι όροι σε σχέση με τα εν λόγω προϊόντα και τις επιχειρήσεις. Η Επιτροπή διενήργησε έλεγχο του συστήματος έκδοσης αδειών εισαγωγής στην Αυστρία το 2011 στο πλαίσιο του πιλοτικού ελέγχου της βιολογικής γεωργίας και θα το ελέγχει συστηματικά σε όλους τους μελλοντικούς ελέγχους της από το 2012.

72.

Η ευθύνη του ελέγχου της αρμοδιότητας του φορέα ελέγχου να εκδίδει πιστοποιητικό ελέγχου ανήκει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, η οποία οφείλει ιδίως να ελέγχει τα αποδεικτικά στοιχεία ότι τηρούνται οι όροι του άρθρου 19 ,παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 πριν χορηγήσει άδεια εισαγωγής. Η Επιτροπή διενήργησε έλεγχο του συστήματος έκδοσης αδειών εισαγωγής στην Αυστρία το 2011 στο πλαίσιο του πιλοτικού ελέγχου της βιολογικής γεωργίας και θα το ελέγχει συστηματικά σε όλους τους μελλοντικούς ελέγχους της από το 2012.

73.

Οι αναφερόμενες στην απόφαση (2008/654/ΕΚ της Επιτροπής) κατευθυντήριες οδηγίες προσδιορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Μολονότι δεν ζητείται από τα κράτη μέλη να ενσωματώνουν στις ετήσιες εκθέσεις στοιχεία για τις άδειες εισαγωγής τις οποίες έχουν εκδώσει, οφείλουν να καταχωρούν κάθε άδεια εισαγωγής στο ειδικό τμήμα του OFIS. Το τμήμα αυτό παρέχει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη πρόσβαση σε επικαιροποιημένα και τυποποιημένα στοιχεία για όλες τις άδειες εισαγωγής που έχουν εκδοθεί σε όλη την ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

74.

Η Επιτροπή ζητά συστηματικά από τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το OFIS¹⁶. Η Επιτροπή πρόσφερε επίσης κατάρτιση στα κράτη μέλη σχετικά με τις χρήσεις του OFIS ανταποκρινόμενη σε παρατηρήσεις όσον αφορά τις δυσκολίες εφαρμογής του συστήματος που δήλωσαν ορισμένα κράτη μέλη.

75.

Όσον αφορά τις εισαγωγές, το έργο της SCOF εστιάστηκε κυρίως στην εφαρμογή του νέου καθεστώτος εισαγωγών (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1235/2008). Το σύστημα των αδειών εισαγωγής είναι μεταβατικό μέτρο που θα καταργηθεί σταδιακά και θα αντικατασταθεί από ένα σύστημα αναγνωρισμένων φορέων ελέγχου, υπό την άμεση διαχείριση και εποπτεία της Επιτροπής, διασφαλίζοντας την εναρμονισμένη εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγών στα σύνορα της ΕΕ. Οι υποθέσεις που παρουσιάζουν δυσκολίες στο πλαίσιο του συστήματος εισαγωγών συζητούνται, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη υιοθετούν μια εναρμονισμένη προσέγγιση, όπως στην περίπτωση που αναφέρει το Συνέδριο στο πλαίσιο 8.

76.

Από το 2012, το ΓΤΚΘ θα διενεργεί ειδικούς ελέγχους στη βιολογική παραγωγή (βλ. απάντηση στο σημείο 52)¹⁷. Οι εν λόγω έλεγχοι θα περιλαμβάνουν το σύστημα των αδειών εισαγωγής. Σε πιλοτικό έλεγχο που διενήργησε στην Αυστρία το 2011, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το κράτος μέλος είχε αποφασίσει από μόνο του να λάβει μέτρα για να βελτιώσει την ποιότητα των αδειών εισαγωγής που εκδίδει. Στο εν λόγω κράτος μέλος, οι άδειες εισαγωγής, οι οποίες εκδίδονταν στο παρελθόν σε επίπεδο περιφερειών, εκδίδονται πλέον κεντρικά σε ένα μόνο σημείο, με στόχο την εναρμόνιση του συστήματος.

¹⁶ Το 2011, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το OFIS σε όλες τις συνεδριάσεις της SCOF.

¹⁷ Το ΓΤΚΘ περιέλαβε στο πρόγραμμα ελέγχων για το 2012 έναν έλεγχο τρίτης χώρας (Ινδία).

77.

Τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν τα συναφή στοιχεία και την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη για τη χορήγηση των αδειών εισαγωγής: οι εισαγωγείς υποβάλλουν απευθείας σε αυτά τις αιτήσεις και όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα. Δεν χρειάστηκε μέχρι στιγμής να ανακληθεί άδεια εισαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1235/2008. Η Επιτροπή έχει κάνει χρήση του άρθρου 19 για να διευκολύνει την εναρμόνιση των μεθόδων που έχουν αναπτύξει οι αρμόδιες αρχές του καθενός από τα 27 κράτη μέλη και για να αναγκάσει τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, όταν αυτό είναι απαραίτητο.

Πλαίσιο 8

Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής στα κράτη μέλη ήταν μια απλή σύσταση και δεν μπορούν να εκληφθούν ως επίσημη αίτηση ανάκλησης αδειών κατ'εφαρμογή του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008.

79.

Η Επιτροπή δίνει απόλυτη προτεραιότητα στους απαραίτητους ελέγχους στα εισαγόμενα προϊόντα. Συγκάλεσε ειδική συνεδρίαση της SCOF στις 22 Ιουνίου 2011 για να συζητηθεί το νέο σύστημα των αναγνωρισμένων φορέων ελέγχου και των συναφών ελέγχων στα εισαγόμενα προϊόντα. Στη συνεδρίαση, η Επιτροπή υπενθύμισε στα κράτη μέλη τη βασική αρχιτεκτονική του συστήματος ελέγχου της ΕΕ και τις ελεγκτικές υποχρεώσεις τους αναφορικά με τα εισαγόμενα προϊόντα. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει περιλάβει τους ελέγχους επί των ελέγχων των εισαγωγών στο πεδίο των ειδικών ελέγχων των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

80.

Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στο σύστημα ελέγχου και τον κίνδυνο να υπονομευθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η βελτίωση του συστήματος εποπτείας και ελέγχου αποτελεί τον πυρήνα της τρέχουσας δράσης της Επιτροπής στον τομέα της βιολογικής παραγωγής.

81.

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ασκήσουν τον εποπτικό ρόλο τους, παρέχοντάς τους κυρίως κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη σωστή λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα «Εγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τους επίσημους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής παραγωγής»¹⁸ προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις σχετικές με το σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής κανονιστικές διατάξεις. Επίσης, κλήθηκαν τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στην τρέχουσα πρωτοβουλία κατάρτισης «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα» σε θέματα βιολογικής παραγωγής. Και το έγγραφο εργασίας και η κατάρτιση περιέχουν τμήμα για την εποπτεία των φορέων ελέγχου.

Σύσταση 1

Η Επιτροπή συμφωνεί με αυτή τη σύσταση και καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να διευκολύνει τον εποπτικό ρόλο των κρατών μελών, παρέχοντας σε αυτά τις σχετικές πληροφορίες και κατάρτιση σε θέματα εποπτείας. Βλ. επίσης την απάντηση στο σημείο 81 ανωτέρω.

Επιπλέον, η Επιτροπή αξιολογεί το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή. Η νομοθεσία μπορεί στη συνέχεια να τροποποιηθεί, εάν αυτό είναι απαραίτητο.

¹⁸ Βλ. υποσημείωση στην απάντηση στο σημείο VI. α).

82.

Οι κανονισμοί της ΕΕ που διέπουν τη βιολογική γεωργία περιέχουν διατάξεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει τακτικά στα κράτη μέλη αυτές τις διατάξεις και καταβάλλει κάθε προσπάθεια να τους εφοδιάσει με εργαλεία που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών. Υπάρχουν διάφοροι δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών και ανάμεσα σε αυτά και την Επιτροπή.

Σύσταση 2

Υπάρχουν διάφοροι δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών και ανάμεσα σε αυτά και την Επιτροπή: το OFIS, ένα εργαλείο ΤΠ που χειρίζεται η Επιτροπή· η ιστοσελίδα του CIRCA για τη βιολογική γεωργία· και η SCOF¹⁹. Η Επιτροπή αναπτύσσει νέα στοιχεία του OFIS για την κοινοποίηση παρατυπιών που αφορούν εισαγόμενα προϊόντα και για την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες και φορείς ελέγχου που έχουν αναγνωριστεί ως ισοδύναμοι για την πιστοποίηση εισαγωγών.

83.

Η εκτίμηση της ανιχνευσιμότητας είναι μέρος των ελέγχων που διενεργεί από το τρέχον έτος (2012) το ΓΤΚΘ.

Σύσταση 3

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων ορίζονται στη γενική νομοθεσία περί τροφίμων²⁰, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και τους κανονισμούς της ΕΕ για τη βιολογική γεωργία²¹. Εντούτοις, ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων αρχών ελέγχου της αλυσίδας των τροφίμων θα βελτιώσει την εφαρμογή των γενικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων σχετικά με την ανιχνευσιμότητα των βιολογικών προϊόντων. Η ανάπτυξη άλλων εργαλείων, όπως η ηλεκτρονική πιστοποίηση ή οι βάσεις δεδομένων, θα μπορούσαν επίσης να βελτιώσουν την ανιχνευσιμότητα. Η Επιτροπή θα εξετάσει αν είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η τρέχουσα αξιολόγηση του νομικού πλαισίου της ΕΕ που διέπει τη βιολογική παραγωγή.

¹⁹ Το 2011, πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες 92 ημερήσιες συνεδριάσεις της SCOF.

²⁰ Οι απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας που ορίζονται στη γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις του τομέα των τροφίμων. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων έχουν ήδη καθοριστεί στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

²¹ Οι κανονισμοί της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή επιβάλλουν πράγματι ορισμένες πρόσθετες απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας στους επιχειρηματίες που παράγουν βιολογικά προϊόντα (π.χ. τήρηση ειδικού μητρώου).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

84.

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να εξασφαλίσει την ορθή λειτουργία του συστήματος ελέγχου. Αυτό καταδεικνύεται από το έγγραφο εργασίας για τους ελέγχους στον τομέα της βιολογικής γεωργίας που δημοσιεύτηκε στα μέσα του 2011 και από τους προγραμματισθέντες ειδικούς ελέγχους των συστημάτων ελέγχου της βιολογικής παραγωγής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχων του ΓΤΚΘ για το 2012²².

Σύσταση 4

Η Επιτροπή έχει ξαναρχίσει τους ειδικούς ελέγχους της βιολογικής παραγωγής στα κράτη μέλη. Σκοπός αυτών των ελέγχων είναι να επαληθευτεί η εφαρμογή των κανονισμών της ΕΕ σχετικά με τη βιολογική γεωργία, με ειδική έμφαση στην εφαρμογή και λειτουργία του συστήματος ελέγχου. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει εργαστεί από κοινού με τα κράτη μέλη για να βελτιώσει τόσο την ποιότητα όσο και την έγκαιρη υποβολή εκθέσεων για τις δραστηριότητες ελέγχου, με στόχο να συλλέξει τα αναγκαία δεδομένα και τις πληροφορίες, και έχει πλέον βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων.

85.

Οι ετήσιες εκθέσεις των αντίστοιχων αρμόδιων αρχών αποτελούν τη βασική πηγή πληροφόρησης για τα αναγνωρισμένα συστήματα ελέγχου τρίτων χωρών. Η Επιτροπή επίσης συλλέγει, ανταλλάσσει και ελέγχει, μαζί με τα κράτη μέλη, πληροφορίες για παρατυπίες που αφορούν προϊόντα από τρίτες χώρες και τα αποτελέσματα των ερευνών τους.

Η Επιτροπή ενισχύει την εποπτεία αναγνωρισμένων τρίτων χωρών με τη βελτίωση της ροής πληροφοριών (μέσω της παροχής υποδείγματος ετήσιας έκθεσης και της επισημοποίησης της διαδικασίας εσωτερικής εποπτείας) και της διοργάνωσης ελέγχων (το ΓΤΚΘ έχει περιλάβει στο πρόγραμμα ελέγχων του 2012 έναν έλεγχο σε τρίτη χώρα (Ινδία)).

Όσον αφορά τις υφιστάμενες καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των αιτήσεων τρίτων χωρών για αναγνώριση της ισοδυναμίας, η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο και περιέλαβε πρόσφατα στον κατάλογο δύο νέες χώρες (τον Καναδά το 2011 και τις Ηνωμένες Πολιτείες το 2012). Αναλυτικότερα, βλ. απαντήσεις στα σημεία 58-64.

Σύσταση 5

Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να ενισχύσει την εποπτεία των ισοδύναμων τρίτων χωρών²³. Όσον αφορά την έγκαιρη αξιολόγηση των αιτήσεων τρίτων χωρών για αναγνώριση ισοδυναμίας, η Επιτροπή έχει σημειώσει πρόοδο τελευταία (βλ. απάντηση στο σημείο VI. ε) ανωτέρω).

86.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη ορισμένων αδυναμιών στο σύστημα των αδειών εισαγωγής. Για τον λόγο αυτό, από τον Ιούνιο του 2012 έως τον Ιούλιο του 2015, θα καταργηθεί σταδιακά το σύστημα των αδειών εισαγωγής που χορηγούν τα κράτη μέλη και θα αντικατασταθεί από ένα σύστημα αναγνωρισμένων φορέων ελέγχου, η διαχείριση και εποπτεία του οποίου θα ασκείται άμεσα από την Επιτροπή, και με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη εφαρμογή του καθεστώτος εισαγωγών στα σύνορα της ΕΕ. Αυτό το νέο σύστημα θα τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιουλίου 2012.

Σύσταση 6

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση του Συνεδρίου. Η βασική πρόκληση του συστήματος αδειών εισαγωγής είναι να διασφαλιστεί η υιοθέτηση μιας εναρμονισμένης προσέγγισης από τις αρμόδιες αρχές των 27 κρατών μελών²⁴.

Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κύριων κρατών μελών εισαγωγής βελτιώνεται, ωστόσο: τα κράτη μέλη συνέρχονται τακτικά σε μια άτυπη ομάδα εισαγωγών και ανταλλάσσουν πληροφορίες μέσω του CIRCA και του OFIS. Επιπλέον, όταν παρίσταται ανάγκη, η Επιτροπή συντονίζει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με άδειες εισαγωγής που χορηγούνται για ένα συγκεκριμένο προϊόν/επιχείρηση/φορέα ελέγχου/τρίτη χώρα, εάν προκύψουν προβλήματα.

²³ Οι προσπάθειες αυτές περιλαμβάνουν τους προγραμματισθέντες ελέγχους από το 2012 σε τρίτες χώρες, μέσω της παροχής υποδείγματος ετήσιας έκθεσης και της επισημοποίησης της διαδικασίας εσωτερικής εποπτείας και της πρόσκλησης προς τρίτες χώρες να συμμετάσχουν σε ενέργειες κατάρτισης στη βιολογική γεωργία που οργανώνονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα».

²⁴ Η Επιτροπή θα επαληθεύσει τους ελέγχους που διενεργούν τα κράτη μέλη στους φορείς ελέγχου κατά τη διάρκεια των ελέγχων που έχουν προγραμματιστεί στα κράτη μέλη από το 2012.

²² Βλ. υποσημείωση στην απάντηση στο σημείο VI. δ).

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Ειδική έκθεση αριθ. 9/2012

Έλεγχος των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή βιολογικών προϊόντων

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2012 — 68 σ. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9237-668-0

doi:10.2865/48435

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- από τα γραφεία εκπροσώπησης ή τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοιχεία επικοινωνίας θα βρείτε στο διαδίκτυο (<http://ec.europa.eu>) ή θα τα ζητήσετε με φαξ στον αριθμό +352 2929-42758.

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή (π.χ. ετήσιες σειρές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, συλλογές της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Η ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ. ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ, ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΟΤΙ ΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΟΝΤΩΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΟΤΑΝ ΑΥΤΑ ΦΕΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ. ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΖΕΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΑΠΟΣΚΟΠΕΙ ΣΤΗΝ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ (ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΕΩΡΓΟΙ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ). ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΡΟΕΒΗ ΣΕ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΩΝ.

ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΕΠΑΡΚΗΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΣΟ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων

ISBN 978-92-9237-668-0

9 789292 376680